

Fåglar

I GÖTEBORGSTRAKTEN 2019

FÅGLAR PÅ
VÄSTKUSTEN
SUPPLEMENT
2020:2

OM RAPPORTKOMMITTEÉN, RRK GÖTEBORG OCH DEN HÄR PUBLIKATIONEN

EN RAPPORTKOMMITTÉ HAR som huvuduppgift att sammanställa de fågelrapporter som rapporteras inom ett visst område, kallat rapportområde. Göteborgs rapportområde omfattar fem kommuner: Göteborg, Öckerö, Partille, Härryda och Mölndal norr om Hallandsgränsen. Området administreras av Rrk Göteborg, den regionala rapportkommittén för Göteborgs rapportområde. Det finns massor av andra rapportområden i landet. Vissa sammanfaller med landskap, andra inte.

ARBETET HANDLAR I princip om två saker: (1) att sammanställa fynd av en rad olika arter för att kunna följa arternas utveckling i området, och (2) att kvalitetsgranska observationer av ovanligare fynd i området, så att dessa helt säkert utesluter observationer av andra, snarlika arter. Uttryckt på ett annat sätt är Rrks roll att se till att informationen som finns i Artportalen är riktig. Gäller det riktigt sällsynta arter är det istället den nationella Raritetskommittén, Rk, som granskar fynden.

RRK GÖTEBORG GER sedan många år tillbaka ut den här årsskriften med fyndgenomgångar och fenologiöversikter. Använd den som en uppslagsbok tillsammans med din vanliga fågelbok, så får du bättre koll på det lokala fågellivet – och därmed mycket större möjligheter att lära dig nya saker om de fåglar du stöter på när du skådar i Göteborg med omnejd. I fält eller vid datorn hittar du allt på rrk.gof.nu!

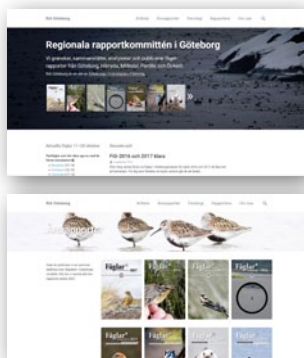
Omslag

Kornknarrunge, Brudarebacken, 28 juli 2019

Bild: Lennart Hjalmarsson

Innehåll FiG-2019

- 03 ARTGENOMGÅNG**
Häckningar, sträckssiffror och tillfälliga gäster
- 38 FENOLOGI**
Första- och sistadatum för flyttande arter
- 43 INSTRUKTIONER**
Så här rapporterar du

På vår hemsida rrk.gof.nu kan du läsa den här och alla gamla rapporter från 2007 digitalt i sin helhet, antingen direkt på skärmen (utan bilder) eller genom att ladda ner dem som pdf (med bilder). Här kan du också göra saker du inte kan med den tryckta rapporten, som till exempel att läsa alla års fyndtexter för en viss art på en och samma sida, eller djupdyka i fenologin och se vilka arter som är på gång ett specifikt datum. Välkommen in, och använd den gärna i fält!

FiG-2019

Publikation
Fåglar på Västskärgården
Supplement 2020:2
ISSN 0348-1510

Redaktör, produktion & layout
Pär Lydmark
par.lydmark@gof.nu

Ansvarig utgivare
Karin Magnander
karin.magnander@gof.nu

Tryck
Oktober 2020
Ale Tryckteam AB
www.tryckteam.se

RRK GÖTEBORG

Ordförande
Johan Svedholm [JS]
rrk@gof.nu

Rapportmottagare
Per Björkman [PB]
per.bjorkman@gof.nu
Klassikergatan 9, 422 41 Hisings Backa

Övriga ledamöter
Ola Bäckman [OB]
Silke Klick [SK]
Pär Lydmark [PL]
Magnus Rahm [MR]
Elis Ölfvingsson [EO]
formann.etternamn@gof.nu

Artgenomgång

ANDFÅGLAR *Anseriformes*

ORDNING

SVANAR, GÄSS OCH ÄNDER *Anatidae*

FAMILJ

Prutgås *Branta bernicla*

Samtliga: Vår: Sammanlagt 12 ex 20.3–12.5. Höst: Sammanlagt 24 ex 28.9–31.10.

År 2019 blev det sämsta året för mörkbukig prutgås sedan 2010, då sammanlagt 31 ex observerades. Göteborg ligger strax norr om artens huvudsakliga sträckleder, så för att det ska bli höga årssummor brukar det krävas att enstaka större flockar driver något ur kurs.

[MR]

Ljusbukig prutgås *Branta bernicla hrota*

Samtliga: Kråkudden, Hönö: 1 ex str 5 26.5 (Stefan Svanberg m fl). 32 ex str 5 7.9 (Jonas Bergman Laurila m fl). 9 ex 12.10 (Musse Björklund m fl). 6 ex str 5 25.10 (Jon Håkansson m fl). 12 ex str 5 27.10 (Daniel Laveson m fl).

Totalt 60 ex är en ganska god årssumma för ljusbukig prutgås, och faktiskt den högsta sedan 2011 då 389 ex noterades. Till skillnad från den mörkbukiga nominatrasen är det en stor del av de ljusbukiga prutgäss som passerar Sverige som gör det genom vårt rapportområde. Det var extra tydligt i år, då det rapporterades totalt fem flockar med fler än 3 ex i hela Sverige – samtliga vid Kråkudden.

[MR]

Vitkindad gås *Branta leucopsis*

Höga antal: 318 ex Välen 23.3 (Hans Börjesson m fl). 310 ex Torslandaviken 20.4 (Ingemar BE Larsson). 385 ex str O Slottsskogen 14.5 (Peder Winding).

I vanlig ordning häckade det vitkindade gäss snart sagt överallt i skärgården, men eftersom ingen systematisk räkning genomfördes är det omöjligt att uppskatta antalet häckande par. Däremot betade fler vitkindade gäss i Välen i mars än vad det gjort någon gång tidigare. Eftersom dessa gäss sannolikt till stor del utgörs av fåglar som häckar i södra skärgården, kan man gissa att antalet häckande par har fortsatt att öka.

[MR]

Strippgås *Anser indicus*

Samtliga: 1 ex Torslandaviken 5.6 (Stina Hällholm). 2 ex Torslandaviken 30.6–15.8 (Jonas Bergman Laurila m fl). 1 ex Välen–Fässberg, Mölndal (Andreas Holm m fl).

För tredje året i rad fick vi fynd av strippgås. Det första fyndet i Göteborgsområdet gjordes 2002 och sedan dess har arten observerats mer än hälften av åren. Kanske är det delvis samma individer som återkommer år efter år i statistiken.

[MR]

Sädgås *Anser fabalis*

Samtliga: Vinter: 1 ex. Välen 19–20.1 och 31.1–8.2 (Hans Börjesson m fl). 1 ex Torslandaviken 2.2 (Lars Persson). 1 2K Fässberg–Lunnagården, Mölndal 9–10.2 (Lars Eric Rahm m fl). 1 ex Södra Tynnered 10.2 (Olof Armini). Vår: Sammanlagt 265 ex 16.2–26.3. Höst: Sammanlagt 451 ex 18.9–30.11. Övriga fynd: 1 ex området Björketorp–Hindås 12.1, 10–12.3, 31.3, 1.5, 12.6, 15.12 (Johannes Löfqvist m fl).

Ännu ett mycket gott år för sädgås. Fyndbilden är typisk för senare år, med enstaka vinterfynd (möjliggen av en och samma kringflackande individ) och en någorlunda jämn fördelning över vår- och höststräck men med lite tyngdpunkt på hösten. Dessutom fanns vår stationära gås i Björketorp–Hindåsområdet på plats för tionde året i rad.

[MR]

Spetsbergsgås *Anser brachyrhynchus*

Samtliga: Januari–februari: 3 ex Gullö, Säve 24.1 (Anders Hansson). 1 ex str N Vrångö 12.2 (Johan Bergquist). 1 ex Knappegården, Askim 22.2 (Rickard Holmskog). 2 ex Ragnhildsholmen 24.2 (Torbjörn Arvidsson). Vår: 8 ex str NO Torslandaviken 10.3 (Mathias Theander). 7 ex str NO Hyppeln 16.3 (Roger Eskilsson m fl). 1 ex Nolviks kile, Björlanda–Öxnäs, Säve 20.3 (Magnus Persson, Bo Brinkhoff m fl). Höst: Sammanlagt 276 ex 24.9–30.11. Höga antal: 133 ex str S Kråkudden, Hönö 4.11 (Jon Håkansson).

Totalt 299 exemplar är ett mycket fint resultat för denna gås vars uppträdande i området har ökat kraftigt. Nästan hälften av gässen passerade Hönö den 4 november, fördelat på tre flockar om totalt 133 ex. Det är den näst högsta dagssumman som noterats i området, slagen endast av de 195 ex som passerade Hyppeln den 9 november 2015.

[MR]

Bläsgås *Anser albifrons*

Samtliga: Vår: Sammanlagt 112 ex 15.2–21.3.4 ex Lagmansholmen 19.4 (Roger Eskilsson m fl). Höst: 2 ad Fässberg, Mölndal 27.10 (Lars Eric Rahm m fl). Vinter: 15 ex str SV Kippholmen, Björlanda 18.12 (Bo Brinkhoff).

Tack vare ovanligt många vårfynd kan vi bokföra det näst bästa bläsgåsåret genom tiderna, slaget endast av 2016 då totalt 181 ex rapporterades. I Göteborgsområdet görs oftast flest fynd under våren, och i år var det ovanligt tydligt med nästan samtliga fynd under en dryg månad från mitten av februari till mitten av mars.

[MR]

Knölsvan *Cygnus olor*

Höga antal: 274 ex Torslandaviken 23.6 (Magnus Persson).

De senaste fem åren har antalet knölsvanar i Torslandaviken sjunkit sakta men säkert.

[MR]

Mindre sångsvan *Cygnus columbianus*

Samtliga: Vår: Sammanlagt 74 ex 16.2–30.3. Höst: 1 ex str V Södra Tynnered 29.10 (David Armini). 2 ex str Hässlavägen, Hönö 29.10 (Thomas Karlsson). 19 ex str SV Sandvik, Torslanda 29.10 (Valdemar Holmgren). Vinter: 1 ad str SV Sävåns mynning, Göteborgs hamn 27.12 (Adam Bergqvist).

Mindre sångsvans-våren kom igång redan i mitten av februari, vilket är ovanligt tidigt, även om det finns enstaka fynd i första halvan av februari sedan tidigare. I gengäld var säsongen snabbt överstökad och inga fynd gjordes i april. Den totala vårsumman blev relativt beskedlig, åtminstone i jämförelse med de senaste goda åren som ofta bjudit på 200 exemplar eller fler. Hösten blev helt normal med enstaka fynd i slutet av oktober.

[MR]

Sångsvan *Cygnus cygnus*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häcknings-tid:** 1 ex Grantjärnen, Landvetter 7.8 (Johannes Löfqvist). Dessutom gjordes fynd på Hisingen under hela sommaren.

Höga antal: 670 ex str NO Brudarebacken 10.3 (Jonas Bergman Laurila m fl). 1 360 ex str NO Hyppeln 16.3 (Roger Eskilsson m fl).

Det gjordes en spännande observation av sångsvan söder om Landvetter i augusti, men eftersom fågeln var ensam blev det förmodligen tyvärr ingen häckning. Utöver den svanen gjordes i vanlig ordning en lång rad sommarfynd på Hisingen, bland annat i Torslandaviken, Nordre älv och Hökälla, men inga observationer som tyder på häckning har rapporterats. Årets toppnotering om 1 360 ex är den tredje högsta dagssumman som räknats i Göteborgsområdet.

[MR]

Mandarinand *Aix galericulata*

Samtliga: 1 hane Källered 9–11.9 (Ove Ferling m fl). 1 hane Årekärr, Askim 22–23.9 (Joakim Norbeck m fl).

Mandarinanden är en förvildad art som härstammar från östra Asien, men har frilevande populationer på flera håll runtom Europa. Arten har tidigare häckat även i Göteborgsområdet, senast i Sävåns dalgång 2009, men på senare år har uppträdandet varit mer beskedligt. Årets två fynd, som med stor sannolikhet rör samma individ, är ett normalt utfall för området.

[EO]

Årta *Spatula querquedula*

Samtliga: 1 par Torslandaviken 4.4–21.5 (Roger Eskilsson m fl). 1 par Välen 18–30.4 (David Armini m fl). 1 hane str S Kråkudden, Hönö 21.4 (Roger Eskilsson m fl). 1 par Härssjön 28.4 (Per Björkman m fl). 1 par str N Kråkudden, Hönö 29.4 (Jon Håkansson). 1 hona Galterö 4.5 (Jan Mogol). 1 hane Öxnäs 2–18.6 (Mikael Sundberg m fl). 1 hane Torslandaviken 10.8 (Mia Wallin). 1 honfärgad Torslandaviken 13.8 (Ragnar Lagerkvist).

Totalt 9 fynd av 13 exemplar, med viss risk för dubbelräkningar, är ett helt okej resultat för Göteborgs rapportområde. Häckningsindicierna är dock få och det är fortfarande oklart om vi har haft häckande årtor i området sedan 2012, då häckning senast kunde konstateras vid Öxnäs.

[EO]

Skedand *Spatula clypeata*

Höga antal: 20 ex Torslandaviken 23.4 (Magnus Persson).

Skedandens uppträdande i Göteborgsområdet år 2019 fick ingen att höja på ögonbrynen. Inga vinterfynd gjordes och, precis som de senaste 35 åren, har vi inga misstankar om att någon häckning genomförts i området. Senast det begav sig var år 1985, då Torslandaviken bjöd på områdets hittills enda säkra häckning.

[EO]

Snatterand *Mareca strepera*

Häckningar: 2 par Torslandaviken (Ola Wennberg m fl).

Vinter: Januari–februari: Som mest 50 ex Torslandaviken 1.1–28.2 (Göran Gustavsson m fl). 1 hane Slottsskogen 20–24.2 (Bengt Adamsson m fl). 1 par Välen–Södra Tynnered 23.2 (Uno Unger m fl).

December: Som mest 80 ex Torslandaviken 1–30.12 (Ola Wennberg m fl). 5 ex Slottsskogen 1–24.12 (Bengt Adamsson m fl). 2 honfärgad Klippan 19.12 (Lars Hellman m fl).

Höga antal: 106 ex Torslandaviken 2.11 (Magnus Persson m fl).

Snatterandens utveckling i södra Sverige har de senaste åren varit närmast explosionsartad. I Göteborgsområdet är uppträdandet starkt koncentrerat till Torslandaviken. Här konstaterades områdets första häckning år 2015 och 2019 var förekomsten i viken rekordartad hela året, även under vintermå-

naderna. För första gången har ansamlingar på över hundra fåglar noterats och två säkra häckningar, den femte och sjätte någonsin, konstaterades också. När får vi se den första häckningen utanför Torslandaviken?

[EO]

Bläsand *Mareca penelope*

Vinter: Januari–februari: Som mest 50 ex Torslandaviken 1.1–27.2 (David Klingberg m fl). 3 ex Fotö 10.2 (Musse Björklund). 1 hane Stora Amundö 25.2 (Uno Unger). **December:** 50 ex Torslandaviken 1–30.12 (Magnus Kinell m fl).

Höga antal: 266 ex Torslandaviken 29.9 (Magnus Persson).

Ovanligt många bläsänder valde att övervintra i Torslandaviken, såväl under början som under slutet av året. I övrigt var uppträdandet helt normalt.

[EO]

Gräsand *Anas platyrhynchos*

Höga antal: 2 180 ex Slottsskogen 3.2 (Stig Fredriksson).

Omkring 2000 gräsänder övervintrar varje år i Slottsskogens dammar.

[EO]

Stjärtand *Anas acuta*

Vinter: Januari–februari: 1 hane Torslandaviken 2.1–10.2 (Ulf Persson m fl). **December:** 1 hona Slottsskogen 3–4.12 (Bengt Adamsson). 1 hane Torslandaviken 17–20.12 (Ola Wennberg m fl).

Höga antal: 3 par Torslandaviken 22.4 (Ola Wennberg m fl).

Större ansamlingar av stjärtänder är alltid ovanliga i Göteborgsområdet, men årets toppnotering på sex exemplar är mycket låg – normalt sett ligger de högsta noteringarna åtminstone dubbelt så högt. För övrigt var uppträdandet normalt; sommarfynd och häckningsindiciär uteblev helt och ett par övervintande individer fanns traditionsenligt i Torslandaviken och/eller Slottsskogen.

[EO]

Kricka *Anas crecca*

Häckningar: 1 par Axlemossen, Änggårdsbergen (Adam Bergqvist m fl). 1 par Svarttjärn, Delsjöområdet (John Thulin m fl). 1 par Lökholmen (Gösta Olofsson m fl).

Vinter: Januari–februari: Som mest 16 ex Välen 1.1–27.2 (Hans Börjesson m fl). 20 ex Öxnäs 3.1–27.2 (Magnus Lundström m fl). 15 ex Härssjön 27.2 (Lars-Olof Sandberg). Totalt 18 fynd av 93 ex. **December:** 22 ex Välen 3–18.12 (Hans Börjesson m fl). 12 ex Öxnäs 10.12 (Mikael Sundberg). Totalt 7 fynd av 45 ex.

Höga antal: 250 ex Torslandaviken 30.8 (Ola Wennberg).

Krickan uppträder i störst antal under vårflyttningen i april samt efter häckningstiden i augusti/september då de samlar sig inför sin höstflyttning. Den 30 augusti 2017 noterades rekordantalet 250 krickor i Torslandaviken och i år, på dagen två år senare, tangerades detta. För övrigt var artens uppträdande

under året helt normalt med tre konstaterade häckningar och, som vi på senare år vant oss vid, ganska höga antal vintertid.

[EO]

Rödhuwad dykand *Netta rufina*

Samtliga: 1 hane Torslandaviken 28.4–11.5 (Ulf Sjögren m fl).

Liksom 2017 fick vi i år besök av denna dekorativa dykand. Fyndet är det tredje i rapportområdet och att det gjordes i Torslandaviken kanske inte är så konstigt då lokalen känns som en naturlig sådan för arten. Fågeln uppehöll sig både i Bohus- och Västgötadeln av lokalen. De tidigare fynden har utgjorts av en sträckande hane vid Kråkudden den 14 april 2002 och en 2K hane som rastade i Slottsskogen mellan den 22 och 27 februari 2017.

[PB]

Brunand *Aythya ferina*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar.

Höga antal: 20 ex Torslandaviken 17.11 (Leif Bergendal).

Inte heller i år gjordes några observationer som tyder på häckning i området. Det ses visserligen brunänder i Torslandaviken under sommaren och i år noterades som mest åtta adulta hanar på lokalen. Tyvärr är även det högsta antalet en tillbakagång från fjolårets 27 ex och det lägsta under hela 2010-talet.

[PB]

Vigg *Aythya fuligula*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häckningstid:** 5 ex Hökälla 15.4 (Per Björkman). 5 par Härssjön 28.4 (Barbro Björkman m fl). 11 ex Balltorps våtmark, Mölndal 30.4 (Mats Bjer-sing). 7 ex Torslandaviken 12.5 (Per-Olof Bengtsson). 1 par Stora Mölnesjön, Angered 29.5 (Lars Erik Norbäck).

Höga antal: 205 ex Sävåen, Olskroken 30.1 (Lars Eric Rahm).

Inga ungdular noterades i år, men notera att ett par sågs vid den lokal i Angered där vigg har häckade mellan åren 2011 och 2015. Det högsta antalet är normalt för senare år.

[PB]

Bergand *Aythya marila*

Sommar: Inga fynd.

Höga antal: 13 ex str S Kråkudden, Hönö 23.4 (Jon Håkansson).

Inga sommarfynd av bergänder gjordes i år vilket annars brukar förekomma ungefär vartannat år. Inga större ansamlingar under höst och vinter gjordes heller, utan det högsta antalet noterades liksom 2018 på våren vid en sträcklokal.

[PB]

Alförrädare *Polysticta stelleri*

Samtliga: 1 hane Hönö huvud, Hönö 22.10 (Jon Håkansson m fl).

Efter två sommarfynd på Hönö av alförrädare, 2012 och 2017, fick vi så ett oktoberfynd, vilket inte skett sedan 1990-talet i rapportområdet. [PB]

Praktejder *Somateria spectabilis*

Samtliga: 1 3K+ hane Knippleholmarna 5–20.1 (Tommy Järås m fl).
1 3K+ hane Galterö 7.9–1.11 (Per Österman m fl).

I år besöktes rapportområdet av dessa stationära individer i början och slutet av året. Det är fyra år sen vi hade vår senaste besök av arten och då var det en hona som uppehöll sig utanför Galterö från den 30 november 2014 till den 3 mars 2015. [PB]

Ejder *Somateria mollissima*

Häckningar: 30–35 olika ungpullar är rapporterade med sammanlagt ca 420 ungar.

Höga antal: 1 600 ex Rivö fjord 27.12 (Jan Mogol). 1 000 ex Stora Pölsan, Rörö 26.12 (Stefan Svanberg).

Tyvärr kom inte några rapporter om boräkning in i år så antalen är beräknade på rapporterade ungpullar och felmarginen är således betydande, men vi kan ändå konstatera att antalen i alla fall inte verka minska i rapportområdet. De högsta antalen ligger helt i linje med senare års noteringar. [PB]

Sjörre *Melanitta nigra*

Höga antal: 10 330 ex str S Vinga 20.4 (Edvin Klein m fl). 2 650 ex str S Kråkudden, Hönö 21.4 (Roger Eskilsson m fl).

Ett rejält rekord sattes i år när sjörrens sträcktopp prickades under två dagar i ytterskärgården. Det tidigare högsta antalet var 2 257 ex från den 24 april 2008 och detta antal passerades alltså vid två tillfällen i år. [PB]

Alfågel *Clangula hyemalis*

Sommar: Inga fynd.

Höga antal: 8 ex str S Kråkudden, Hönö 14.5 (Jon Håkansson).

Inga sommarfynd gjordes under året och det högsta antalet alfåglar är verkligen blygsamt. Under de senaste tio åren ligger medelvärdet för högsta antalet noterade alfåglar på 36 ex och har pendlat mellan som högst 74 ex 2014 och årets bottennotering på 8 ex. [PB]

Salskrake *Mergellus albellus*

Höga antal: 13 ex Torslandaviken 4.1 (Per Björkman).

I år var det återigen Torslandaviken som blev den

lokal där det högsta antalet salskrakar noterades. Dock är antalet återigen blygsamt. Det har stadigt sjunkit sedan 2004 då toppen nåddes och 113 ex räknades den 17 mars vid nämnda lokal. Att antalen har sjunkit beror inte endast på vintrarnas temperaturvariationer utan snarare på att salskrakarna hittat andra ställen att övervintra på än i våra vatten. [PB]

HÖNSFÅGLAR *Galliformes*

ORDNING

FASANFÅGLAR *Phasianidae*

FAMILJ

Järpe *Tetrastes bonasia*

Samtliga: 1 ex Bråtaskogen, Råda 5.10 (Pär Lydmark).

Ett anmärkningsvärt fynd, som föranleddes av en felnavigering under en orienteringstävling! Järpen är mycket sällsynt i rapportområdet och med årets fynd föreligger endast sju fynd totalt. Tvärtemot vad man kanske kunde förvänta sig var detta det första fyndet i Härryda kommun, tidigare finns fynd från Mölndal, Vättlefjäll, Lärjeån, Svankällan (2 fynd!) samt det mer oprecist angivna förstafyndet från 1883 som endast är noterat som "Göteborg" – en fågel som teoretiskt sett skulle kunna vara skjuten utanför rapportområdet. [JS]

Tjäder *Tetrao urogallus*

Samtliga: Spelplatser: En i Landvetter med 3–4 tuppar (Erik Edvardsson) och en i Härryda med 2 tuppar (Johan Svedholm m fl).

Häckningar: Bo med ägg i Partille (Lars Nygren), höna med kycklingar i Landvetter (Johan Svedholm) och höna med kycklingar i Björketorp (Mats Eriksson). Övriga fynd: Utöver ovanstående rapporterades totalt ca 30 exemplar varav 1 ex i Sandsjöbacka, 4 ex på 3 lokaler i norra Partille/Angered, 3 ex på 2 lokaler i södra Partille, 19 ex på ca 6 lokaler i Landvetter, 1 ex i Härryda och 1 ex i Björketorp. Spår i form av spillning rapporterades på ytterligare 2 lokaler i Vättlefjäll, 1 lokal i norra Partille/Angered, 3 lokaler i södra Partille och 1 lokal i Landvetter.

Totalt uppemot 50 tjädrar, med reservation för enstaka dubbelräkningar, inklusive två aktiva spelplatser och tre konstaterade häckningar gör 2019 till ett rekordår med god marginal. Tidigare rekord är så färskt som 2017 då 30 tjädrar rapporterades. Troligen är det ingen uppgång i tjäderstammen som resulterat i denna fenomenala siffra utan snarare den inventeringsverksamhet som bedrivits i Landvetter i samband med olika infrastruktur- och exploateringsprojekt. I övrigt kan konstateras att tjäderstammen framhårdar i samtliga kända områden, glädjande nog inklusive Sandsjöbacka där inga tjädrar rapporterats sedan 2015, åtminstone inte i

↑
Rödhuwad dykand,
Torslandaviken, 1 maj.

Bild: ANNA HÖGBERG

←
Snatterand, Slottsskogen,
9 december.

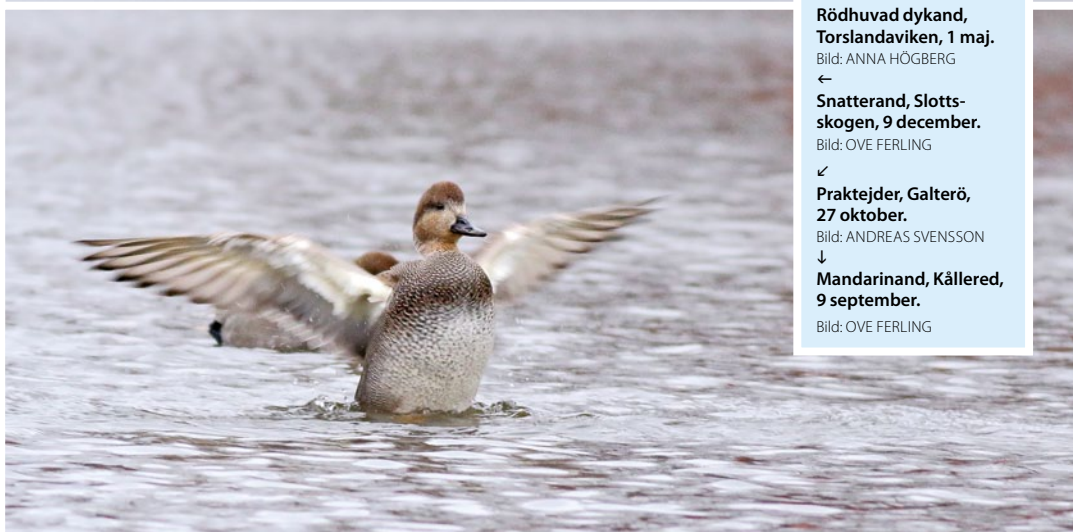
Bild: OVE FERLING

✓
Praktejder, Galterö,
27 oktober.

Bild: ANDREAS SVENSSON

↓
Mandarinand, Kålleröd,
9 september.

Bild: OVE FERLING

”vår” del av skogsområdet. Historiskt har tjädern emellertid haft en ännu vidare utbredning i vårt rapportområde. Under början av 1900-talet var Västkusten återigen fullt beskogad efter att så gott som all skog längs kusten utplånats i samband med bete och svedjebruk under 1600–1800-talen. Då lär tjädern bland annat ha förekommit i Rödbo på norra Hisingen, något som idag känns avlägset. Exempelvis observerades arten tillsammans med orre på Sotås vid Rönning under 1920-talet, men i början av 1940-talet lär tjädern varit försvunnen från norra Hisingen (Dobritz, J. & Axelsson, J. 1990. *Rödbo hembygdskbok. Kungälv*).

[JS]

Orre *Lyrurus tetrix*

Samtliga: 1 hona Lommatjärn, Björketorp 26.1 (Johannes Löfqvist). 1 ex Svedåsen, Landvetter 1.4 (Ragnar Seldén). 1 hane sp Vättlefjäll, Angered 19.4 (Daniel Frederiksen m fl). 1 hane sp Abborrtjärnen, Landvetter 26.4 (Erik Edvardsson). 1 hona Vättlefjäll, Angered 4.5 (Daniel Frederiksen m fl). 1 ex Flåtetjärn, Landvetter 12.5 (Ragnar Seldén). 2 ex sp Vättlefjäll, Angered 13.5 (Daniel Frederiksen). 1 ex Bugårde, Härryda 20.5 (Oskar Kullingsjö). Dessutom ett fynd av spillning vid Skatte mosse, Björketorp 25.12 (Johannes Löfqvist).

Åtta orrfynd är ett mediokert resultat men ändå en upprykning jämfört med de senaste åren, och särskilt glädjande är att spel noterats i Vättlefjäll för första gången sedan 2012. Spillningsfyndet i östligaste Björketorp visar att orrar rör sig i området där spel noterades 2018, men uppgifter gör gällande att själva spelplatsen sannolikt ligger i Bollebygds socken (Martin Oomen).

[JS]

Rapphöna *Perdix perdix*

Samtliga: 3 ex Lärjedalens golfbana 24.11 (Magnus Kinell).

Ett fynd av förmodat utsatta fåglar. Rapphönan förekommer nu mycket sporadiskt i rapportområdet, och då sannolikt uteslutande i form av fåglar utplanterade för jaktändamål.

[JS]

Vaktel *Coturnix coturnix*

Samtliga: 1 ex sp Torslandaviken 15.6 (Christer Fält m fl). 1 ex sp Hökälla 16–17.6 (Andreas Svensson m fl). 1 ex sp Öxnäs 24.6 (Benga Ragnewall). 1 ex Backered, Rödbo 9.8 (Tom Ekman).

Fyra vaktlar får anses som ett hyfsat utfall, arten fluktuerar kraftigt mellan åren och årssummorna har under 2000-talet varierat mellan 0 och 15 exemplar. Som vanligt dominerar fynd från Hisingens jordbruksbygder och Torslandaviksfyndet är i den kontexten lite udda.

[JS]

LOMFÅGLAR *Gaviiformes*

ORDNING

LOMMAR *Gaviidae*

FAMILJ

Smålom *Gavia stellata*

Häckningar: 2 par Härryda kommun. Fynd under häckningstid: Noterades på ytterligare 2 tänkbara häckningslokaler i Härryda kommun.

Höga antal: 225 ex sträckande S Vinga 21.4 (Anders Borgehed).

Smålommens år i Göteborgsområdet betygsätts enklast på en skala från 0 till 2, där 0 betyder underkänt (inga konstaterade häckningar) och 2 betyder väl godkänt (två konstaterade häckningar). År 2019 får betyg 2, vilket händer långt ifrån varje år. De två paren fick ut en unge vardera, vilket tros vara tillräckligt för att kompensera för den årliga dödligheten (Hemmingsson, E. & Eriksson, M.O.G. 2002. *Ring of Red-throated Diver Gavia stellata and Black-throated Diver Gavia arctica in Sweden. Wetlands International Diver/Loon Specialist Group Newsletter 4: 8–13*). Sträcket låter sig inte lika enkelt delas in i en behändig betygsskala, men hade man försökt skulle 2019 hamnat i den nedre delen. För att dela ut ett högt betyg hade vi behövt minst det dubbla antalet. Möjligen saknades bevakning under årets sträcktopp, eller så passerade merparten av lomarna för långt västerut på sin färd genom Kattegatt.

[MR]

Storlom *Gavia arctica*

Häckningar: 1 par Hornasjön, Härryda (Ingemar Olsson). 1 par Kärrsjön, Härryda (Ingemar Olsson). 1 par Stora Kåsjön, Partille (Mats Lindqvist). 1 par Stora Hålsjön, Partille (Tobias Meyer). Fynd under häckningstid: Utöver de säkra häckningarna gjordes fynd i totalt 16 tänkbara häckningssjöar.

Det tycks ha blivit ett ganska dåligt år för storlom. Visserligen gjordes observationer i var och varannan näringsfattig sjö i rapportområdet, men väldigt få ungar tycks ha producerats. Totalt observerades storlom med ungar i fyra sjöar, vilket är det sämsta resultatet sedan 2014 då tre häckningar konstaterades. För ett tiotal år sedan var å andra sidan fyra häckningar ett ganska gott utfall, så vi får se om detta är en återgång till 00-talets nivåer eller en tillfälligt svacka i en till synes positiv trend.

[MR]

Svartnäbbad islom *Gavia immer*

Samtliga: 1 ad str S Kråkudden, Hönö 19.10 (Jonas Bergman Laurila m fl). 2 ex str S Kråkudden, Hönö 11.12 (Roger Eskilsson m fl). 1 ex Rörö 26.12 (Stefan Svanberg).

Tre fynd av fyra individer ligger i linje med de senaste årens relativt magra uppträdande. Fynden var

helt typiska både vad gäller lokal och årstid. För den vitnåbbade släktingen uteblev fynd helt under 2019. [MR]

Obestämd islom *Gavia immer/adamsii*

Samtliga: 1 2K– str S Vinga 29.9 (Magnus Hallgren m fl).

Enligt observatörerna talade inget emot svartnåbbad islom, men fågeln passerade för långt ut för att en säker artbestämning skulle göras. [MR]

STORMFÅGLAR *Procellariiformes* ORDNING

NORDSTORMSVALOR *Hydrobatidae* FAMILJ

Klykstjärtad stormsvala *Oceanodroma leucorhoa*

Samtliga: 1 ex str S Kråkudden, Hönö 15.9 (Magnus Rahm m fl). 1 ex str SO Kråkudden, Hönö 16.9 (Per Gustavsson).

I brist på rejäla höststormar blev årssumman bara två exemplar, vilket ändå får räknas som normalt. [MR]

LIROR *Procellariidae* FAMILJ

Stormfågel *Fulmarus glacialis*

Höga antal: 81 ex str S Kråkudden, Hönö 15.9 (David Armini m fl).

Udda fynd: 1 ex förbifl Göteborgs fiskhamn 24.7 (Torgny Nordin).

”Höga antal” är kanske inte den mest träffande rubriken när den högsta dagssumman var lägre än på nästan 20 år. Överhuvudtaget gjordes ovanligt få observationer av stormfågel, vilket kan illustreras av att arten bara rapporterades två dagar i oktober och ingen i november, månader då det annars brukar göras regelbundna observationer. Man bör inte dra alltför höga växlar på havsfåglars uppträdande enstaka år längs Västkusten med tanke på att både väder och tillfällig födotillgång har stor inverkan, men det kan påpekas att arten haft en vikande trend i nordöstra Atlanten under 2000-talet. Denna nedgång sker dock efter en mycket kraftig ökning under 1900-talet, så möjligen kan det vi ser vara en återgång till mer normala nivåer. [MR]

Grålira *Ardenna grisea*

Samtliga: 2 ex str S Kråkudden, Hönö 15.9 (David Armini m fl). 1 ex str S Kråkudden, Hönö 12.10 (Musse Björklund m fl).

Endast tre gråliror är historiskt uselt. De senaste 30 åren har vi bara haft ett år som varit lika dåligt, nämligen 1993. Om man tar hänsyn till utveckling-

en sedan dess, i termer av skådaraktivitet, optik och vindskydd på Kråkudden, får vi förmoda att 2019 är det sämsta året på över 30 år. Liksom för övriga havsfåglar med låga årssummor får vi skylla på väderet, men möjligen kan man i den stora variationen från år till år ana att de dåliga grålireåren blir allt mer frekventa. I varje fall har vi nu haft tre ganska dåliga år i rad. [MR]

Mindre lira *Puffinus puffinus*

Samtliga: Kråkudden, Hönö; 2 ex str S 1.7 (David Armini m fl). 1 ex str S 2.7 (Birger Stenseke). 1 ex str S 4.7 (David Armini m fl). 2 ex str S 22.7 (Mattias Pozsgai m fl). 1 ex str S 11.8 (Fredrik Åstrand m fl). Övriga fynd: 1 ex str S Vinga 11.8 (Kent Kristenson m fl).

Efter fjolårets rekordsumma om 89 mindre liror drabbades vi av en smärre baksmälla och fick nöja oss med sju exemplar. Det är den sämsta årssumman sedan 2005, då totalt sex individer rapporterades. [MR]

DOPPINGFÅGLAR *Podicipediformes* ORDNING

DOPPINGAR *Podicipedidae* FAMILJ

Smådopping *Tachybaptus ruficollis*

Häckningar: 2 par Torslanda golfbana (Christer Fält m fl). 3 par Balltorps våtmark, Mölndal (Jan Tallnäs m fl). 1 par Hills golfbana, Mölndal (Lars Eric Rahm m fl). 1 par Axlemossen, Änggårdssbergen (Ulf Levén m fl). 1 par Gunnestorps mosse (Bo Brinkhoff). 1 par Svarte mosse, Säve (Conny Palm m fl). **Fynd under häckningstid:** Observationer av fåglar i lämplig häckningsbiotop gjordes på ytterligare 4 lokaler.

Höga antal: 37 ex Välen 23.10 (Hans Börjesson).

Nio häckande par får betraktas som ett helt normalt utfall. De 37 doppingarna i Välen slår däremot Välen-rekord, och utgör faktiskt det högsta antalet rapporterade smådoppingar i hela Sverige under 2019. Håller vi oss i Göteborgsområdet får vi bläddra tillbaka till mitten av 00-talet för att hitta antal som matchar. På den tiden attraherade Torslandaviken stora ansamlingar smådopping och som mest noterades 53 ex den 20 oktober 2006. [MR]

Gråhakedopping *Podiceps grisegena*

Samtliga: Vår: Sammanlagt 5 ex 4.4–28.5. Sommar: 1 ex Torslandaviken 5–7.6 (Ola Wennberg m fl). Höst: Sammanlagt 4 ex 27.9–19.11. Vinter: 1 ex Sävåns mynning, Göteborgs hamn (Lars Hellman). 1 ex Kråkudden, Hönö 29–31.12 (Fredrik Engström m fl).

Gråhakedoppingens år var ovanligt dåligt. Tidigare har vi fokuserat på vinterfynd och eventuella sommarfynd i den här rapporten, men i år gjordes så få

fynd att vi redovisar allihop. I det till stora delar obehandlade rapportunderlaget i Artportalen finns tendenser till att det ses allt färre gråhakedoppingar i rapportområdet, så genom att sammanställa samtliga årets observationer hoppas vi med tiden kunna utröna varthän det barkar.

[MR]

Svarthakedopping *Podiceps auritus*

Samtliga: 2 ex Torslandaviken 19.4 (Roger Eskilsson m fl). 1 ex Torslandaviken 23.9 (Kåre Ström). 1 ex Galterö 23.10 (Lars Hellman m fl).

”Det här glömmar vi och går vidare”, suckade svart-hakedoppingen uppgivet efteråt. Så hade vi kanske skrivit om detta varit ett sportreferat, men i årets fågelsammanställning glöms ingenting. Här bläddrar vi istället i arkivet och konstaterar att 2019 var det sämsta året för svarthakedopping sedan 2009 då endast ett fynd gjordes. Innan dess får vi leta oss ytterligare tio år bakåt för att hitta ett så dåligt utfall, nämligen till 1999 då två fynd gjordes men skådaraktiviteten var lägre. Annars har vi haft relativt goda år på sistone, så tills vidare får vi anta att detta var en tillfällig svacka i formkurvan.

[MR]

Svarthalsad dopping *Podiceps nigricollis*

Samtliga: 2 ex Torslandaviken 19.4 (Roger Eskilsson m fl). 2 ex Torslandaviken 28.4 (Staffan Larsson m fl).

Efter två år helt utan fynd fick vi två besök i Torslandaviken. Vill man hitta svarthalsad dopping i Göteborgstrakten är just Torslandaviken ett hett tips, och andra halvan av april eller första halvan av maj är en lämplig tid.

[MR]

STORKFÅGLAR *Ciconiiformes*

ORDNING

STORKAR *Ciconiidae*

FAMILJ

Vit stork *Ciconia ciconia*

Samtliga: 1 ex Härssjön 10.5 (Ove Ferling). 1 ex Vällsjön, Råda 12.5 (Rune Edquist). 1 ex Gunnesby, Säve 25.6 (Camilla Ek).

Fynden vid Härssjön och Vällsjön rör sannolikt samma stork, och därmed kan vi bokföra fynd nummer 19 och 20 sedan 1975. Fågeln vid Säve var omärkt, medan Härssjö-Vällsjö-storken endast sågs i flykten, varför det är osäkert om den var märkt eller inte. På dokumentationsbilder kan man möjligen ana ringar, vilket skulle kunna indikera att detta var en stork från det skånska projektet som syftar till att återinföra vit stork som häckfågel i Sverige.

[MR]

PELIKANFÅGLAR *Pelecaniformes*

ORDNING

HÄGRAR *Ardeidae*

FAMILJ

Rördrom *Botaurus stellaris*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. Fynd under häcknings-tid: 1 ex sp Härssjön 4.3–6.6 (Ove Ferling m fl).

Övriga fynd: **Torslandaviken:** Upp till 3 ex 4.1–23.2 (Inggerd Bratt m fl). 1 ex 10.3 (Magnus Levin). 2 ex str N 16.3 (Johan Svedholm). 1 ex 5.6 (Ola Wennberg). 1 ex 19.10 (Daniel Steen). 2 ex 30.11–1.12 (Andreas Svensson m fl). **Övriga lokaler:** 1 ex Gullö, Säve 6.2 (Peter Strandvik). 1 ex str N Masthugget 19.5 (Johan Svedholm). 1 ex Pinan, Hönö 13.11 (Thomas Karlsson).

Ett uppträdande som ligger helt i linje med de senare åren. Förutom de klassiska vassarna i Härssjön, har Torslandaviken de senaste åren blivit en riktigt pålitlig lokal för dromobservationer. Till skillnad från Härssjön är det i första hand under vinterhalvåret det görs observationer i Torslandaviken.

[MR]

Gråhäger *Ardea cinerea*

Häckningar: 39 aktiva bon Ängesholmen, Styrso (Kjell Ove Andersson). 6 aktiva bon Knipared, Bergum (Håkan Thorstensson).

Höga antal: Ca 100 ex Styrso 25.9 (Linus Westlund).

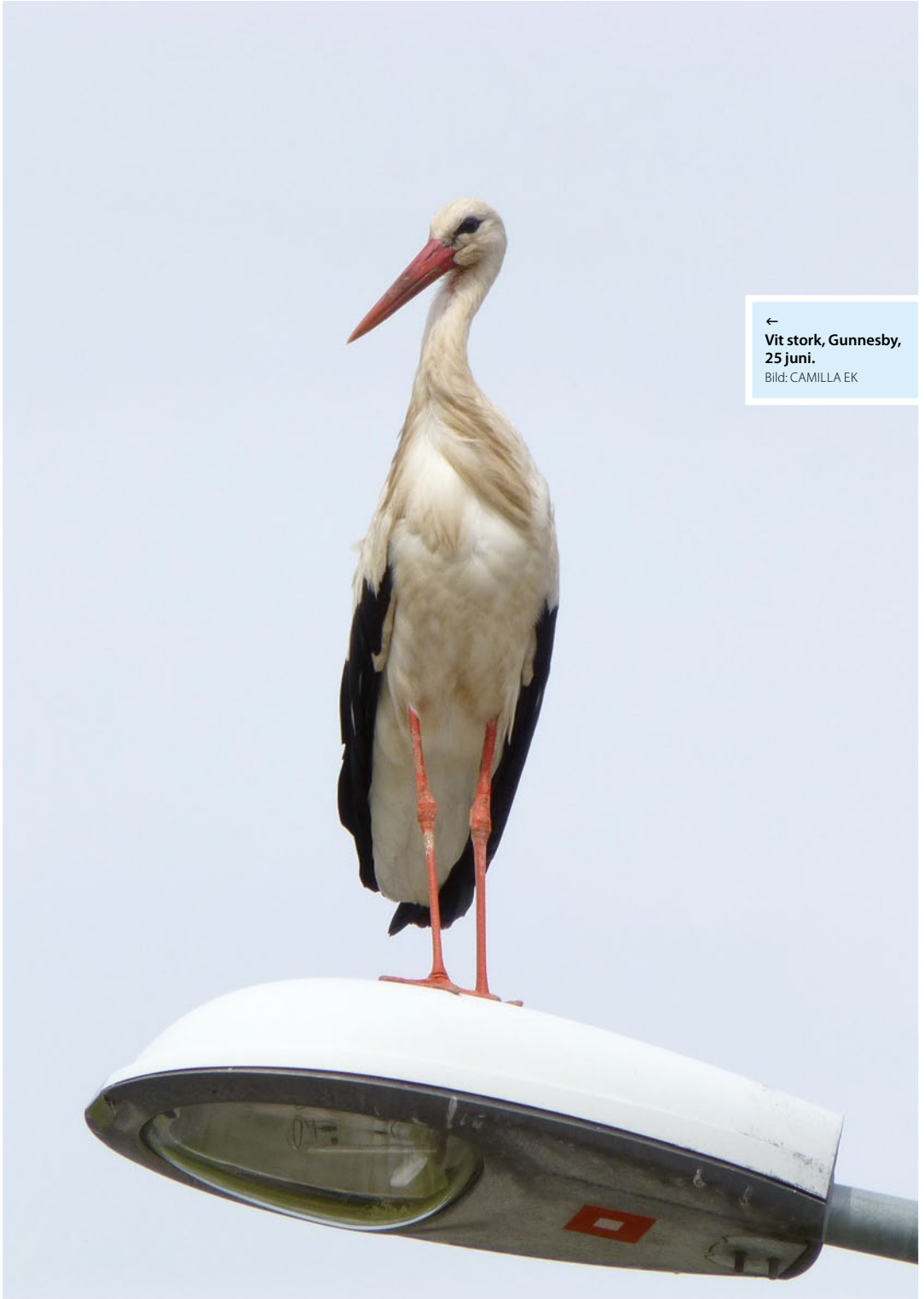
För första gången på tio år fick vi glädjande nog en rapport om storleken på områdets största gråhägerkoloni på Ängesholmen intill Styrso. Under dessa tio år har kolonin växt sig större, från 32 aktiva bon 2009 till 39 i år. Vid millenniets början fanns där bara två par. Det stora antal hägrar som uppehöll sig i området i september indikerar att en hel del ungar kom på vingarna också. Vår andra koloni, i Knipared, har varit stabil de senaste åren.

[MR]

Ägretthäger *Ardea alba*

Samtliga: Torslandaviken: 2 ex 21.5 (Lennart Hansson). 1 ex 10.6 (Ola Wennberg). 2 ex 15–16.6 (Ingemar BE Larsson m fl). 1 ex 22.7 (Ola Wennberg). 1 ex 18–19.10 (Joakim Cederlund m fl). 1 ex 20–29.11 (John-Eric Thore m fl). **Övriga lokaler:** 1 ex Härssjön 9.4 (Ove Ferling m fl). 1 ex Stora Varholmen, Billdals skärgård 10.6 (Claes Norén). 1 ex Kornhalls färjeläge, Säve 31.7 (Magnus Lundström). 1 ex str SO Gullbergsvass 12.8 (Martin Oomen). 1 ex Sävåns mynning 22.8 (Roger Eskilsson). 1 ex Kvillehed, Nordre älv 28.8 (Magnus Lundström). 1 ex Gullö, Säve 5.9 (Anders Hansson). 2 ex Välen 24.9 (Eva Åkesson). 1 ex Ragnhildsholmen 17.11 (Jan-Olof Roos).

Ägretthägerarna fortsätter att ta över Göteborgsområdet liksom övriga Sverige. Årets fynd rör sannolikt till viss del samma individer som dykt upp på olika lokaler. Under hösten var Hisingens stränder särskilt populära med fynd i Torslandaviken, längs Nordre älv och kring Sävåns mynning. Drygt tio individer är kanske en rimlig eller något försiktig

←
**Vit stork, Gunnesby,
25 juni.**
Bild: CAMILLA EK

gissning på årets totalantal. I Sverige i stort görs flest fynd under april-maj och augusti-oktober. I Göteborgsområdet har hösten hittills varit något rikare på ägretter än våren, och framtiden får utvisa om det kan hålla som en regel. I år fick vi även några sommarfynd, och julifynden är faktiskt områdets första. Nu är det bara februari som saknas i den göteborgska ägrettstatistiken.

[MR]

SULFÅGLAR *Suliformes*

ORDNING

SULOR *Sulidae*

FAMILJ

Havssula *Morus bassanus*

Höga antal: 420 ex str S Kråkudden, Hönö 13.9 (Lars Andersson). 414 ex str S Kråkudden, Hönö 15.9 (David Armini m fl). 488 ex str S Kråkudden, Hönö 12.10 (Musse Björklund m fl).

Udda fynd: 1 adult Lärjedalens golfbana 6.5 (Håkan Thorstensson). 1 adult Torslandaviken 16.5 (Ola Wennberg).

Likt andra pelagiska arter gjorde bristen på hårda västvindar att det blev relativt sparsmakat med sulor under 2019. Under 10-talet har vi blivit bortskämda med fyrsiffriga dagssummor, men i ett längre perspektiv är det inte märkvärdigt att årets bästa dag innebar färre än 500 sulor. En smula märkvärdiga är däremot fynden i Torslandaviken och särskilt Lärjedalens golfbana, förmodligen av sjuka eller utmattade individer.

[MR]

SKARVAR *Phalacrocoracidae*

FAMILJ

Toppskarv *Phalacrocorax aristotelis*

Höga antal: 300 ex Rörö 10.11 (Per Björkman m fl).

300 ex är nytt antalsrekord! Det tidigare rekordet var också från Rörö, och rörde 200 ex vilket noterades både 2008 och 2009. De bistra isvintrarna som sedan följde decimerade beståndet i Göteborgs skärgård, men nu är alltså toppskarvarna tillbaka med besked. Ännu saknas häckningar och sommarfynd görs sparsamt, men under övriga delar av året kan toppskarv verka nästan vanligare än storskarv i delar av ytterskärgården.

[MR]

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Häckningar: Fyra kolonier med 727, 200, 96 respektive 50 bon.

Göteborgs skärgårds största koloni växer alltjämt. I övriga kolonier tycks läget stabilt, även om många häckningar i år verkar ha misslyckats.

[MR]

HÖKFÅGLAR *Accipitriformes*

ORDNING

FISKGJUSAR *Pandionidae*

FAMILJ

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*

Häckningar: 4 par i Härryda kommun.

Höga antal: 7 ex str S Brudarebacken 5.9 (Roger Eskilsson m fl). 6 ex str S Brudarebacken 25.8 (Jan-Åke Noresson m fl).

Det rapporteras ett stadigt antal häckningar av fiskgjuse i områdets östra delar. Det var tredje året i rad som fyra häckningar hittades. Som mest har sex par och som lägst två par rapporterats under 2010-talet. Återigen blev Brudarebackens bevakare belönade med ett par dagar med höga antal fiskgjusar för vårt område.

[PB]

HÖKARTADE ROVFÅGLAR *Accipitridae*

FAMILJ

Bivråk *Pernis apivorus*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häcknings-tid:** 1 ex sp Rödbo 25.5 (Tommy Järås). 1 ex Björlanda 16.6 (Magnus Lundström). 2 par Ragnhildsholmen, Hisingen 12.7 (Tommy Järås).

Årets resultat vad gäller häckning är riktigt svagt jämfört med förra året då sex revir kunde konstateras. Vi får hoppas att arten är underrapporterad och vi uppmanar folk att lägga in adekvata häckningskriterier på obsar under häckningstid.

[PB]

Kungsörn *Aquila chrysaetos*

Samtliga: 1 ex Änggårdsbergen, Mölndal 26.1 (Andreas Orström). 1 ad Stensjön, Mölndal 26.9 (Lars-Olof Sandberg). 1 1K Jonsered 4.10 (Martin Johansson). 1 1K Kippholmen, Björlanda 22.10 (Peter Keil).

Fyra fynd är ett normalt utfall sett över tid även om det varit några fler under de senaste åren. Fördelningen över året är helt normal med ett vinterfynd och tre fynd under hösten. Det mest anmärkningsvärda är att en adult örn setts under slutet av september, vilket kan förklaras med att kungsörnen håller på att återetablera sig som häckfågel i södra Sverige och vi därigenom ser ett ökat antal i närområdet under sommaren.

[PB]

Duvhök *Accipiter gentilis*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häcknings-tid:** 1 par Härssjön (Per Lundgren). 1 par Björketorp (Johannes Löfqvist). 1 par Skogen, Landvetter (Johan Svedholm). 1 par Brudarebacken (Roger Eskilsson). 1 par Landvetter (Erik Edvardsson). 1 par Grävlingamossen, Landvetter (Johan Svedholm).

Att hitta bon med häckande duvhökar är inte så lätt, senast en häckning konstaterades var 2013 och det görs mycket sällan. Allt tyder dock på att vi har ett stabilt antal duvhökar i området.

[PB]

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

Häckningar: 1 par Sagsjön, Källered (Lars Persson). Fynd under häckningstid: 1 par Svankällan, Hisingen (Ulf Persson). 1 par Säteriviken, Rådasjön (Elon Wismén). 1 par Askesby, Säge (Gun-Britt Thor m fl). 1 par Björlanda skjutfält (John Fjörtoft Karlson). 1 par Torslandaviken (Ulf Persson). 1 par Hårssjön (Barbro Björkman m fl). 1 par Gullö, Säge (Anders Hansson). 1 par Ragnhildsholmen (Mats Bjersing).

I år verkade arten häcka vid Sagsjön och antalet par vid potentiella häcklokaler är normalt för senare år. Tyvärr verkar det inte finnas några rapporter om utflugna ungfåglar i området vilket brukar vara ganska lätt att konstatera vid häckningsplatserna under slutet av juli.

[PB]

Blå kärrhök *Circus cyaneus*

Samtliga: Januari–februari: Inga fynd. Vår: Sammanlagt 15 ex 30.3–9.5. Höst: Sammanlagt ca 50 ex 8.8–26.11. December: 1 ad hane str Brännö 3.12 (Lars Hellman). 1 honfärgad Öxnäs 10.12 (Mikael Sundberg). 1 honfärgad Öxnäs 30.12 (Mikael Sundberg).

Inga vinterfynd av blå kärrhök gjordes under januari–februari men antalet vårfåglar var normalt. Under hösten verkar det dock ha varit ett något färre antal fynd än det brukar. Även om fåglar noterats regelbundet under september på Hisingen, så rör observationerna ofta samma fåglar som stannar i området under en tid.

[PB]

Stäpphök *Circus macrourus*

Samtliga: 1 1K hona Brudarebacken 23.8 (Björn Andreasson). 1 ad hane str SV Torslandaviken 24.8 (Christer Fält). 2 1K Säge 7–16.9 (Magnus Persson m fl). 1 1K str S Härryda 9.9 (Johan Karlström, m fl). 1 1K str S Ärödsberget–Johanneberg 17.9 (Per Björkman m fl). 1 1K Galterö 22.9 (Andreas Svensson).

Helt i linje med tidigare år gjordes fynd under augusti och september av stäpphökar. Den fågel som sågs sträcka söderut över Göteborg den 17 september kan mycket väl ha vart någon av de fåglar som uppehöll sig i Öxnäsområdet mellan den 7 och 16 september.

[PB]

Ängshök *Circus pygargus*

Samtliga: 1 honfärgad str N Brännäs, Mölndal 25.8 (Johan Tallnäs). Första fyndet sedan 2013 i området. Mitten av maj eller sent i augusti är bästa tiden för att lyckas se denna raritet för rapportområdet.

[PB]

Röd glada *Milvus milvus*

Häckningar: 1 par Björketorp (Johannes Löfqvist). Troliga häckningar: 1 par Säge (Staffan Larsson m fl). 1 par Bergum (Jerker Gustafsson m fl).

Januari–februari: 1 ex Ersdalen, Hönö 1.1 (Lars Eric Rahm m fl). 1 ex Landvetters flygplats, Härryda 17.2 (Anders Olsson).

Det är glädjande att kunna konstatera att vi har röd glada som häckfågel i rapportområdet. I år hittades ett använt bo i Björketorp. Troligt är att vi har ytterligare minst två par i området, då det gjordes regelbundna observationer av fåglar genom hela sommaren både på Hisingen och i Bergum. Arten fortsätter sin återetablering i landet, vilket gått relativt fort och nu får den röda gladan räknas som en av de vanligaste rovfågarna i södra Sverige vilket är mycket glädjande.

[PB]

Havsörn *Haliaeetus albicilla*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. Fynd under häckningstid: 1 3K–Landvetter 15.6 (gnm Peter Strandvik). 1 ad Öxnäs 25.6 (Magnus Lundström). 1 2K+ str SO Stora Kåsön, Partille 20.7 (Tina Widén m fl). 1 ad Styrö–Grimmered 20.7 (Andy Hultberg m fl).

I år gjordes fyra sommarfynd av havsörn och i takt med att havsörnarna sprider sig som häckfågel i grannskapet ökar antalet fynd under häckningstid även hos oss.

[PB]

Fjällvråk *Buteo lagopus*

Samtliga: Vinter/vår: Sammanlagt ca 25 ex 3.1–19.5. Höst/vinter: Sammanlagt ca 30 ex 5.9–30.12.

Nu har vi haft ungefär samma sparsamma antal fjällvråkar under några år. Några fåglar finns stationära i området under höst och vinter. Antalet sträckande fåglar uppgick inte till några större antal, men det förklaras troligen av att arten inte heller i år hade något framgångsrikt häckningsår i fjällen.

[PB]

TRANFÅGLAR *Gruiformes*

ORDNING

RALLAR *Rallidae*

FAMILJ

Vattenrall *Rallus aquaticus*

Häckningar: 1 par Torslandaviken (Håkan Sjöberg). Fynd under häckningstid: Rapporter under häckningstid indikerar ca 20 revir, varav 3 i skärgården.

Vinter: Januari–februari: Sammanlagt 14 ex på 7 lokaler. December: Sammanlagt 12 ex på 9 lokaler.

Vattenrallen uppträdde år 2019 ungefär på samma nivå som de senaste åren. Populationsuppskattning-

arna är något osäkra, framför allt med tanke på artens diskreta vanor, vilket delvis kan förklara att antalet revir svänger en del mellan åren. Sannolikt är mellanårsvariationerna ändå inte obetydliga, och inte minst faktorer så som milda respektive hårda vintrar torde påverka beståndet. [EÖ]

Kornknarr *Crex crex*

Häckningar: 1 par Brudarebacken (Lennart Hjalmarsson m fl).

Övriga fynd: 1 ex sp Bolstensdammarna 11–16.7 (Mats Raneström m fl). 1 ad Lottkärr, Torslanda 1.9 (Mathias Theander).

Bara två spelande kornknarrar är relativt lite för området, men å andra sidan konstaterades en häckning då sex ungar fotograferades vid Brudarebacken i slutet av juli. Senast en häckning kunde konstateras var 2005, också då vid Brudarebacken. 2019 gjordes även ett höstfynd vilket inte heller hör till vanligheterna. [EÖ]

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana*

Samtliga: 1 ex sp Hökälla 13–21.6 (John Thulin m fl). 2 ex sp Gullö, Säve 18–20.6 (Anders Hansson m fl). 1 1K Välen 25.8–2.9 (Stefan Andersson m fl).

Den småfläckiga sumphönan uppträder i Göteborgs-området regelbundet med enstaka exemplar så gott som årligen. Årets tre spelande hanar i juni och en rastande ungfågel i augusti/september är ett helt normalt utfall. [EÖ]

Rörhöna *Gallinula chloropus*

Häckningar: Sammanlagt 15 par. Fynd under häckningstid: Rapporter under häckningstid indikerar ytterligare ca 12 revir.

Vinter: Januari–februari: 27 ex på 10 lokaler, varav 14 ex i Slottsskogen. December: 18 ex på 5 lokaler, varav 12 ex i Slottsskogen.

Totalt uppskattningsvis 27 revir är något lägre än de senaste årens resultat, till exempel var motsvarande antal 42 för två år sedan. På längre sikt ser vi dock en stabil population som pendlar omkring 30 häckande par. Även i övrigt var uppträdandet högst normalt. [EÖ]

Sothöna *Fulica atra*

Häckningar: 2–3 par Balltorps våtmark (Lars Eric Rahm m fl). 5–6 par Hökälla (John Thulin m fl). Minst 5 par Torslandaviken (Magnus Persson m fl). 1 par Sagsjön, Källered (Jan Tallnäs m fl). 1 par Stensjön, Mölndal (Jan Tallnäs m fl).

1 par Svarte mosse, Biskopsgården (Johan Svedholm m fl). Med minst 15 häckande par, på för arten klassiska lokaler, var 2019 ett helt normalt år för sothönan i Göteborgsområdet. Vi i RRK har dock våra misstankar om att rapportunderlaget knappast

är heltäckande, fler par torde finnas i områdets många golfbanedammar och andra småvatten. En uppmaning till områdets golfande skådare att rapportera sothöns med häckningskriterier är således på sin plats! [EÖ]

TRANOR *Gruidae*

FAMILJ

Trana *Grus grus*

Häckningar: 1 par Fläskbotippen, Landvetter (Johannes Löfqvist m fl). 1 par Lilla Gungtjärn (Jerker Gustafsson). Fynd under häckningstid i lämplig biotop: 1 par Hårssjön (Lars Persson m fl). 1 par Vättlefjäll, Angered (Lars Erik Norbäck m fl). 1 par Smedstorps ångar, Björketorp (Stefan Persson m fl). 1 par Öxnäs (Camilla Ek m fl). 1 par Ragnhildsholmen (Richard Petersson m fl). 1 par Vällsjön, Råda (Elon Wismén). 1 par Hultet, Björketorp (Johannes Löfqvist m fl). 1 ex Kärrsjön, Härryda (John Thulin). 1 ex Häggsjön, Björketorp (Mats Eriks-son).

Höga antal: 500 ex str Brudarebacken 18.9 (Jan-Åke Noresson m fl).

Vinter: 5 ex str SV Hökälla 3.1 (John Thulin). 1 ex Öxnäs 14–19.12 (Camilla Ek m fl).

Tranan förekommer i höga antal i området framför allt under sträcktider och årets toppnotering på 500 ex vid Brudarebacken i mitten av september är typisk. Under sommaren är arten betydligt fåtaligare och tranor förekommer då framför allt i områdets östra delar samt på norra Hisingen. Två konstaterade häckningar är ett bra resultat och sannolikt är det faktiska antalet häckande par något högre. Än mer sällsynt är tranan under vintern och årets decemberfynd är faktiskt det första någonsin i rapportområdet. Januarifyndet är blott det andra fyndet någonsin och dessutom det första vinterfyndet med fler än två exemplar. [EÖ]

VADARFÅGLAR *Charadriiformes*

ORDNING

STRANDSKATOR *Haematopodidae*

FAMILJ

Strandskata *Haematopus ostralegus*

Vinter: Januari: 1 ex Stora Kärrsvik, Öckerö 5.1 (Hans Zachrisson). 2 ex Kråkudden, Hönö 10–29.1 (Lennart Bogren m fl). 1 ex Galterö 12.1 (Jan Mogol). 1 ex Hyppehn 20.1 (Stefan Svanberg m fl). December: 1–2 ex Kråkudden, Hönö 5–29.12 (Jon Håkansson m fl). 1 ex Brevik, Öckerö 13.12 (Thomas Karlsson). 3 ex Stora Kärrsvik, Öckerö 14.12 (Britta Svensson). 4 ex Lappesand, Hönö 21.12 (Tina Widén). 1 ex Långe tånge, Öckerö 22.12 (Tommy Järås m fl). 2 ex Galterö 25–27.12 (Jon Hessman m fl).

Säkerligen föreligger en del dubbelräkningar, men det kan ändå konstateras att det övervintrat fler

↗
**Stäpphök, Brudarebacken,
23 augusti.**

Bild: BJÖRN ANDREASSON

↘
**Röd glada, Smedstorps
ängar, 7 april.**

Bild: STEFAN PERSSON

strandskator än på flera år. Årets summa påminner om hur det såg ut under 00-talet, medan vi under 10-talet fått nöja oss med 1–2 strandskator per vinter. Lokalerna är dock typiska, våra övervintrande strandskator håller uteslutande till i ytterskärgården. [JS]

SKÄRFLÄCKOR *Recurvirostridae*

FAMILJ

Skärfläcka *Recurvirostra avosetta*

Samtliga: 1 ex Lammholmsviken, Öckerö 21.3 (Jon Håkansson m fl). 2 ex Brännholmsviken, Styrö 20.5 (Andy Hultberg).

Denna grafiskt frapperande elegant med svaj i näbb brukar så gott som årligen förära oss med enstaka, nästan alltid kortvariga, besök. Så även i år, under typiska datum för artens uppträdande – marsfyndet är förvisso tidigt men inte exceptionellt. [JS]

PIPARE *Charadriidae*

FAMILJ

Ljungpipare *Pluvialis apricaria*

Vinter: 1 ex Rörö 20.1 (Stefan Svanberg m fl).

Ljungpiparen är en ovanlig vintergäst hos oss, detta var det åttonde vinterfyndet under 2000-talet. [JS]

Kustpipare *Pluvialis squatarola*

Samtliga: Vår: 1 ex Galterö 10.5 (Lars Hellman). 1 ex Torslandaviken 10.6 (Magnus Persson). Höst: Sammanlagt ca 39 ex 27.6–13.10. Månadsfördelning: juni 1 ex, juli 7 ex, augusti 18 ex, september 10 ex, oktober 3 ex.

Ett risigt år för kustpiparen minst sagt, med en usel vårsumma och en faktiskt ännu sämre höstdito. Faktum är att vi 2018 beklagade oss över att höstsumman på 81 ex var den sämsta sedan artens sträcksummor började publiceras 2002, men i år ser vi alltså en halvering av detta redan kassa resultat! Förklaringen får dock sannolikt sökas i väderläge och sträckskådaraktivitet i kustbandet snarare än reella populationsförändringar. [JS]

Större strandpipare *Charadrius hiaticula*

Häckningar: 1 par Hålsö hamn (Thomas Karlsson m fl). Minst 2 par Torslandaviken (Lars Persson m fl). Minst 2 par Galterö (Lars Hellman m fl). 1 par Ärtholmarna, Hönö (Bengt Karlsson). 1 par Tå udde, Fotö (Hans Waern). Troliga häckningar: Ytterligare 3 par Torslandaviken (Christer Fält m fl). 1 par Askim strand (Uno Unger). 1 par Hyppeln (Peter Keil m fl). 2 par Lökholmen, Gbg:s södra skärgård (Lars Persson). 3 par Rörö (Per Björkman m fl). 1 par Sisjöns industriområde, Askim (Stefan Andersson m fl). Dessutom rapporterades arten från ytterligare tio lokaler under häckningstid.

Sju konstaterade häckningar är en liten upprykning från de fyra dito som rapporterades 2017. Däremot är det totala antalet lokaler med fynd under häckningstid något lägre. Troligen är beståndet trots detta relativt stabilt, med en fast population i skärgården och enstaka inlandshäckningar i grustag, industriområden och liknande. [JS]

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*

Häckningar: 1 par Välen (Uno Unger m fl). 1 par Alelyckan (Roger Eskilsson). 1 par Hills golfbana, Mölndal (Magnus Rahm m fl). 1 par Hökälla (Bo Brinkhoff m fl). Troliga häckningar: 1–2 par Torslandaviken (Ola Wennberg m fl). 1 par Lärjeåns dalgång, Hjällbo (Peter Keil m fl). 1 par Kikåstippen, Mölndal (Conny Palm m fl). Dessutom rapporterades arten på ytterligare nio lokaler under häckningstid.

Likt sin större kusin tycks den mindre strandpiparens population vara tämligen stabil. Dock är utbredningen jämfört med denna inverterad – den lille har en god, men i viss mån kringflackande, population på industrimark och grusytor i inlandet, och enstaka häckningar på strandängar i kustbandet. [JS]

Fjällpipare *Charadrius morinellus*

Samtliga: 1 hane Torslandaviken 29–30.4 (Richard Petersson m fl). 1 hona Lökholmen, Gbg:s södra skärgård 30.4 (Staffan Sénby).

Fjällpiparen är knappt årligt förekommande i rapportområdet – 2018 uteblev fynd exempelvis helt. Två fynd är därmed ett bra resultat och årets fynd var ovanliga såtillvida att båda var vårfynd, annars är höstfynd klart vanligast med 17 av rapportområdets 25 fynd. Dessutom var årets vårfynd ovanligt tidiga och utgör faktiskt de första aprilfynden, vårfynden görs annars vanligtvis under första halvan och mitten av maj. [JS]

SNÄPPOR *Scolopaciidae*

FAMILJ

Småspov *Numenius phaeopus*

Höga antal: 20 ex str N Torslandaviken 7.5 (Magnus Persson).

Årets toppnotering, under typisk sträckperiod, ligger i linje med de senaste tio årens. Under det tidiga 2000-talet låg snittet istället på ca 50 ex. Totalt observerades endast något mer än 90 individer under hela året. [OB]

Storspov *Numenius arquata*

Vinter: Januari–februari: 2 ex Hönö – Öckerö 3.1–26.2 (Thomas Karlsson m fl). December: 2 ex Hönö – Öckerö 10–26.12 (Thomas Karlsson m fl).

Höga antal: 100 ex str NO Billdal, Askim 18.4 (Jan Wahlberg m fl). 100 ex str O Orrekulla skans, Hisingen 18.4 (Mats Raneström). 53 ex

str NO Lagmansholmen 19.4 (Roger Eskilsson m fl).

Övervintring av storspov har numer blivit standard i området Hönö-Öckerö. Årets två spovar innebar den femte övervintringen och i december var två spovar tillbaka för en trolig sjätte övervintring. Toppnoteringarna skedde vid typisk tidpunkt med 100 ex som flest den 18 april. [OB]

Myrspov *Limosa lapponica*

Höga antal: 11 ex Lammholmsviken, Öckerö 4.5 (Bengt Karlsson m fl). 14 ex str S Torslandaviken 4.7 (Ola Wennberg).

Ännu ett lågt utfall av myrspov i området. Inga större flockar noterades under vare sig vår- eller höststräcket. Som kontrast kan nämnas att toppnoteringarna historiskt under vår- respektive höststräck är 170 ex den 11 maj 2014 och 590 ex den 28 juli 2003. [OB]

Rödspov *Limosa limosa*

Samtliga: 1 ex Torslandaviken 25.4 (Magnus Persson).

Utöver årets två fynd av underarten islandica, se nedan, gjordes ett fynd i Torslandaviken av en rödspov som inte kunde bestämmas till underart med säkerhet. [OB]

Isländsk rödspov *Limosa limosa islandica*

Samtliga: 3 ex Stora Amundö 2.6 (Lars Lundmark). 3 1K Välen 13–17.9 (Hans Börjesson m fl).

Fynd nummer tolv och tretton av underarten islandica i Göteborgsområdet. [OB]

Roskarl *Arenaria interpres*

Samtliga: Vinter: 1 ex Rörö 20.1 (Stefan Svanberg m fl). Vår: 1 ex Vrångö 11.3 (Gösta Olofsson). 1 ex Galterö 10.5 (Lars Hellman). Höst: Sammanlagt 43 ex 13.8–12.10. Höga antal: 16 ex str S Kråkudden, Hönö 3.9 (David Armini m fl).

Det är ganska ovanligt med vinterfynd av roskarl i området även om övervintring regelbundet sker i norra Bohuslän. Fyndet den 11 mars ligger utanför det normala vårsträcket och skulle också kunna röra sig om en övervintrare. I övrigt förekom bara ett enda värfynd, den 10 maj, vilket inte är någon imponerande förekomst. Däremot var höststräckets 43 individer åtminstone bättre än på senare år. Det högsta dagsantalet var 16 exemplar den 3 september vid Kråkudden. [OB]

Kustsnäppa *Calidris canutus*

Samtliga: Vinter: 1 ex Lappesand, Hönö 8.12 (Hans Zachrisson). Vår: 2 ex str S Kråkudden, Hönö 21.4 (Roger Eskilsson m fl). Höst: Sammanlagt ca 185 ex 21.7–31.10. Höga antal: 35 ex str S Kråkudden,

Hönö 21.8 (Per Björkman). 35 ex Bolleskären, Hönö 25.8 (Hans Zachrisson).

Vinterfynd är ovanliga i området. Under 2000-talet har det endast hänt 2007, 2009 och 2017. Höstens antal är likt de senaste åren blygsamma och med beskedliga dagstoppar, där 35 ex den 21 och 25 augusti på Hönö är årets högsta noteringar. Endast två individer under vårsträcket kan låta lite men är egentligen ganska normalt för Göteborgsområdet. Faktum är att värfynd helt uteblivit de senaste fyra åren. [OB]

Brushane *Calidris pugnax*

Samtliga: Vår: Sammanlagt 39 ex 20.4–17.5. Höst: Sammanlagt 106 ex 14.6–26.9. Månadsfördelning: april 26 ex, maj 13 ex, juni 17 ex, juli 29 ex, augusti 46 ex, september 14 ex.

Brushane har inte sammanställts för Göteborgsområdet tidigare, men det är av intresse att följa artens uppträdande här då den är rödlistad och har uppvisat en vikande trend nationellt under längre tid. Antalen ovan kan innehålla en del dubbelräkningar då individer i olika antal observeras regelbundet i framför allt Torslandaviken. Fynden i andra halvan av juni bedöms tillhöra återsträcket och är därför placerade i höstuppräknigen. [OB]

Spovsnäppa *Calidris ferruginea*

Samtliga: Höst: 3 ad Torslandaviken 6.7 (Joakim Johansson). 2 ad Galterö 21.7 (Lars Hellman m fl). 1 ex Stora Amundö 21.7 (Lars Lundmark). 2 ex Torslandaviken 15.8 (Thomas Ring). 1 1K Galterö 18.8 (Lars Hellman). 1 1K Välen 19.8 (Hans Börjesson). 2 1K Torslandaviken 20–22.8 (Magnus Persson m fl). 5 ex Galterö 24–25.8 (Andreas Svensson m fl). 1 ex Bolleskären, Hönö 25.8 (Hans Zachrisson).

Nio fynd av 18 individer är inte mycket jämfört med de bästa åren under 2000-talet, med ett snitt på ca 50 spovsnäppor, men sett till variationen inte heller avvikande lite. [OB]

Mosnäppa *Calidris temminckii*

Samtliga: Vår: Sammanlagt minst 35 ex 27.4–2.6. Höst: Sammanlagt 7 ex 12.7–19.8. Höga antal: 15 ex Torslandaviken 14–21.5 (Ola Wennberg m fl).

Mosnäppan som dök upp den 27 april i Torslandaviken utgör ett nytt fenologirekord för Göteborgsområdet med fyra dagar och är därmed också det första aprilfyndet någonsin. Vårens minst 35 individer med en största flock på 15 ex i Torslandaviken är ett relativt gott uppträdande sett till senare år medan höstantalet är lite mer beskedligt. Under 2000-talets första decennium låg snittet på ca 50–60 individer per år medan det senaste tio årens snitt ligger på strax under 40 exemplar. [OB]

Sandlöpare *Calidris alba*

Samtliga: Höst: Sammanlagt 36 ex 25.8–12–10. Höga antal: 12 ex str S Kråkudden, Hönö 3.9 (David Armini m fl). 7 ex Torslandaviken 12.9 (Ola Wennberg).

Antalsmässigt och tidsmässigt ett helt normalt uppträdande av sandlöp

[OB]

Kärnsnäppa *Calidris alpina*

Höga antal: 45 ad Galterö 21.7 (Jan Mogol). 25 1K Galterö 1.9 (Roger Eskilsson m fl). 25 ex str S Kråkudden, Hönö 15.9 (David Armini m fl).

Det är förvisso inte varje år vi har dagar med tresiffriga noteringar av kärnsnäppa men det har snarare varit regel än undantag tidigare år. Detta är dock det fjärde året i rad med betydligt beskedligare top-

[OB]

Skärnsnäppa *Calidris maritima*

Höga antal: Bolleskären, Hönö: Högsta noteringarna under våren var 100 ex 10.3, 23.3 samt 29.3 (Dawid Johansson m fl). Högsta noteringen under hösten var 130 ex 19.11 (Jon Håkansson m fl). Övriga lokaler: 50 ex Vrångö 31.1 (Göran Gustavsson). 23 ex Vinga 10.2 (Kent Kristenson m fl). 41 ex Vrångö 12.2 (Johan Bergquist). 20 ex Brureskären, Torslandaviken 30.3 (Mathias Theander). 28 ex Vrångö 27.10 (A Martin Fransson). 34 ex Donsö 28.10 (A Martin Fransson). 20 ex Vasskären, Gbg:s södra skärgård 1.11 (Uno Unger).

Skärnsnäpporna på Bolleskären är alltid svårräknade men årets observationer visar att det var gott om övervintrare jämfört med många andra år. Runt 100-talet snäppor som övervintrar är typiskt.

[OB]

Småsnäppa *Calidris minuta*

Samtliga: Höst: 2 ex str S Vinga 11.8 (Kent Kristenson m fl). 1 ex Torslandaviken 7–8.9 (Staffan Larsson m fl). 1 1K Galterö 7.9 (Per Österman).

Fyra individer är inte upplyftande men egentligen ingen katastrof sett till hur variationen sett ut mellan åren där tio-talet individer normalt är ett helt okej uppträdande.

[OB]

Dvärgbeckasin *Limnocyptes minimus*

Samtliga: Vinter: 3 ex Storgärdet, Rådasjöns naturreservat 5.1 (Martin Oomen). 1 ex Torslandaviken 6.1–2.2 (Ulf Persson m fl). 1 ex Askimsbadet 17–26.1 (Uno Unger m fl). 1 ex Hökälla 20.1 (John Thulin). 1 ex Prästabäcken, Fässberg 27.1 (Lars Eric Rahm). 1 ex Gunnes-torps mosse 27.1 (Bo Brinkhoff). Vår: 1 ex Storgärdet, Rådasjöns naturreservat 23.3 (Johannes Löfqvist). 1 ex Välen 30.3 (Hans Börjesson). 1 ex Välen 5–6.4 (Uno Unger m fl). 1 ex Storgärdet, Rådasjöns naturreservat 28.4 (Johannes Löfqvist). Höst: Sammanlagt 34 ex

24.9–30.11. Höga antal: 11 ex Hökälla 3.10 (Ove Andersson m fl).

Åtta noterade övervintrare är ett ganska normalt utfall för området. Vårfynd överstiger sällan tio individer så fyra exemplar är lågt men inte anmärkningsvärt. Höstens 34 ex med högstaantalet 11 ex i Hökälla den 3 oktober, ligger också inom den normala variationen för Göteborgsområdet.

[OB]

Dubbelbeckasin *Gallinago media*

Samtliga: Vår: 1 ex Torslandaviken 9.5 (Ola Wennberg). 1 ex sp Ragnhildsholmen 11.5 (Tom Ekman). 1 ex Galterö 18.5 (Roger Eskilsson m fl). Höst: 1 ex Brudarebacken 29.8 (Martin Johansson). 1 ex Torslandaviken 2.9 (Ola Wennberg). 1 ex Smedstorps ångar, Björketorp 12.9 (Anton Mangsbo). 1 ex Välen 22.9 (Adam Bergqvist). 1 ex Nolviks kile, Björlanda 4.10 (Tommy Johansson).

Tre vårfynd och fem höstfynd är en relativt normal utdelning för rapportområdet.

[OB]

Brednäbbad simsnäppa *Phalaropus fulicarius*

Samtliga: 1 ex str S Kråkudden, Hönö 30.10 (Per Björkman m fl).

Bara en individ noterades i år, men det är ingenting att höja på ögonbrynen åt då antalen varierar en del mellan åren. I snitt rapporteras två–tre exemplar om året medan områdets rekordantal ligger på hela 18 individer från hösten 2011.

[OB]

Drillsnäppa *Actitis hypoleucos*

Sena fynd: 1 ex Torslandaviken 17–27.10 (Christer Fält m fl).

Oktoberfynd är ovanligt och individen som upptäcktes den 17 oktober vid Skeppstadsholmen vid Torslandaviken var redan då det näst senaste fyndet någonsin i Göteborgsområdet. Snäppan stannade kvar ända fram till den 27 oktober vilket innebär nytt fenologirekord med sex dagar.

[OB]

Rödbena *Tringa totanus*

Häckningar: 2 par Välen (Uno Unger m fl). 2–3 par Galterö (Linus Westlund m fl). 1 par Lunnagården, Mölndal (Magnus Rahm). 1 par Stora Amundö (Stig Fredriksson m fl).

2 par Lökholmen, Gbg:s södra skärgård (Lars Persson). Åtta till nio säkra eller troliga häckningar är ett relativt dåligt utfall. Som vanligt är det dock svårt att få en tydlig överblick över antalet häckande rödbenor i området. Tillsammans med observationer av lägre kriterier landar årets försiktiga uppskattning på ca 20 häckande par av rödbena vilket är tio mindre än de senare årens genomsnitt på ca 30 par. Det återstår att se om vi ser en minskning eller bara en variation av beståndet.

[OB]

↑
Isländsk rödspov, Stora Amundö, 2 juni.

Bild: LARS LUNDMARK

←
Fjällpipare, Torslanda-viken, 29 april.

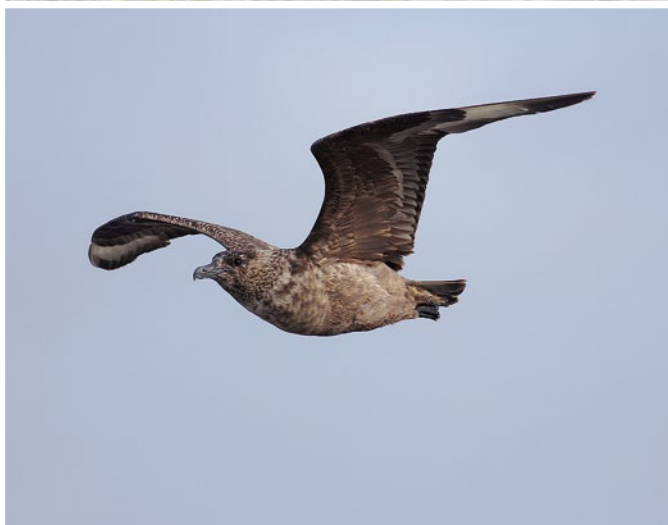
Bild: STEFAN SVANBERG

↙
Storlabb, Vinga, 15 september.

Bild: STEFAN SVANBERG

↓
Skräntärna, Torslanda-viken, 28 juni.

Bild: MAGNUS PERSSON

MÅSFÅGLAR *Laridae*

FAMILJ

Tretåig mås *Rissa tridactyla*

Höga antal: 670 ex str S Hyppeln–Hönö 5.12 (Jon Håkansson m fl). 870 ex str S Kråkudden, Hönö 6.12 (Roger Eskilsson m fl). 530 ex str S Kråkudden, Hönö 30.12 (Roger Eskilsson m fl).

Andra året i rad utan några fyrsiffriga sträcksummor är knappast imponerande. Senast vi hade en riktigt bra tretådag var den 8 december 2017 då 4960 tretåiga måsar sträckte förbi Kråkudden. Sannolikt förklarar bristen på kraftiga blåsdagar under senhösten och vintern delvis detta, men det finns också anledning till oro. Det svenska häckande beståndet, som i sin helhet finns på och omkring Nidingen i norra Halland, har de senaste åren legat på en stabilt låg nivå. Arten har annars minskat kraftigt i stora delar av Atlanten de senaste decennierna. Längs den norska kusten uppskattas beståndet ha minskat med 60–80% sedan 1980-talet och kring de Brittiska öarna har mer än en tredjedel av beståndet försvunnit. Tyvärr har minskningen fortsatt även på senare år, vilket man åtminstone delvis förklarar med minskande bestånd av tobis vilket i sin tur förklaras av omfattande industrifiske. [EÖ]

Skrattmåsar *Chroicocephalus ridibundus*

Häckningar: 10 par Hökälla (John Thulin m fl). 25 par Torslandaviken (Uno Unger m fl). 3 par Hälso hamn (Thomas Karlsson m fl). 50 par Brännö (Lars Hellman m fl). 150 par Lerholmen, Saltholmen (Gösta Olofsson m fl). 224 par Knarrskären, Gbg:s södra skärgård (Gösta Olofsson). 93 par Röda skären, Askims fjord (Gösta Olofsson). 57 par Svarte mosse, Biskopsgården (Johan Svedholm). 25 par Buskär, Gbg:s södra skärgård (Gösta Olofsson). 5 par Sörgårds kile, Björkö (Kristoffer Lager).

Det är glädjande att se att det tycks gå bra för områdets skrattmåsar. Trots att den tidigare överlägset största kolonin, i Svarte mosse i Biskopsgården, minskar så landar en sammanräkning av årets konstaterade häckningar på 642 par på 10 lokaler. Detta är klart högre än vad vi sett på många år. [EÖ]

Dvärgmåsar *Hydrocoloeus minutus*

Höga antal: 8 ex Kråkudden, Hönö 29.4 (Jon Håkansson).

Månadsfördelning: februari 2 ex, mars 1 ex, april 11 ex, maj 2 ex, september 1 ex, oktober 11 ex, december 1 ex.

Fjärde året i rad med dyster dvärgmåsläsning. 2019 var ett mycket dåligt år för arten i området med få fynd och få individer. Totalt 29 dvärgmåsar under året är ett nytt bottenrekord och faktiskt ett lägre antal än vad vi brukar kunna redovisa som högsta antal för en dag. Vi fortsätter att hoppas på att förklaringen i första hand står att finna i väderförhåll-

landen, nationellt sett uppvisar denna karismatiska art snarast en svagt positiv trend. [EÖ]

Svarthuvad mås *Ichthyaetus melanocephalus*

Samtliga: 1 2K str S Kråkudden, Hönö 21.4 (Roger Eskilsson m fl). 1 1K str S Kråkudden, Hönö 12.10 (Musse Björklund m fl).

Fynd nr 16–17 för området. Den svarthuvade måsen har en starkt positiv trend i området, liksom i landet i stort, och arten är nu observerad tio år i rad. Detta är anmärkningsvärt, inte minst om man betänker att det allra första fyndet gjordes så sent som 2004. [EÖ]

Vittrut *Larus hyperboreus*

Samtliga: 1 2K str S Kråkudden, Hönö 1.1 (Leif Jonasson m fl). 1 1K str S Ersdalsviken, Hönö 31.12 (Håkan Thorstensson).

Det var nära att 2019 blev det första året sedan 2014 helt utan vittrutar i området. Med fynd på årets första och årets sista dag summerar vi istället en helt normal årssumma på två fynd av två exemplar. Årets båda fynd gjordes på Hönö – en lokal som sticker ut som områdets säkraste lokal för sträckande vittrut. Rastande fåglar ses å sin sida oftast vid Fiskhamnen, men några stationära vittrutar kunde vi tyvärr inte njuta av i år. [EÖ]

Skräntärna *Hydroprogne caspia*

Samtliga: 2 ad str S Rörö 6.6 (Per Björkman m fl). 1 ex Torslandaviken 28.6 (Magnus Persson). 2 ad str S Stora Amundö 20.7 (Adam Bergqvist). 1 ad Torslandaviken 21–24.7 (Christer Fält m fl).

Världens största tärna, skräntärnan, har på senare år uppträtt regelbundet kring framför allt Torslandaviken under sommarmånaderna. De är ofta rörliga och byter lokal från dag till dag, varför risken för dubbelräkningar är stor och det går faktiskt inte att utesluta att årets samtliga observationer rör samma två fåglar. [EÖ]

Kentsk tärna *Thalasseus sandvicensis*

Häckningar: 3 par Knarrskären, Gbg:s södra skärgård (Gösta Olofsson). 5 par Lerholmen, Saltholmen (Gösta Olofsson).

Den kentska tärnan är en inte helt ovanlig syn längs våra kuster, men som häckfågel är den sällsynt och sporadiskt förekommande. Sedan den första lyckade häckningen kunde konstateras år 2008 har häckningar bokförts årligen 2012–2016 samt 2018–2019. Arten häckar inte sällan i ganska stora kolonier, men 2019 var antalet par blygsamt. Det är å andra sidan glädjande med två olika häckningslokaler, något som inte setts sedan 2014. [EÖ]

Småtärna *Sternula albifrons*

Samtliga: 1 3K+ Galterö 30.4 (Peder Winding). 1 ex str S Kråkudden, Hönö 15.5 (Mats Raneström m fl).

Trots att småtärnan häckar så nära som längs Hallandskusten är arten ganska sällsynt i Göteborgsområdet. Efter några bra år med i genomsnitt cirka fem exemplar under slutet av 00-talet har arten nästan helt lyst med sin frånvaro. Det är därför glädjande att nu kunna redovisa två fynd – de första sedan 2014.

[EO]

Fisktärna *Sterna hirundo*

Tidiga fynd: 1 ex str S Kråkudden, Hönö 29.3 (Roger Eskilsson m fl).

Sena fynd: 1 ex str S Vinga 12.10 (Kent Kristenson m fl). 1 ex Torslandaviken 19.10 (Håkan Sjöberg m fl).

Den 29 mars sågs årets första fisktärna vid Kråkudden vilket innebar att ett nytt fenologiskt rekord var satt. Aldrig tidigare har arten observerats i mars månad, sedan tidigare föreligger två fynd från den 2 april (2006 respektive 2017). Oktoberfynden tycks öka i området och att årets sista fisktärnor skulle ses så sent som i mitten av oktober var inte lika överraskande.

[EO]

Silvertärna *Sterna paradisaea*

Sena fynd: 1 1K str S Kråkudden, Hönö 12.10 (Musse Björklund m fl).

Precis som sin släkting fisktärnan tycks fler och fler silvertärnor dröja sig kvar i våra vatten en bit in i oktober. Årets sista fynd gjordes sent, men det är ingalunda extremt.

[EO]

LABBAR *Stercorariidae*

FAMILJ

Storlabbb *Stercorarius skua*

Höga antal: 92 ex str S Kråkudden, Hönö 15.9 (David Armini m fl).

Månadsfördelning: april 1 ex, maj 27 ex, juli 12 ex, augusti 81 ex, september 121 ex, oktober 5 ex, december 1 ex.

Efter två fantastiska år innebar 2019 en viss tillbakagång, men 248 storlabbar speglar ändå en historiskt sett hög förekomst. Dagssumman på 92 ex är också bland de högsta noterade, även om det bara är knappt hälften av rekordantalet 185 ex som noterades på samma lokal den 22 september 2018.

[EO]

Bredstjärtad labbb *Stercorarius pomarinus*

Samtliga: 1 2K str V Kråkudden, Hönö 10.2 (Mattias Lindberg m fl). 1 3K+ str S Kråkudden, Hönö 26.5 (Stefan Svanberg m fl). 1 1K str S Kråkudden, Hönö 1.10 (Jon Håkansson). 1 1K str S Hyppeln – Hönö 5.12 (Roger Eskilsson m fl). 2 1K str S Kråkudden, Hönö 6.12 (Roger Eskilsson m fl).

Totalt fem fynd av sex individer är ett ganska mager utfall för området. Det är dock anmärkningsvärt med ett fynd i februari och flera i december, samtidigt som uppträdandet i oktober var mycket skrämt. Precis som för många andra havsfåglar, som också hade en dålig höst, har detta sannolikt huvudsakligen sin förklaring i väderförhållanden med få bra blåsdagar.

[EO]

Kustlabbb *Stercorarius parasiticus*

Höga antal: 4 ex str S Kråkudden, Hönö 6.5 (Göran Gustavsson m fl).

2019 var, med undantag för storlabben, inget vidare labbbår. För vår mest regelbundna labbart, kustlabben, var uppträdandet särskilt svagt. Inga häckningsindicer noterades och högstaantalet är mycket lågt.

[EO]

Fjälllabbb *Stercorarius longicaudus*

Samtliga: 1 1K str S Kråkudden, Hönö 13.9 (Lars Andersson). 1 1K Kråkudden, Hönö 15.9 (Carl Tholin m fl). 2 1K str S Vinga 15.9 (Stefan Svanberg m fl).

Tre fynd av sammanlagt tre–fyra fjällabbar är det sämsta resultatet sedan 2015 då endast två exemplar sågs. Tidpunkten för observationerna, väl samlat i mitten av september, är i alla fall helt typisk. Fågeln på Kråkudden den 15 september sågs förbiflygande mot nordost, men det går inte att utesluta att det rör sig om en av Vingafåglarna från samma dag.

[EO]

ALKOR *Alcidae*

FAMILJ

Alkekung *Alle alle*

Samtliga: Kråkudden, Hönö: Sammanlagt 194 ex 14.1 och 22.10–29.12 med som mest 50 ex str S 31.10 (Per Thylén m fl). Övriga lokaler: 1 ex Vinga 5.1 (Edvin Klein m fl). 1 ex Fiskebäckens hamn 29.1 (Bert Olsson). 1 ex Galterö huvud 31.10 (Mattias Lindberg). 1 ex Brandnäs-viken, Galterö 13.11 (Nils Abrahamsson m fl). 2 ex str S Hyppeln 14.11 (Jan Hellström m fl). 1 ex Vallholmen, Gbg:s södra skärgård 4.12 (Carina Nilsson). 11 ex str S Hyppeln 5.12 (Roger Eskilsson).

Årets antal alkekungar på totalt 211 individer är faktiskt det högsta sedan 2012 då det observerades 1 306 individer. Trots detta är det kanske en svag tröst om man jämför med tidigare år. Mellan 1984 och 2012 låg medianen på 350 exemplar men variationen var stor där flera år bjöd på fina fyrsiffriga antal. Områdets toppnotering ligger på hela 13 000 exemplar från 1996. Vi får hoppas att årets uppträdande i alla fall är ett steg åt rätt håll.

[OB]

Tobisgrissla *Cephus grylle*

Häckningar: 1 par Enskär, Rörö (Per Björkman m fl). 4 par Byrkmalten, Gbg:s södra skärgård (Gösta Olofsson). 1 par Tistlarna (Tommy Järås m fl). 1 par Fjärskären, Vinga (Bengt Karlsson). Höga antal, häckningstid: 10 ex Vasskären, Gbg:s södra skärgård 21.4 (Johan Ennerfelt). 13 ex Inre Tistlarna 14.5 (Gösta Olofsson). 18 ex Kalvholmen, Gbg:s södra skärgård 14.5 (Gösta Olofsson). Som mest 156 ex Tistlarna 16.5 (Gösta Olofsson). 16 ex Byrkmalten, Gbg:s södra skärgård 20.5 (Gösta Olofsson). 15 ex Aveskären, Vrångö 12.7 (Gösta Olofsson).

Minst sju konstaterat häckande par är jämförelsevis lågt. Problemet är dock att ingen större inventering av tobisgrissla gjordes under året vilket alltid drar ned antalet upptäckta häckningar kraftigt. På Tistlarna, som är en av de viktigaste lokalerna, noteras som mest 156 individer under häckningstid vilket i alla fall är ett högstaantal i linje med senare år.

[OB]

Lunnefågel *Fratercula arctica*

Samtliga: 1 ex Kråkudden, Hönö 14.9 (Lars Windeman). 4 1K str S Kråkudden, Hönö 12.10 (Musse Björklund m fl). 3 ex str S Vinga 12.10 (Kent Kristenson, m fl). 1 ex str S Kråkudden, Hönö 23.10 (Lars Eric Rahm m fl).

Av tidsangivelser att döma bedöms bara en av fåglarna som passerade Vinga den 12 oktober vara samma som sågs från Kråkudden samma dag. Således var detta en fin lunnedag. Detta ger i så fall totalt åtta individer den här hösten vilket är en utdelning i linje med de senaste årens låga antal.

[OB]

Sillgrissla/tordmule *Uria aalge/Alca torda*

Höga antal: 1 962 ex str S Kråkudden, Hönö 12.10 (Musse Björklund m fl). 1 325 ex str S Vinga 12.10 (Kent Kristenson m fl). 1 110 ex str S Kråkudden, Hönö 30.10 (Per Björkman m fl).

Antalen gäller sammanslagningar av bestämda och obestämda fåglar. Helt okej toppnoteringar, ett par dagssummor mellan 1 000 och 2 000 exemplar är en ganska normal utdelning för området.

[OB]

DUVFÅGLAR *Columbiformes*

ORDNING

DUVOR *Columbidae*

FAMILJ

Skogsduva *Columba oenas*

Häckningar: 1 par Bokedalen, Jonsered (Jonny Jonsson m fl). Fynd under häckningstid: 1 ex sp Fridhems gammelskog 8.3 (John Thulin). 1 ex sp Smedstorps ångar, Björketorp 24.3 (Johannes Löfqvist). 1 ex sp Härssjön 29.3–4.4 (Ove Ferling m fl). 1 ex sp Ragnhildsholmen 30.3–12.7 (Torbjörn Arvidsson m fl). 1 ex sp Hög, Hisingen 30.4–20.5 (Tommy Järås).

En häckning och ca fem revir är inget lysande resultat av denna svåröverblickade art. Risken är stor att häckningar förbises och sett till variationen av rapporter mellan åren så finns det nog ingen större anledning till oro gällande årets utfall.

[OB]

Ringduva *Columba palumbus*

Höga antal: 1 750 ex str S Hyppeln 26.9 (Roger Eskilsson). 2 050 ex str S Arödsberget, Hisingen 1.10 (Per Björkman). 2 000 ex str S Välen 5.10 (Hans Börjesson). 2 152 ex str SV Arödsberget, Hisingen 22.10 (Per Björkman).

Relativt mesiga toppar som ligger i den lägre delen av variationen mellan åren. De senaste två åren har bjudit på femsiffriga noteringar vilket vi alltså inte var i närheten av i år.

[OB]

Turturduva *Streptopelia turtur*

Samtliga: 1 1K Norgården, Öckerö 20.10 (Tina Widén m fl).

Rapportområdets 35:e fynd av arten som på senare tid noterats i stort sett årligen. Endast från 2012 och 2017 saknas fynd de senaste tio åren. Den 20 oktober är relativt sent men ändå helt inom ramen för höstfynd av turturduva.

[OB]

Turkduva *Streptopelia decaocto*

Häckningar: 1 par Bagaregården (Göran Cederholm). 1 par Öckerö (Bengt Karlsson). 1 par Majorna (Andreas Skyman). 1 par Krokslätt, Mölndal (Magnus Rahm). 1 par Bosgården, Mölndal (Magnus Rahm). 1 par Kaverös (Jonatan Uppström). 1 par Horstebacke, Öckerö (Bo Brinkhoff m fl). 1 par Västra begravningsplatsen (Stefan Svensson). 1 par Kålltorp (Lennart Alpmann m fl). 1 par Söderlingska parken (Johan Svedholm). 1 par Gamlestaden (Roger Eskilsson). Fynd i häckningstid: Observationer från ytterligare ca 40 lokaler i Göteborgs kommun, 11 lokaler i Öckerö kommun, 7 lokaler i Mölndals kommun och 1 lokal i Härryda kommun.

Höga antal: 29 ex Sandarna, Göteborg 28.8 (Stefan Svensson). 32 ex Sandarna, Göteborg 30.8 (Stefan Svensson).

Elva konstaterade eller troliga häckningar är ett helt normalt utfall sett till de senaste åren. Områdets population av turkduvor fortsätter vara stabil och spridd med en sedvanlig dominans i de västra stadsdelarna.

[OB]

UGGLEFÅGLAR *Strigiformes*

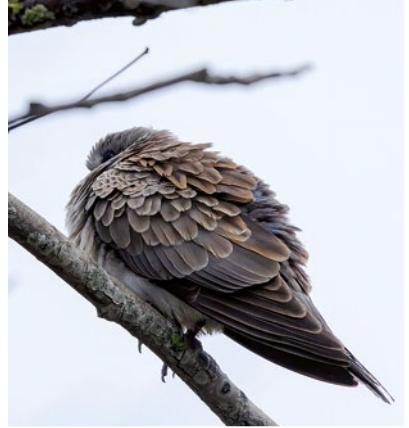
ORDNING

UGGLOR *Strigidae*

FAMILJ

Berguv *Bubo bubo*

Häckningar: Av de tre par som skred till häckning fick endast ett par ut två ungar (Peter Strandvik m fl). Troliga/möjliga häckningar: Yt-

↖
**Berguv, Brunnsparken,
9 oktober.**

Bild: LENNART HANSSON

↖
**Hökuggla, Änggårdsbergen,
27 december.**

Bild: ELVOR OHLIN

↑
**Turturduva, Öckerö,
20 oktober.**

Bild: ANDERS LINDROOS

←
**Sparvuggla, Jonsered,
19 januari.**

Bild: FREDRIK BOTHÉN

↙
**Göktyta och enkelbeckasin,
Store mosse, Sisjön, 2 juli.**

Bild: OVE FERLING

↓
**Spillkråka, Hills
golfbana, 5 april.**

Bild: OVE FERLING

terligare sex aktiva revir, varav de ropande hanarna troligen förblev ensamma på tre lokaler.

De senaste åren har antalet aktiva Göteborgsrevir, inklusive kranskommuner, varierat mellan fem och tio, dock har antalet ungar inte varit såhär lågt sedan 2006–2007. På en lokal observerades ett använt bo men inga ungar, och på en annan lokal förölyckades troligen honan under pågående häckning.

Även de berguvar som tillfälligt vistades i centrala staden, till glädje för inbitna skådare, fotografer och allmänheten, vittnar om en förkärlek för utsatta ställen i bebodda områden. En ung berguv satt under några dagar i augusti på ett balkongräcke i Vasastaden, men det visade sig att hen hade blivit skadad på något sätt och avled trots ett försök till rehabilitering på Fågelcentralen. Ytterligare en storstadsuv höll till vid Nordstan några dagar i oktober och avled senare, denna gång på grund av sjukdom. En rikstäckande inventering har pågått under 2019 och kommer att fortsätta 2020. Syftet är att bättre förstå antalet berguvar i landet, dess biotoper och föda, samt att generera ett underlag för behovet av utökat skydd på häckplatser för att öka chansen att berguvshäckningar inte förstörs av exploateringsprojekt eller skogsavverkning. Berguven är störningskänslig på sin häckplats, särskilt under äggläggning och ruvning i perioden mars till maj. [SK]

Hökuggla *Surnia ulula*

Samtliga: 1 ex Landvetters flygplats 29.9 (gnm Thomas Woxberg). 1 ex Brudarebacken 2.11 (Roger Eskilsson m fl). 1 ex Änggårdssbergen 13.11–31.12 (Stefan Hammarin m fl).

Detta är åttonde året i rad vi fått se hökuggla i Göteborgsområdet. Långstannaren på ljungheden i Änggårdssbergen etablerade vinterrevir och stannade in på nästkommande år, men det rekordet får man läsa om i nästa års rapport. Att vi ser hökuggla årligen är en relativt ny företeelse då arten har varit en riktig raritet som tidigare på 2000-talet bara setts vid två tillfällen, 2004 och 2006. Innan dess har de framför allt setts under invasionsår, långt ifrån årligen. Årets tre hökugglor i området kan förefalla som ett högt antal men kan jämföras med de tolv exemplar som sågs under invasionsåret 1983. [SK]

Sparvuggla *Glaucidium passerinum*

Samtliga: Spelande: 1 ex Björketorp 26.1 (Johannes Löfqvist). 1 ex Backadalen 17.2 (Leif Karlsson). 1 ex Raketjärn, Landvetter 19.3 (Martin Oomen). 1 ex Torslandavallen 20.3 (Mathias Theander). 1 ex Bokedalen, Jonsered 31.3 (Lars Gerre). Övriga: 1 ex Jonsered 1.1–1.3 (Mikael Forsman m fl). 1 ex Göteborgs botaniska trädgård 4.1–20.2 (Martin Oomen m fl). 1 ex KviBERGS kyrkogård 6–9.1 (Andreas Skyman m fl). 1 ex Lillhagsparken 9–19.1 (John Thulin m fl). 1 ex Hisingsparken 10.1–14.3 (Per Lundgren m fl). 1 ex Gunnilse 14.1 (Mikael Sundberg). 1 ex Fridhem 18.1–20.3 (Per Lundgren m fl). 1 ex

Gunnebo 20.1 (Stefan Svensson). 1 ex Källered 23.1 (Lars Erik Norbäck). 1 ex KviBERGSfältet 29.1–28.2 (Mikael Forsman m fl). 1 ex Kippholmen 3–22.2 (David Klingberg m fl). 1 ex Hisingsparken 11.2 (Märtha Boström). 1 ex Hjällbo 16.2 (Peter Andersson). 1 ex Önnered 10–12.3 (Stefan Svanberg). 1 ex Torslanda 10.3 (Mathias Theander m fl). 1 ex Änggårdssbergen 11.3 (Mats Bjersing). 1 ex KviBERGS kyrkogård 17.3 (Andreas Skyman). 1 ex Lärjeåns dalgång 27.3 (Simon Thörn). 1 ex Slottsskogen 4.4 (Tina Widén m fl). 1 ex Delsjökolonin 12.4 (Olof Armini).

Spelande ugglor noterades på fem lokaler, men utan några indicier på häckning. Även utan häckning kunde vi njuta av flera långstannande sparvugglor som drog till sig många hågade skådare och fotografer. Att inga sparvugglor observerades under hösten är ovanligt och hände senast 2004 och 2010. Det återspeglas inte av förekomsten i angränsande landskap och är antagligen en slump. [SK]

Pärluggla *Aegolius funereus*

Samtliga: 1 ex Björkö 28.1 (gnm Kristoffer Lager). 1 ex sp Backatorp 11.3 (John Thulin). 1 ex Hönö 6.4 (gnm Bengt Karlsson).

Att hela tre pärlugglor noterades i rapportområdet är ovanligt då det typiska fyndet av pärluggla i rapportområdet är en omhändertagen individ som har förrirrat sig in i stadsmiljö. Spelande pärluggla har inte hörts i Göteborgs rapportområde sedan 2010, så årets pärlugglespel på Hisingen var en överraskning. [SK]

Hornuggla *Asio otus*

Häckningar: 1 par Askesby, Säve (Mats Raneström m fl). 1 par Bergum (Håkan Thorstensson).

Övriga fynd: 1 ex Torslandaviken 1–25.2 (Christer Fält). 1 ex Askim 5.2 (Jan Wahlberg). 1 ex Styrö 1.4 (Andy Hultberg). 1 ex Hönö 19.4 (Hans Zachrisson). 1 ex Torslandaviken 1.5 (Magnus Rahm). 1 ex Björlanda kile 6.6 (David Armini). 1 ex Nordstaden 12.11 (gnm Jon Håkansson).

Häckningar av hornuggla förekommer inte årligen, och senaste gången två häckningar noterades var 2010. Arten är vanligare som häckfågel i Bohuslän så det är kanske inte förvånande att det är i norra delen av rapportområdet vi ser häckningar. Sju övriga fynd utöver häckningarna är inom ramen av den normala variationen. [SK]

Jorduggla *Asio flammeus*

Samtliga: Vår: Sammanlagt 20 fynd av 25 ex 4.4 – 17.6. Höst: Sammanlagt 9 fynd av 9 ex 24.9 – 17.11.

Totalantalet av 29 jordugglor i rapportområdet står sig fint i jämförelse med tidigare år med högre antal rapporterade jordugglor såsom 2006 och 2015 då 32 respektive 30 ex rapporterades. Flest jordugglor noterades 2012 med hela 50 ex. [SK]

SKÄRRFÅGLAR *Caprimulgiformes* ORDNING

NATTSKÄRROR *Caprimulgidae* FAMILJ

Nattskärra *Caprimulgus europaeus*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. Fynd under häckningstid: Sammanlagt över 60 spelande på 48 lokaler.

Höga antal: 5 ex sp Rambo mosse 2.6 (Rune Edquist). 4 ex sp Getryggen, Delsjöområdet 12–25.6 (Björn Granberg).

Sammanräkningen av spelande nattskärror för med sig en viss risk för dubbelräkningar då det surrande låtet hörs långt under lugna sommarnätter. Antalet fynd visar på en stabil population. Skådare som är sugna att lyssna på nattskärror rekommenderas ett besök på Ljungheden i Änggårdssbergen eller vid Brudarebacken–Getryggen i Delsjöområdet, med fördel i skymning eller efter mörkets inbrott i juni månad. [SK]

SEGLAR- OCH KOLIBRIFÅGLAR *Apodiformes* ORDNING

SEGLARE *Apodidae* FAMILJ

Tornseglare/blek tornseglare *Apus apus/pallidus*

Sena fynd: 1 ex Önnered, Göteborg 20.11 (Magnus Hallgren m fl).

En ej bestämd seglare observerades vid Ganlet och i Önnereds hamn i samband med brunsångaren på samma lokal. Fågeln sågs av flera skådare men tyvärr kunde arttillhörigheten inte säkerställas. Tidpunkten är extremt sen för att vara en vanlig tornseglare och skulle utgöra det senaste fyndet inte bara i rapportområdet utan i hela landet. Det är därför inte osannolikt att det handlade om en blek tornseglare, och några karaktärer som kunde uppfattas talade för det. Tyvärr krävs bra förhållanden och helst fotodokumentation för att säkerställa blek tornseglare, som dessutom skulle vara den första för rapportområdet. [SK]

PRAKTFÅGLAR *Coraciiformes* ORDNING

KUNGSFISKARE *Alcedinidae* FAMILJ

Kungsfiskare *Alcedo atthis*

Häckningar: 1 par Jonsered (Ingemar BE Larsson m fl). Fynd under

häckningstid: Välen (Christer Cederfalk m fl), Sävåns dalgång (Tobias Meyer), Lärjeåns dalgång (Peter Andersson m fl).

Övriga fynd: Utanför häckningstid gjordes 17 fynd av 19 ex på ytterligare 17 lokaler.

För tredje året i rad kunde vi glädjas åt en mycket sannolik häckning av kungsfiskare i Jonsered. Arten observerades dessutom på tre ytterligare lokaler under häckningstid, men utan några indicier på faktisk häckning. Även antalet fynd utanför häckningstid är tillbaka på en fin nivå efter fjolårets lite magrare utfall. [SK]

HACKSPETTARTADE FÅGLAR *Piciformes* ORDNING

HACKSPETTAR *Picidae* FAMILJ

Göktyta *Jynx torquilla*

Häckningar: 1 par Sisjöns skjutfält (Göran Gustavsson m fl). 1 par Stora Håltet (Lennart Rönnblad). Troliga/möjliga häckningar: 2 ex sp Björkö 21.4–6.7 (Peter Hamrén). 1 ex Öckerö 24–28.4 (Thomas Karlsson m fl). 1 ex sp Hassledalsbergen, Askim 11.5 (Stefan Andersson m fl). 1 ex sp Råhult 15–21.5 (Ingvar Björhall). 1 ex Björkö huvud, Björkö 25.5 (Hans Zachrisson). 1 ex Kvillehed 29.5 (Jonas Örnberg). 1 ex Lilla Issjön, Landvetter 17.6 (Johan Svedholm). 2 ex Vättlefjäll, Bergum 21.5 (Jonas Örnberg).

Övriga fynd: 1 ex Hönö 19.4 (Hans Zachrisson). 1 ex Galterö 22.4 (Lars Hellman). 1 ex Björkö 28.4 (Kristoffer Lager). 1 ex Härssjön 28.4 (Magnus Rahm). 1 ex Slottsskogen 7.5 (Tina Widén). 1 ex sp Järnbrott 7.5 (Jan Mogol). 1 ex sp Galterö 10–12.5 (Lars Hellman m fl). 1 ex sp Hålsö 11–12.5 (Thomas Karlsson). 1 ex Torslandaviken 12.5 (Christer Fält). 1 ex Sandvik, Torslanda 15.5 (Per-Erik Hagström, Jeanette Hagström). 1 ex sp Skintebo hamn, Askim 19.5 (Jan Wahlberg). 1 ex Tistlarna 20.5 (Tommy Järås, Karl-Erik Gustafsson). 1 ex Ålsjön, Bergum 21.5 (Jonas Örnberg).

Två konstaterade häckningar och ytterligare 22 fynd av 24 ex på 21 lokaler är ett mycket fint utfall som bekräftar en positiv trend för göktytan i rapportområdet och även regionalt. På några lokaler observerades par eller fåglar under häckningstid utan att häckning kunde konstateras, men vi kan ana att häckningar av göktyta undgår upptäckt. [SK]

Mindre hackspett *Dendrocopos minor*

Häckningar: 1 par Välen (Uno Unger m fl). 1 par Landvetter (Erik Edvardsson m fl). 1 par Torslanda (Gunilla Midbratt m fl). 1 par Bergsjön (Peter Andersson). 1 par Partille golfbana (Tobias Meyer). 1 par Delsjöområdet (Leif Jonasson). Troliga häckningar: 1 par Hjällbo (Lars Erik Norbäck). 1 par Rya skog (Bo Brinkhoff). 1 par Rådasjöns naturreservat (Johannes Löfqvist). 1 par Slottsskogen (Peder Winding). 1 par Hög, Hisingen (Tommy Järås). Fynd under häckningstid: Noterad på ytterligare ett 60-tal lokaler.

På sex lokaler kunde häckning konstateras och ungar observeras, och på ytterligare fem lokaler är häckning trolig med tanke på fåglarnas uppträdande. Ett rejält antal ropande hanar och övriga observationer under häckningstid gör att populationen betraktas som stabil. [SK]

Spillkråka *Dryocopus martius*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. Fynd under häckningstid: Rapporterad från 78 lokaler.

Ett pågående bobygge är det närmaste vi kom en konstaterad häckning i år, dock utan att någon häckningsframgång rapporterades. Det sammanlagda antalet observationer under häckningstid från 78 lokaler, i många fall även revirhävande hannar, kan inge hopp om att artens population är stabil i rapportområdet. Med tanke på en minskning av arten i landet och en rödlistning sedan 2015 så är det dock angeläget att följa utvecklingen. Rapportera därför gärna spillkråka med häckningskriterier. [SK]

FALKFÅGLAR *Falconiformes*

ORDNING

FALKAR *Falconidae*

FAMILJ

Tornfalk *Falco tinnunculus*

Häckningar: Göteborgs södra skärgård: 1 par Fjordholmen. 1 par Lökholmen (samtliga Gösta Olofsson).

Övriga Göteborgs kommun: 1 par Gamla flygfältet, Torslanda. 1 par Volvo Tuve. 1 par Björnsbo, Bergum. 1 par Gustegården, Angered. 1 par Trädet, Säve. 1 par Sörred, Hisingen. 1 par Bergum k.a. 1 par Gullö, Säve. 1 par Ekered, Angered. 1 par Askesby, Säve (samtliga Tommy Järås). 1 par Kvibergs kyrkogård (Fredrik Bothén). 1 par Hökälla (Jan Hellström m fl).

Mölnads kommun: 1 par Fässberg (Lars Eric Rahm).

15 kullar där ungar setts kan verka vara ett lågt antal, men då saknas ett antal bon från södra skärgården där ingen ringmärkning av boungar kunde genomföras under året. Fortsätt gärna att rapportera bon av tornfalk så vi kan få en heltäckande bild av antalet häckande par i området. [PB]

Aftonfalk *Falco vespertinus*

Samtliga: 1 ad hane str NO Torslandaviken 28.4 (Christer Fält). 1 hane str Ramberget 16.5 (Anders Jihmanner). 2 1K Nolviks kile, Björlanda 29.8 (Tommy Johansson m fl). 1 hane str S Välen 31.8 (Hans Börjesson). 1 1K str S Slottsskogen 7.9 (Peder Winding). 2 1K Torslandaviken 9.9 (Ola Wennberg, Jonatan Uppström). 1 1K str S Brudarebacken 29.9 (Roger Eskilsson m fl).

Även vårt rapportområde fick ta del av den invasion

av aftonfalkar som förekom i Sverige under året. Med årets åtta fynd sattes ett prydligt rekord för Göteborgs rapportområde. Arten är långt ifrån årlig hos oss och under de tidigare år som aftonfalkar setts har det endast rört sig om ett till två fynd. [PB]

Stenfalk *Falco columbarius*

Samtliga: Vår: Sammanlagt 12 ex 17.3–20.5. Höst: Sammanlagt 53 ex 30.8–30.10.

Det noterades ett lägre antal stenfalkar under året än normalt. Under våren låg antalen inom variationen men under hösten kan vi komma upp till uppåt 100 ex, med toppnoteringen 160–180 ex från 2011. [PB]

Lärkfalk *Falco subbuteo*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. Fynd under häckningstid: 2 ex Härssjön 13.5 (Bengt Hallberg). 1 ex Välen 31.5 (Stefan Andersson). 1 2K Torslandaviken 13.6 (Ola Wennberg). 1 ex Askim 14.6 (Stefan Johansson). 1 ex Härkesshult, Landvetter 23.6 (Jerker Gustafsson). 1 ex Hills golfbana, Mölndal 2.7 (Jan Wahlberg). 1 ex Maderna, Partille 5.7 (Ingvar Björhall). 1 ex Lexby, Björlanda 10.7 (Ingemar BE Larsson). 1 ad Hökälla 8.8 (John Thulin).

Det fortsätter att komma in rapporter om stationära fåglar under häckningstid, men ännu har ingen häckning konstaterats av denna tjusiga falk. [PB]

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

Häckningar: 1 par Göteborgs kommun (Tommy Järås).

Paret som lyckades med häckningen fick en flygg unge på vingarna. Det par som häckat under några år i Mölnads kommun övergav lokalen tidigt under häckningssäsongen av okänd anledning. Under sommaren gjordes dessutom ett stort antal observationer av pilgrimsfalkar i området vilket är glädjande. [PB]

TÄTTINGAR *Passeriformes*

ORDNING

TÖRNSKATOR *Laniidae*

FAMILJ

Törnskata *Lanius collurio*

Häckningar: 1 par Härssjön (Jan-Åke Noresson). 1 par Maderna, Partille (Tobias Meyer). 1 par Eskilsby vad, Landvetter (Johan Karlström). 1 par Tjälleviks mosse, Hönö (Johan Thor m fl). 1 par Partille golfbana (Tobias Meyer). 1 par Knieflägsbergen (Tobias Meyer). 1 par Store mosse, Sjöns skjutfält (Magnus Rahm).

Sju häckningar av törnskata konstaterades i år. Därutöver finns elva rapporterade revir, så med totalt 18 par håller törnskatorna ställningarna i rapportområdet. Sedan 2010 har som mest 24 par och som lägst 11 par noterats. [PB]

↖
**Aftonfalk, Slottsskogen,
7 september.**

Bild: PEDER WINDING

↑
**Nattskärja, Slottsskogen,
25 maj.**

Bild: LENNART HANSSON

←
**Tajgasångare, Fässberg,
20 oktober.**

Bild: MAGNUS RAHM

↙
**Brunsångare, Ganlet,
23 november.**

Bild: MIKAEL NILSSON

Varfågel *Lanius excubitor*

Samtliga: Vinter/vår: Sammanlagt ca 30 ex 3.1–16.4. Höst/vinter: Sammanlagt ca 33 ex 20.9–31.12.

Det är slående hur stabilt varfågeln uppträder i området, det skulle nästan ha gått att kopiera utfallet från de senaste 3–4 åren för arten.

[PB]

GYLLINGAR *Oriolidae*

FAMILJ

Sommargylling *Oriolus oriolus*

Samtliga: 1 3K+ hane Välen 9.6 (Jan Mogol m fl).

Efter förra årets toppresultat på fem fynd kom vi ner på mer normala nivåer, då ett fynd gjordes av sommargylling. Tidsmässigt är fyndet mycket typiskt med en sjungande fågel i början av juni.

[PB]

KRÅKFÅGLAR *Corvidae*

FAMILJ

Nötkråka *Nucifraga caryocatactes*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. Fynd under häckningstid: 1 ex Björnaråsen, Partille 7–10.5 (Ulf Persson m fl). 1 ex Råhult, Partille 18.5 (Ingvar Björhall). 1 ex Jonsered 8.6 (Peter Strandvik). 1 ex Landvetter 24.7 (Erik Edvardsson). 2 ex Jonsered 29.7 (Jan Hellström).

Som vanligt ett sparsamt antal rapporter under häckningstid, men vi fortsätter att anta att vi ändå har några få par häckande nötkråkor i områdets östra delar.

[PB]

Svartkråka *Corvus corone corone*

Samtliga: 1 ex Gamlestaden 19.3 (Roger Eskilsson). 1 ex Donsö 1.5 (Lars Davidsson).

Endast två fynd gjordes i år och trenden har varit vikande de senaste åren, med färre rapporter av svartkråkor i området. Tidigare hade vi några svartkråkor som samhäckade med gråkråkor i rapportområdet, men dessa är nu försvunna, vilket säkert också är orsaken till att det totala antalet fynd av svartkråkor är lägre.

[PB]

SKÄGGMESAR *Panuridae*

FAMILJ

Skäggmes *Panurus biarmicus*

Häckningar: Minst 1 par Torslandaviken (Ola Wennberg m fl). Fynd under häckningstid: Minst 4 ex Välen 5–28.4 (Hans Börjesson m fl). 1 hona Galterö 7.4 (Johan Ennerfelt m fl). 1 par Lökholmen 25.4 (Gösta Olofsson).

Höga antal: Som mest sågs 11 ex i Torslandaviken 21.9 och 6.10 (Magnus Persson m fl).

Häckningsutfallet verkar ha varit lågt i år av rapporterna att döma. Det finns egentligen inte underlag att bedöma mer än en lyckad häckning, även om det förstås kan röra sig om fler par, särskilt i Torslandaviken.

[OB]

LÄRKOR *Alaudidae*

FAMILJ

Trädlärka *Lullula arborea*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. Fynd under häckningstid: 1 ex sj Vättlefjäll, Angered 28.2–4.5 (Daniel Frederiksen m fl). 1 ex sj Ragnhildsholmen 15.6 (David Dickson).

På senare år har det varit ett dystert arbete att sammanställa trädlärkeobservationerna i Göteborgsområdet. Precis som förra året saknas högre häckningsindicer helt och antalet lokaler med sjungande fåglar var lägre än någonsin. För mindre än tio år sedan var det normala att omkring 10–15 par hävdade revir i området.

[EÖ]

Sånglärka *Alauda arvensis*

Sjungande fåglar under häckningstid: Sammanlagt ca 93 ex sj.

Några detaljstudier av det redovisade antalet sjungande sånglärkor låter sig inte göras, utan detta skall i första hand ses som ett sätt att på sikt upptäcka eventuella trender. De senaste åren har antalen legat förhållandevis stabilt kring 100 exemplar. Även nationellt tycks populationen ha stabiliserats och den minskning som man sett de senaste decennierna har stagnerat. Av denna anledning uppfylls inte längre kriterierna för rödlistning och detta blir därför också den sista texten där vi redovisar antalet sjungande individer – förhoppningsvis på lång tid.

[EÖ]

Berglärka *Eremophila alpestris*

Samtliga: 22 ex Torslandaviken 1.1–22.4 (Leif Jonasson m fl). 1 ex Galterö 20.4 (Linus Westlund). 1 ex Välen 21.4 (Silke Klick m fl). 27 ex Torslandaviken 5.10–31.12 (Magnus Persson m fl). 3 ex Vinga 5.10 (Stefan Hage m fl). 1 ex str SO Rambo mosse 10.11 (Fredrik Andersson).

Ytterligare ett bra år för denna trevliga vintergäst från norr. Den numera årligt övervintrande flocken i Torslandaviken växer för varje år som går. De 27 exemplar som räknades in den 18 december innebar nytt antalsrekord för området, åtminstone i modern tid – arten anges ha uppträtt i ”rent kolosala svärmar” under senhösten på bland annat Hönö under sent 1800-tal (*Bothén, C. O. 1902. Iakttagelser rörande fågel-faunan i Göteborgs- och Bohuslän. Stockholm*).

[EÖ]

SVALÖR *Hirundinidae*

FAMILJ

Backsvala *Riparia riparia*

Häckningar: Minst 50 par Torslandaviken (Ola Wennberg m fl). Ca 40 par Rya damm, Härryda (Johannes Löfqvist m fl). Ca 75 par Angeredsverken (Håkan Thorstensson). Ca 65 par Skällared, Landvetter (Martin Oomen m fl). Minst 50 par Snåkered (Magnus Lundström m fl). Minst 10 par Bugärde, Härryda (Martin Oomen m fl). Ca 30 par Hökälla (John Thulin m fl). Fynd under häckningstid i lämplig biotop: 10 ex Bråta, Råda 22.5 (Johan Svedholm).

Totalt 320 häckande par är ett bra resultat för området och glädjande nog något högre än vad vi kunnat redovisa de senaste åren. Antalen är dock osäkra, då det i många fall är svårt att avgöra hur många bohål som är aktiva.

[EO]

LÖVSÅNGARE *Phylloscopidae*

FAMILJ

Lövsångare *Phylloscopus trochilus*

Sena fynd: 1 ex Galterö 5.10 (Jon Hessman). 1 ex Brännås, Mölndal 18.10 (Jan Tallnäs m fl). 1 ex Iglattjärn, Partille 19.10 (Ingvar Björhäll). 1 ex Torslandaviken 21.10 (Ola Wennberg).

Lövsångare har likt andra tropikflyttare börjat hänga sig kvar längre höstetid och fynd i början av oktober är inte ovanligt. Fynd under andra halvan är däremot fortfarande mycket ovanligt, och hela tre sådana är högst anmärkningsvärt.

[JS]

Gransångare *Phylloscopus collybita*

Vinter: Januari: 1 ex Stora Kärrsvik, Öckerö 5.1 (Hans Zachrisson). 1 ex Biskopsgården 6.1 (Roland Jansson). 1 ex Sävåns mynning 15.1 (Lars Erik Norbäck m fl). December: 1 ex Vrångö 10.12 (Tina Widén). 1 ex Torslandaviken 10.12 (Filip Jansson m fl). 1 ex Hönö 23.12 (Hans Zachrisson).

Enstaka vinterfynd av gransångare görs årligen, men hela sex vinterfynd är ovanligt många. Rekordnoteringen är från 2014 då nio vinterfynd gjordes. Sannolikt övervintrar fler gransångare under milda vintrar, men å andra sidan är de då svårare att hitta – under kalla, snörika vintrar kan det löna sig att leta på frostfria ställen med kontinuerlig insektstillgång såsom Ryaverkets biobäddar. Under de milda vintrarna 2018–2019 och 2019–2020 är fynden däremot mer spridda även om kustfynd dominerar.

[JS]

Sibirisk gransångare *Phylloscopus collybita tristis*

Samtliga: 1 ex Brudarebacken 29.9–5.10 (Mia Wallin m fl).

Rapportområdets tolfte fynd av denna östliga underart av gransångare, och faktiskt det första septemberfyndet. Annars är det senhöst som gäller, och

tidigare fynd är gjorda under perioden 5 oktober – 28 december med klar övervikt för andra halvan av oktober.

[JS]

Brunsångare *Phylloscopus fuscatus*

Samtliga: 1 ex Ganlet, Önnered 19–25.11 (Stefan Svanberg m fl).

Ett hejdundrande förstafynd för rapportområdet, men kanske ändå inte helt oväntat eftersom fynd finns från såväl Halland som Bohuslän. Brunsångaren är dock fortfarande en sällsynthet även nationellt med runt 150 fynd i landet, men trenden är ökande. Likt många andra östliga vagranter häckar arten i den sibiriska tajgan och övervintrar normalt i Sydostasien.

[JS]

Tajgasångare *Phylloscopus inornatus*

Samtliga: 1 ex Ersdalen, Hönö 21.9 (Jörgen Olsson). 1 ex Slottsskogen 23–26.9 (Peder Winding m fl). 1 ex Styrö 25.9 (Andy Hultberg). 1 ex Vrångö 25.9 (Michael Egerzon m fl). 1 ex Tjälleviks mosse, Hönö 25.9 (Mats Raneström). 1 ex Änggårdsbergen 26.9 (Carl Jyker). 1 ex Torslandaviken 28–29.9 (Christer Fält m fl). 1 ex Båtmanstorpet, Mölnlycke 30.9 (Donald Blomqvist). 1 ex Volvo Torslanda, Hisingen 2.10 (Stefan Johansson m fl). 1 ex Johanneberg 2.10 (Olof Armini). 1 ex Gårdsåsmotet, Kortedala 3.10 (Stig Carlsson). 1 ex Fässberg, Mölndal 20.10 (Magnus Rahm m fl). 1 ex Medicinareberget 28.10 (Johan Ennerfelt).

Med tanke på artens minst sagt explosionsartade ökning i såväl Göteborgsområdet som övriga Sverige så är 13 exemplar, som för bara några år sedan skulle ha ansetts som en fullkomlig fantasisumma, numera att betrakta som förvisso högt men inte onormalt. Som vanligt dominerar fynd runt månadsskiftet september/oktober, med enstaka eftersläntrare i slutet av oktober.

[JS]

GRÄSFÅGLAR *Locustellidae*

FAMILJ

Gräshoppsångare *Locustella naevia*

Fynd under häckningstid: Sammanlagt ca 20 sjungande fåglar 12.5–16.7.

Höst: 1 ex ringmärktes Sudda, Hönö 21.8 (Björn Zachrisson m fl).

Vi får väl nu tro att gräshoppsångarens population stabiliserats på denna låga nivå, då runt tjugo exemplar rapporterats varje år sedan 2015. Detta kan jämföras med 00-talet då mellan 40 och drygt 50 sjungande fåglar rapporterades årligen. Geografiskt är som vanligt Hisingen ett kärnområde med 16 sjungande fåglar, sedan tillkommer enstaka fåglar längs Lärjeån, i Råda samt i Källered. Att höstfyndet gjordes i samband med ringmärkning är typiskt för denna hårt skulkande art.

[JS]

Vassångare *Locustella luscinioides***Samtliga:** 1 ex sj Torslandaviken 27–28.4 (Mathias Theander m fl).

Åttonde fyndet i rapportområdet och tangerat fenologirekord. Därmed finns nu två aprilfynd, ett majfynd, fyra junifynd och ett julifynd – en riktig sen-vår-/försommarspecialitet alltså.

[JS]

SYLVIOR *Sylviaidae*

FAMILJ

Höksångare *Sylvia nisoria***Samtliga:** 1 ex ringmärktes Sudda, Hönö 26.8 (Björn Zachrisson m fl).

Tjugonde fyndet i rapportområdet och ett i alla avseenden typiskt sådant både med avseende på lokal, datum och observationsomständigheter – detta var faktiskt fjärde gången arten ringmärktes i Sudda.

[JS]

Ärtsångare *Sylvia curruca***Sena fynd:** 1 ex Klarvik, Björkö 19.10 (Kristoffer Lager). 1 ex Skogen, Mölnlycke 28.10 (Lennart Hjalmarsson).

Det är numera ett nästan årligt fenomen med fynd av ärtsångare i början av oktober. Så inte i år – i stället fick vi två brutalt sena fynd i slutet av oktober vilket sannoligen inte tillhör vanligheterna.

[JS]

KUNGSFÅGLAR *Regulidae*

FAMILJ

Brandkronad kungsfågel *Regulus ignicapilla*

Samtliga: 1 ex Ganlet, Önnared 23.3 (Stefan Svanberg). 1 ex Vrångö 23.3 (Robert Ennerfelt). 1 ex Storeberget, Gamlestaden 3.4 (Roger Eskilsson). 3 ex Delsjöområdet 7.4–19.6 (Staffan Larsson m fl). 1 hane Styrö 7.4 (Andy Hultberg). 1 ex Lunnaskolan, Landvetter 12.4 (Johannes Löfqvist). 1 ex Bergsjön, Göteborg 13.4 (Peter Andersson). 1 ex Vinga 28.4 (Christer Fält). 1 ex Puketorp, Sävedalen 19.5 (Ellen Vaughan). 1 ex sj Bokedalen, Jonsered 6.6 (John Thulin). 1 ex Slottsskogen 20.9 (Peder Winding m fl). 1 hane Torslandaviken 13.10 (Ola Wennberg m fl). 1 ex Ganlet, Önnared 22.10 (Stefan Svanberg). 1 hane Klarvik, Björkö 25.10 (Kristoffer Lager). 1 ex Åkered, Göteborg 28.10 (David Armini).

Förra året dristade vi oss till en ”inte alltför vågad gissning” att 2018:s rekord om 13 fynd skulle slås inom några år. Det gick snabbt, nu är det nämligen redan dags för en ny rekordnotering av minst 14 fynd (beroende på hur man räknar fåglarna i Delsjöområdet) av 16 individer! Man får dessutom mistänka att åtminstone ett par häckade runt Delsjöarna. Artens ökningstakt i södra Sverige under de senaste åren saknar motstycke, och vi får nog räkna med att denna lilla eldfångda tätting kommer att bli ett vanligt inslag i våra skogar.

[JS]

STARAR *Sturnidae*

FAMILJ

Rosenstare *Pastor roseus***Samtliga:** 1 KVälen 28–29.8 (Hans Börjesson m fl).

Återigen levererar Välen ett fynd av rosenstare. Sedan 2013 har arten varit årlig i rapportområdet och av de tio fynd som föreligger har tre gjorts vid nämnda lokal. Tidsmässigt är årets fynd typiskt, de flesta fynd av ungfåglar görs från slutet av augusti och en bit in i september.

[PB]

TRASTAR *Turdidae*

FAMILJ

Ringtrast *Turdus torquatus*

Samtliga: Tidiga fynd: 1 hane Brudarebacken 22.3 (Roger Eskilsson m fl). Vår: Sammanlagt ca 88 ex 4.4–12.5. Höst: 1 ex död Hög, Hisingen 2.10 (Tommy Järås). 1 ex Hisingsparken 13.10 (Pernilla Brandt). 1 ex Torslandaviken 13–20.10 (Christer Fält m fl). 1 ex Ersdal, Hönö 17.10 (Jon Håkansson). 1 honfågad Arendalsudden 19–20.10 (Magnus Persson m fl). 1 hane Brudarebacken 4.11 (Marie Mattsson).

Vårsumman är betydligt mer normal än förra årets våldsamma urladdning på 222 ex, men i gengäld smällde vår mest klassiska ringtrastlokal Brudarebacken till med ett smaskigt fenologirekord – det tidigare gjordes den 25 mars 2005. Jo, det ska ni veta ungdomar, förr om åren var det Brudarebacken som gällde om man ville se ringtrast under våren, medan det nu tycks duga med snart sagt vilken gräsplätt som helst. Under hösten såg man som regel inte ringtrast alls när farfar var ung, men nu är arten regelbundet förekommande med åtminstone en handfull exemplar. När farfar var ännu yngre, eller egentligen inte född – i början av 1900-talet – så häckade faktiskt arten exempelvis i bergbranter på Hisingen.

[JS]

Rödvingetrast *Turdus iliacus*

Fynd under häckningstid: 1 ex Bugärde, Härryda 20.5 (Oskar Kullingsjö). 1 ex Snåkered, Landvetter 23.5 (Johan Karlström m fl). 1 ex sj Hisingsparken 31.5 (Jon Håkansson). 1 ex sj Hörsickan, Mölndal 6.6 (Evamaria Ferm). 1 ex Bokedalen, Jonsered 27.6 (Clas-Olof Olofsson).

Vinter: Januari: ca 32 ex. Februari: 2 ex. December: ca 155 ex.

Det är onekliga spännande att rödvingetrasten som är så vanlig i stora delar av Sverige är en så sparsam häckfågel hos oss. Den tycks emellertid hanka sig fram med enstaka par i denna sydvästliga utpost av sitt utbredningsområde, men det är tydligt att den främst håller sig i östra delen av rapportområdet. Fyndet i Hisingsparken är därmed ovanligt västligt, men arten har tidigare noterats sjungande där som-

**Rosenstare, Välen,
28 augusti.**

Bild: STEFAN SVANBERG

**Halsbandsflugsnappare,
Slottsskogen, 20 maj.**

Bild: STEFAN SVANBERG

**Brandkronad kungsfågel,
Stora Delsjön, 10 april.**

Bild: LENNART HJALMARSSON

**Mindre flugsnappare,
Bokedalen, 29 maj.**

Bild: PIA ÖSTERLUND

**Blåhake, Ganlet,
6 oktober.**

Bild: STEFAN SVANBERG

martid så där finns kanske något enstaka regelbundet häckande par. Antalet vinterfynd är högt, i synnerhet från december. Det är dock tydligt att trasarna i januari verkar ha stuckit med en väldans fart för att lämna oss med en i stort sett rödvingelös februari.

[JS]

Taltrast *Turdus philomelos*

Vinter: 1 ex Torslandaviken 6.1 (Martin Johansson). 1 ex Alvered, Mölndal 25.1 (Ove Ferling). 1 ex Rödsund, Hönö 3.12 (Thomas Karlsson).

Tre vinterfynd är en normal summa, under 2000-talet har antalet vinterfynd av taltrast varierat mellan ett och tolv exemplar.

[JS]

Dubbeltrast *Turdus viscivorus*

Vinter: 1 ex Torslanda golfbana 7.2 (Christer Fält). 1 ex Välen 18–19.2 (Uno Unger m fl). 1 ex Hulebäcksgymnasiet, Mölnlycke 22.2 (Christer Fält). 1 ex Slottsskogen 28.2 (Johan Ennerfelt). 1 ex Torslanda golfbana 1–13.12 (Hans Börjesson m fl). 1 ex Hills golfbana, Mölndal 12.12 (Ove Ferling).

Sex vinterfynd är det bästa resultatet sedan 2015 då hela tolv individer sågs under vintermånaderna. I slutet av februari märks ett litet inflöde av vad som sannolikt är tidigt anländande vårsträckare.

[JS]

FLUGSNAPPARE *Muscicapidae*

FAMILJ

Blåhake *Luscinia svecica*

Samtliga: 1 ex sj Galterö 15.5 (Lars Hellman). 1 hona Tistlarna 16.5 (Gösta Olofsson). 1 hane Välen 16.5 (Berndt Andersson). 2 ex Tistlarna 20.5 (Tommy Järås m fl). 1 1K hane Ganlet, Önnered 6.10 (Stefan Svanberg).

Normal fördelning mellan vår- och höstfynd där vårfynden är fyra gånger fler än höstfynden. Däremot är totalsumman låg. Under 2000-talet har antalet blåhakar varierat mellan noll och sexton individer under våren och noll och nio individer under hösten.

[JS]

Näktergal *Luscinia luscinia*

Fynd under häckningstid: Ca 76 sjungande individer 12.5–26.6.

Sena fynd: 1 ex Björlanda skjutfält 1.10 (Karin Magnander m fl).

Ska vi tro att näktergalpopulationen i rapportområdet nu är stabil och består av exakt 76 par? Slutatsen är måhända lätt att dra eftersom det de senaste tre åren faktiskt rapporterats exakt 76 sjungande näktergalar! Så är det naturligtvis inte, men det verkar onekligen som att populationen numera är relativt stabil på denna låga nivå. Låg i jämförel-

se med 00-talet, då nästan det dubbla antalet fåglar brukade räknas in. Som vanligt redovisar vi antalet fåglar i respektive kärnområde: Hisingen 42, Norra skärgården 19, Södra skärgården 7, Välen – Stora ån 4, Sävåån 0 och Lärjeån 0. Höstfyndet är mycket sent och ett rungande fenologirekord med över två veckors marginal.

[JS]

Halsbandsflugsnappare *Ficedula albicollis*

Samtliga: 1 hane sj Välen 11.5 (Hans Börjesson m fl). 1 hane sj Slottsskogen 20.5 (Peder Winding m fl).

Senast området förärades med fynd av halsbandsflugsnappare var 2010 så detta var förstås ett kärt återseende för många. Det är nio dagar mellan fynden men arten är en högst ovanlig gäst i regionen så det är förstås svårt att utesluta möjligheten att det rör sig om samma individ. Fynden utgör det femte och sjätte i rapportområdet.

[OB]

Mindre flugsnappare *Ficedula parva*

Häckningar: 1 par (3 pulli) Bokedalen, Jonsered (Ingvar Björhall m fl).

Övriga fynd: 1 hane sj Torsholmen, Torslandaviken 19.5 (Lennart Falk m fl). 1 2K hane sj Brännö 23.5 (Lars Hellman). 1 ad hane sj Storåsfallet 26–29.5 (Sven Toresson m fl). 1 hane sj Gunnebo, Mölndal 28.5 (Stefan Lemurell). 1 2K hane sj Härlanda tjärn 16–18.6 (Anton Mangsbo m fl).

Mycket glädjande fick vi äntligen en konstaterad häckning i rapportområdet. Föga förvånande skedde det i klassiska Bokedalen, där ett par fick ut tre ungar som observerades i boet. Senast en säker häckning noterades var 1989 på just nämnda lokal. I övrigt noterades ytterligare fem sjungande hanar under våren vilket är ett gott antal och i linje med de senare årens uppträdande.

[OB]

Svart rödstjört *Phoenicurus ochruros*

Häckningar: 1 par Fässberg, Mölndal (Lars Eric Rahm m fl). 1 par Sag-sjön, Källered (Ove Ferling). **Troliga häckningar:** 1 par Lärjedalen, Angered (Peter Keil m fl). **Fynd under häckningstid:** 1 ex sj Skarvikshamnen, Hisingen 29.4–8.9 (Stefan Svanberg). 1 ex Skansen Lejonet 10.5 (Thomas Eliasson). 1 ex sj Centralstationen 15.5 (Stefan Malm). 1 ex sj Götaälvsbron 16–17.5 (Anders Jihmanner). 1 hane sj Ringön 22–23.5 (Lennart Hansson m fl). 1 ex sj Donsö 24.5 (Gösta Olofsson). 1 ex sj Stora Hamnkanalen, Göteborg 29.5 (Andreas Wällberg). 1 hane Ruddalen, Göteborg 9.6 (Ulf Sjögren). 1 1K Brännås, Mölndal 24.7 (Jan Tallnäs m fl).

Vår: Sammanlagt 14 ex 24.3–29.4.

Höst: Sammanlagt 10 ex 9.8–20.11.

Vinter: 1 ex sj Stenpiren 17.2 (Per-Sture Ljungdahl). 1 2K+ hane Skarvikshamnen, Hisingen 22.12 (Stefan Svanberg).

Återigen ett år med fåtaliga häckningar, även om situationen är betydligt bättre än runt millennieskif-

tet då arten var så gott som försvunnen från rapportområdet. I övrigt fynd i normal omfattning. [JS]

Rödstart *Phoenicurus phoenicurus*

Sena fynd: 1 ex Hönö 26.10 (Hans Zachrisson).

Ett mycket sent fynd, men en bit kvar till fenologirekordet den 6 november 2017. [JS]

Svarthakad buskskvätta *Saxicola rubicola*

Samtliga: Möjliga häckningar: 1 hane Fässberg, Mölndal 16–20.5 (Bernt Nielsen m fl). Övriga fynd: 1 hane Torslandaviken 19.3 (Jonatan Uppström m fl). 1 hane Donsö 21.3 (gnm Gösta Olofsson). 1 hane Torslandaviken 23.3 (Åsa Erasmie Hedlund m fl). 1 hane Kvi-bergsfältet 24.3 (Mikael Forsman m fl). 1 hane Utbyfältet 25.3 (Roger Eskilsson m fl). 1 hona Härssjön 25–27.3 (Fredrik Hede m fl). 1 hona Tjälleviks mosse, Hönö 30.3 (Hans Zachrisson). 1 par Välen 5.4 (Bert Olsson). 1 hona Välen 8.4 (Stefan Andersson m fl). 1 hane Välen 21.4 (Andreas Svensson m fl). 1 hane Torslanda golfbana 4–5.5 (Christer Fält m fl). 1 hane Brudarebacken 8.5 (Martin Johanson m fl). 1 hane Källeredsbäckens dalgång 19.5 (Lars Eric Rahm m fl). 1 1K Utbyfältet 4.8–22.9 (Peter Andersson m fl). 2 1K Öxnäs 30.8 (Magnus Persson). 1 honfärgad Öxnäs 27.9 (David Klingberg). 1 hane Brudarebacken 4–5.10 (Jan-Åke Noresson m fl). 1 hane Torslandaviken 13.10 (Hans Börjesson m fl). 1 hona Torslandaviken 29.10 (Ola Wennberg). 1 hane Torslanda golfbana 15.11–31.12 (Karin Magnander m fl).

Jag hyser en stark känsla av att detta mycket väl kan vara sista året som vi redovisar samtliga fynd av denna art i detalj, ty det börjar bli ohållbart. Årets runt 20 fynd, med viss reservation för dubbelräkningar, är naturligtvis rekord med god marginal och kan jämföras med att det till och med 2018 hade gjorts 54 fynd i rapportområdet, varav endast tre innan 2000-talet. Arten verkar emellertid ännu inte vara helt etablerad som häckfågel – fortfarande finns endast två konstaterade häckningar, båda från 2017. Det är dock troligt att det föreligger ett visst mörkertal, men arten häckar främst i öppen jordbruks- och igenväxningsmark som ofta torde vara relativt välbesökt av fågelskådare. Sannolikt är detta mörkertal därmed inte så stort som hos en annan art som haft en liknande utveckling, den brandkronade kungsfågeln. Värt att notera är också fågeln som lyckades övervintra vid Torslanda golfbana, vilken utgör det fjärde vinterfyndet i rapportområdet. [JS]

STRÖMSTARAR *Cinclidae*

FAMILJ

Strömstare *Cinclus cinclus*

Häckningar: 1 par Grevedämnet, Mölndal (Leif Bergendal m fl). 1 par Västra Grönhult, Hindås (Andreas Svensson m fl). Troliga häckningar: 1 par Sävåns dalgång, Jonsered (Elon Wismén m fl). Fynd

under häckningstid: Fynd finns från Lärjeholm, Angered (Roger Eskilsson m fl) och Mölnlycke fabriker (Donald Blomqvist).

På strömstarefronten intet nytt, i vanlig ordning är arten knuten till de tre medelstora vattendragen i rapportområdet; Mölndalsån, Sävåns och Lärjeån. Det är trevligt att arten påträffades med häckningsindicer i det sistnämnda vattendraget, där rapporter uteblev 2018. [JS]

ÄRLOR *Motacillidae*

FAMILJ

Gulärla *Motacilla flava*

Häckningar: 5–10 par Torslandaviken (Christer Fält m fl). 1 par Rörö (Bengt Karlsson m fl). Minst 1 par Stora Oxhagen (Lars Persson m fl). Fynd under häckningstid: 1 par Hökälla 16.5–13.7 (John Thulin m fl). 1 ex Ingebäck 20.5 (Johan Svedholm). 1 ex Fläskbotippen, Landvetter 30.5 (Johannes Löfqvist m fl). 1 ex Öxnäs 6–19.6 (Laima Bagdonaite m fl).

Vår lilla gulärlepopulationer storlek tycks hålla sig stabilt på dryga 10-talet par. För första gången på många år kunde en häckning konstateras utanför Hisingen, då ett par sågs mata ungar vid Ers vik på Rörö. Annars är förekomsten starkt knuten till de två kärnområdena kring Torslandaviken samt längs Göta och Nordre älvs stränder i området kring Erksdal. [EÖ]

Forsärla *Motacilla cinerea*

Häckningar: 1 par Slottsskogen (Mats Bjersing m fl). 1 par Lunnagården, Mölndal (Magnus Rahm m fl). 1 par Lärjeåns dalgång, Angered (Mikael Sundberg m fl). 1 par Lärjeåns dalgång, Göteborg (Peter Keil m fl). 1 par Sävåns dalgång, Jonsered (Per Björkman m fl). Fynd under häckningstid: Rapporter som tyder på att häckningar eller häckningsförsök kan ha genomförts föreligger från ytterligare minst 13 lokaler.

Vinter: Januari–februari: 1 ex Sävåns mynning 1.1–27.2 (Ulf Persson m fl). 1 ex Grevedämnet, Mölndal 4–15.1 (Göran Gustavsson m fl). 1 ex Brännås, Mölndal 13.1 (Ove Ferling). 1 ex Mölndalsån, Mölndal 14.1–27.2 (Ove Ferling m fl). 1 ex Lexby, Partille 20.1 (Magnus Kinell). 1 ex Fiskhamnen 30.1 (Peder Winding). December: 2 ex Kåhög, Partille 2–28.12 (Ingemar BE Larsson). 1 ex Alleby, Björlanda 2.12 (Håkan Aronsson). 1 ex Sävåns dalgång, Jonsered 7.12 (Gordon Lundvall). 1 ex Sävåns mynning 8.12 (Roger Eskilsson).

Fem konstaterade häckningar och observationer under häckningstid på åtminstone 13 ytterligare lokaler speglar en stabil förekomst. Även i övrigt uppvissade arten ett normalt uppträdande med enstaka övervintrande exemplar. [EÖ]

Sädesärla *Motacilla alba*

Vinter: Januari–februari: 1 ex Slottskullen, Partille 5.1 (Tommy Johansson m fl). December: 1 ex Välen 1–26.12 (Birger Stenseke m fl).

Tredje året i rad med enstaka övervintrande sädes-
ärlor i området.

[EÖ]

Engelsk sädesärla *Motacilla alba yarrellii*

Samtliga: 1 hona Nötholmen, Hönö 20–21.3 (Daniel Laveson m fl).
1 2K hane Torslandaviken 27.4–18.6 (Per Lundgren m fl).

Sädesärlans västliga underart *yarrellii* ("engelsk sädesärla") har de senaste åren, eventuellt på grund av ökad medvetenhet och uppmärksamhet, uppträtt regelbundet med enstaka exemplar i området framför allt under våren. Årets två fynd får därför ses som ett ganska förväntat resultat.

[EÖ]

Större piplärka *Anthus richardi*

Samtliga: 1 ex str S Vinga 6.10 (Stefan Hage m fl).

Den större piplärkan är knappt årlig i området, men uppvisar en klart positiv trend – 30 av totalt 36 fynd i området är gjorda under 2000-talet.

[EÖ]

Trädpiplärka *Anthus trivialis*

Sena fynd: 1 ex Ganlet, Önnared 28.10 (Stefan Svanberg).

Precis som 2017 sågs en mycket sen trädpiplärka i området. Det aktuella fyndet gäller en fågel som både sågs väl och fotograferades vid Ganlet den 28 oktober, varför inga tveksamheter rådde kring arttillhörigheten. Det kan annars vara väl värt att noga granska så här sena "trädpiplärkor" för att inte missa den snarlika sibiriska piplärkan som på senare år ökat i landet i takt med ökad medvetenhet och uppmärksamhet.

[EÖ]

Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus*

Samtliga: 1 ex Galterö 1.9 (Roger Eskilsson m fl). 1 ex Lappesand, Hönö 24.9 (Thomas Karlsson). 1 ex Askesby 24.9 (David Klingberg). 2 ex str S Hyppeln 26.9 (Roger Eskilsson). 1 ex Vinga 27–29.9 (Göran Darefelt m fl). 1 ex Välen 28.9 (Tore Holsendahl m fl).

Vad händer med våra rödstrupiga piplärkor? Sex fynd av totalt sju exemplar är ett nytt bottenrekord. Det är välbekant att antalen fluktuerar mycket mellan åren, till exempel sågs 70 exemplar 2013 medan det bara två år senare enbart sågs 23 rödstrupiga piplärkor i området. Lite oroväckande är det dock att vi nu har haft fem magra år på raken och på längre sikt har man sett en tydligt minskande trend såväl på häckningsplatserna i norr som på viktiga sträcklokaler så som Falsterbo. Detta, i kombination med att trädgränsen vandrar uppåt och hotar artens häckningsbiotop, har föranlett en nationell rödlistning som "sårbar".

[EÖ]

Vattenpiplärka *Anthus spinoletta*

Samtliga: 1 ex Galterö 12.1 (Jan Mogol). 1 ex Rörö 20.1 (Stefan Svanberg m fl). 1 ex Kråkudden, Hönö 11.11 (Jon Håkansson).

2019 innebar en liten återhämtning efter några riktigt dåliga år och med tre exemplar är detta faktiskt det bästa resultatet sedan 2006.

[EÖ]

FINKAR *Fringillidae*

FAMILJ

Bergfink *Fringilla montifringilla*

Sena fynd: 1 ex Hönö 10.6 (Daniel Laveson).

Höga antal: 5 000 ex Ellesbo, Hisingen 15.12 (Tommy Järås m fl).

Ett sent vårfynd, eller rättare sagt sommarfynd, gjordes på Hönö 10 juni. Det är ovanligt med sommarfynd då arten häckar längre norrut, och inte känt om fågeln var lite sent ute eller faktiskt över-somrade. Senast en bergfink noterades i juni var 16 juni 2016. Fyrsiffriga antal bo- och/eller bergfinkar är ovanliga i Göteborgsområdet och ses snarare på sträck än som stationära födosökande flockar. Rapportområdets största stationära bergfinksflock observerades den 6 oktober 2012 då cirka 10 000 ex samlades vid Trädet på norra Hisingen. Årets 5 000 bergfinkar vid Ellesbo, även det beläget på norra Hisingen, är i paritet med det högsta sträckantalet av bergfink som noterades den 12 oktober 2005 på Rörö. Invasion av bergfink sker oftast i samband med ett massivt uppträdande av favoritfödan bokollon. 5 000 bergfinkar får utgöra Göteborgsområdets svar på de 4–8 miljoner fåglar som uppehöll sig vid en lokal i norra Skåne under hela vintern för att kalasa på bokollon, ett skådespel som lockade många skådare för att uppleva när flocken lyfte i gryningen eller kom tillbaka i skymningen.

[SK]

Tallbit *Pinicola enucleator*

Samtliga: Sammanlagt cirka 1 400 ex 24.10–31.12. **Höga antal:** 60 ex Ramberget, Hisingen 27.10–20.12 (Birger Kaiser m fl). 60 ex Önnared 28.10–14.12 (Stefan Svanberg m fl). 75 ex Hönö 29.10–24.12 (Hans Zachrisson m fl). 60 ex Skår 12–16.11 (Hampus Lybeck m fl). 60 ex Smithska udden 21–24.11 (Stefan Svanberg m fl).

När invasionens första tallbitar noterades i rapportområdet med start den 24 oktober hade större antal passerat vid sträcklokaler längre norrut dagarna innan, och gett en liten indikation om vad som väntade. Sedan upptäcktes tallbitsflockar lite varstans, och rapporterna strömmade in. Göteborgsområdets största flock (75 ex) noterades på Hönö och flockar på 60 ex noterades på några lokaler. Eventuellt var det samma flock som rörde sig i området, åtminstone vid några av dessa observerade höga antal individer. Att få grepp om det totala antalet tallbitar

Gulhämpling, Östra begravningsplatsen, 11 juni.

Bild: LENNART HJALMARSSON

Engelsk sädesärla, Torslandaviken, 12 maj.

Bild: MAGNUS PERSSON

Vattenpiplärka, Rörö, 20 januari.

Bild: STEFAN SVANBERG

Dvärgsparv, Torslandaviken, 6 november.

Bild: KARIN MAGNANDER

Tallbit, Eklanda hage, 30 december.

Bild: OVE FERLING

som uppehöll sig i Göteborgs rapportområde under 2019 är naturligtvis en utmaning, men genom att kartlägga flockar och områden de har rört sig på kan ett antal på cirka 1 400 individer betraktas som tämligen realistiskt. Det är också nära den totalsumma av cirka 1 500 tallbiter som Christer Fält konkluderade för rapportområdet, helt oberoende av denna sammanräkning, för hela invasionsperioden från senhösten 2019 till februari 2020 (*se FpV 2:2020*).

[SK]

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. Fynd under häckningstid: Utmed Göta älv mellan Orrékulla skans och Jordfallsbron noterades 5 sjungande hanar 21.5–29.6.

Övriga fynd: 1 ex sj Björkö 15.5 (Peter Hamrén). 1 ex sj Slottsskogen 16.5 (Martin Johansson). 1 ex sj Torslandaviken 18.5 (Ulf Sjögren m fl). 1 ex sj Torslandaviken 21.5 (Tommy Järås m fl). 1 ex sj Sudda, Hönö 21.5 (Thomas Karlsson m fl). 1 ex sj Slottsskogen 21.5 (Peder Winding). 1 ex sj Hönö 21.5 (Thomas Karlsson). 1 ex sj Ragnhildsholmen 21.5 (Torbjörn Arvidsson). 1 ex sj Röör 25.5–6.6 (Per Björkman m fl). 1 ex Majvik 29.5 (Jonas Örnberg). 1 ex sj Donsö 1.6 (Lars Davidsson m fl). 2 ex sj Öckerö 6.6 (Peter Post m fl). 1 ex Stora Amundö 16.6 (Lars Lundmark). 1 ex sj Gullö, Säve 18.6 (Maria Aronsson m fl).

Höst: 1 ex str S Sisjöns skjutfält 31.8 (Magnus Rahm).

Antalet sjungande rosenfinkar på de klassiska lokalerna utefter Göta älv har varit lägre än de senaste två åren, men i ett lite längre perspektiv inom ramen för en normal variation. Som jämförelse kan nämnas att antalet sjungande hanar på samma sträcka uppskattades till 16 det goda året 2011. Rastande fåglar uppgick till sammanlagt 16 ex vilket är lite mer än normalt.

[SK]

Hämpling *Linaria cannabina*

Höga antal: 100 ex str S Kråkudden, Hönö 12.10 (Musse Björklund m fl).

Vinter: 1 ex Vrångö 17.1 (Lars Persson).

Vinterfynd av hämpling är ovanliga och har tidigare gjorts 2002, 2006, 2015 och 2016. Tyvärr så var årets januarifynd en förbiflygande individ, så vi vet inte om det var en övervintrande fågel. Senast en övervintring noterades var 2015 då en hämpling uppehöll sig vid Sudda på Hönö. Även det tresiffriga sträckantalet från Kråkudden är något ovanligt, även om antalet sträckande hämplingar de senaste åren har varit upp emot 250 (2017) och 300 (2012).

[SK]

Gråsiska *Acanthis flammea*

Höga antal: 100 ex Björkö 13.1 (Kristoffer Lager). 175 ex Partille golfbana 5.3 (Tobias Meyer). 200 ex str Svankällan, Hisingen 29.9 (Linus Westlund m fl).

Stationära och sträckande gråsiskor i tresiffriga an-

tal är anmärkningsvärda. Årets flockar är dock långt ifrån lika stora som de som sågs 2017 och 2001 då flockar på upp till ca 1 000 ex sågs i rapportområdet. Även sträckantalet är beskedligare än invasionsårens antal, senast hösten 2017 då upp till 700 sträckande gråsiskor noterades.

[SK]

Större korsnäbb *Loxia pytyopsittacus*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. Fynd under häckningstid: 1 ex Biskopsgården 21.3 (Stefan Johansson). 1 ex Vättlefjäll 21.3 (Gunilla Midbratt). 3 ex Vättlefjäll 19.4 (Daniel Frederiksen m fl). 2 ex Korsmossen, Landvetter 12.5 (Ragnar Seldén). 10 ex Flatetjärn, Landvetter 12.5 (Ragnar Seldén).

Övriga fynd: Vår: Sammanlagt 2 fynd av 19 ex på 2 lokaler. Höst: Sammanlagt 21 fynd av 56 ex på 19 lokaler.

Vi får gå tillbaka till 2009 för att hitta den senaste konstaterade häckningen av arten. Fynd under häckningstid på lokaler som är lämpliga för häckning gör att det förefaller troligt att större korsnäbb häckar i rapportområdet, men undgår upptäckt då den har diskreta vanor och dessutom inte är helt lätt att skilja från sin mindre släkting. Höstobservationerna är inom ramen av det vanliga och tyder inte på någon invasion.

[SK]

Mindre korsnäbb *Loxia curvirostra*

Höga antal: 60 ex Änggårdssbergen 11.11–27.12 (Ove Ferling m fl). 100 ex Lillhagsparken 19–28.12 (John Thulin m fl).

Även om ett par fina flockar av mindre korsnäbb uppehöll sig på två lokaler tyder inte antalen på någon nämnvärd invasion av mindre korsnäbb i Göteborgs rapportområde.

[SK]

Bändelkorsnäbb *Loxia bifasciata*

Samtliga: 1 ex str Johanneberg 2.10 (Olof Armini). 3 ex Änggårdssbergen 6.10–22.12 (Per-Anders Svensson m fl). 5 ex Öckerö 20.10 (Kristoffer Lager). 1 ex Brudarebacken 10.12 (Mats Raneström).

Med sammanlagt bara 4 fynd av 10 ex, inklusive ett fåtal individer som uppehöll sig i Änggårdssbergen under senhöst-vinter, är detta det femte året i rad med ett magert utfall för denna typiska invasionsart.

[SK]

Steglits *Carduelis carduelis*

Häckningar: 1 par Sisjöns skjutfält (Magnus Rahm). 1 par Torslandaviken (Ulf Persson). Fynd under häckningstid: Noterades på ett stort antal lokaler.

Höga antal: 120 ex Torslandaviken 9.9 (Jonatan Uppström).

Steglitsen ökar snabbt i antal både i Göteborgs rapportområde och regionalt. Trots det är antalet konstaterade häckningar lågt, men det är klart att arten

häckar på många lokaler runtom. Av någon anledning missar vi häckningar, något som kan återspegla svårigheten att upptäcka en häckning eller helt enkelt rapporteringen. Det sammanlagda antalet rapporter har tredubblats sedan 2012, och även antalet lokaler med observationer under häckningstid har mer än fördubblats på bara ett par år. [SK]

Gulhämpling *Serinus serinus*

Samtliga: 1 par Östra begravningsplatsen 10–19.6 (Patrik Larsson m fl).

Fyndet av gulhämpling på Östra begravningsplatsen utgjorde en liten sensation, särskilt när man kunde konstatera att det handlade om ett par som vid något tillfälle sågs med bomaterial i näbbarna och förhoppningar om en häckning tändes. Tyvärr försvann de dock spårlöst efter den 19 juni. Första fyndet av gulhämpling i Göteborgstrakten gjordes så sent som 1994, och paret på Östra begravningsplatsen utgör bara fynd nummer elva i vårt rapportområde. Typiska observationer är sträckande fåglar vid kusten och i skärgården, vid Torslandaviken eller på Brudarebacken, snarare än stationära fåglar. På västkusten ses gulhämpling regelbundet i Halland, där man några enstaka gånger även har kunnat se ungar och därmed konstatera häckning, senast 2007 i Falkenberg. Den enda stabila populationen av gulhämpling finns i sydöstra Skåne där 15–25 par häckar. Trenden för gulhämpling är svårtolkad i landet, men kanske kan de vara på väg norrut och bli vanligare även på västkusten i framtiden? [SK]

FÄLTSPARVAR *Emberizidae*

FAMILJ

Ortolansparv *Emberiza hortulana*

Samtliga: 1 ex Torslandaviken 25.8 (Martin Johansson).

Rapportområdets enda fynd av ortolansparv inföll denna gång under dagarna för höststräcket, tyvärr ett lika skrämt utfall som förra året som verkar bekräfta artens enorma tillbakagång som häckfågel i Sverige. [SK]

Dvärgsparv *Emberiza pusilla*

Samtliga: 1 ex Torslandaviken 6.11 (Karin Magnander).

Dvärgsparven som hittades i Torslandavikens bohuslänska del var det åttonde fyndet för rapportområdet. Två gånger tidigare har dvärgsparvar övervintrat, i Hindås 1999 samt i Eklanda 2011. Båda gånger höll fåglarna till på matningar. Allt tyder på att även denna dvärgsparv övervintrade, vilket man får läsa om i nästa års rapport. [SK]

Sävspurv *Emberiza schoeniclus*

Vinter: Januari–februari: 1 ex Haga kile, Askim 3.1 (Ulf Persson). Minst 2–3 ex Torslandaviken 6.1–16.2 (Malin Lindqvist m fl). 1 ex str N Brudarebacken 26.2 (Ulf Persson). **December:** 3 ex Välen 1–26.12 (Birger Stenseke m fl). 2 ex Sjöbacken 7–9.12 (Anton Mangsbo m fl). Minst 10 ex Torslandaviken 7–31.12 (Elon Wismén m fl). 1–2 ex Hönö 7–22.12 (Thomas Karlsson m fl). 1 ex Galterö 21–25.12 (Andreas Svensson m fl).

Vinterfynden av sävspurv kan sammanfattas med ett lågt antal under januari–februari men desto fler decemberfynd i Välen och på olika lokaler runtom i Torslandaviken. Det är möjligt att det milda vädret i slutet på året gjorde att fler sävsparvar stannade. De håller gärna till i vass och på intilliggande ruderatmarker där de kalasar på frön. [SK]

SPORRSPARVAR *Calcariidae*

FAMILJ

Lappspurv *Calcarius lapponicus*

Samtliga: Vår: Sammanlagt 5 ex 3.4–30.4. Höst: Sammanlagt 9 ex 20.9–16.10.

Tyvärr ett dåligt år för lappsparven, där höstens fynd utgör ett bottenapp. Det tidigare lägsta höstantalet var 11 ex som noterades 2012. En nedåtgående trend för denna fjällhäckande sparv har noterats nationellt under ett antal år, och sedan 2015 är arten rödlistad som ”sårbar”. [SK]

Snöspurv *Plectrophenax nivalis*

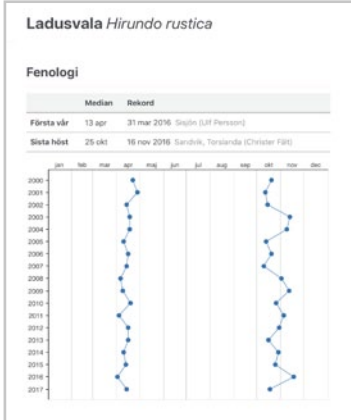
Höga antal: 27 ex Galterö 1.11–1.12 (Uno Unger m fl).

Flocken på Galterö under senhösten var den enda nämnvärda flocken av snöspurv, långt ifrån toppnoteringarna från tidigare år, som de 75 ex som noterades på Brudarebacken den 16 november 2011 eller de ca 200 ex som sågs vid Stora Amundö den 26 december 2004 och som utgjorde rapportområdets högsta antal. [SK]

Fenologi

På vår hemsida rrk.gof.nu hittar du fler fenologiverktyg! Använd våra guider för vad som är på gång aktuell tiodagarsperiod direkt i mobilen när du är ute, eller djupdyk i en arts fenologimönster sedan år 2000 i våra detaljerade artpresentationer!

1–10 april

Flyttglädlar som bör anlända i lite större antal nu

Basen flyttglädlar! Mediansdatum för såvångarna absolut första uts anges inom parentes.

- Gransångare (25.3)
- Snatterand (25.3)
- Fiskguse (27.3)
- Rödbräna (27.3)
- Skogsstärna (28.3)
- Brun värmå (29.3)
- Kertsk fånå (31.3)

Flyttglädlar som bör dyka upp nu med de första exemplaren

Fåll utök och granska nogr vil exempel flytt! Mediansdatum för såvångarna absolut första uts anges inom parentes.

- Stenskvåta (2.4)
- Mindre strandpipare (3.4)
- Svart rødetjårt (3.4)
- Kvartlabb (4.4)
- Ringstrand (4.4)
- Skedand (4.4)
- Prutgåv (6.4)
- Årta (6.4)
- Myrspov (9.4)
- Fåstånå (10.4)

Flyttglädlar som i extremfall kan dyka upp nu

Extremt sällsynt – dubbelkolla och dokumentera nogr! Rekorddatum för tidigaste flyndet någonsin anges inom parentes, följ av mediansdatum för såvångarna första uts.

- Brushåv (1.4, 24.4)
- Dillånå (5.4, 18.4)
- Göktyta (6.4, 24.4)
- Svartånå (6.4, 27.4)
- Småfållåv surnåvå (6.4, 4.5)
- Gullåv (7.4, 22.4)
- Backsvåv (9.4, 16.4)
- Småspov (9.4, 22.4)
- Løvsångare (10.4, 16.4)
- Trådpåvåv (10.4, 17.4)
- Rødetjårt (10.4, 18.4)

Flyttglädlar vars sista exemplar bör försvinna nu

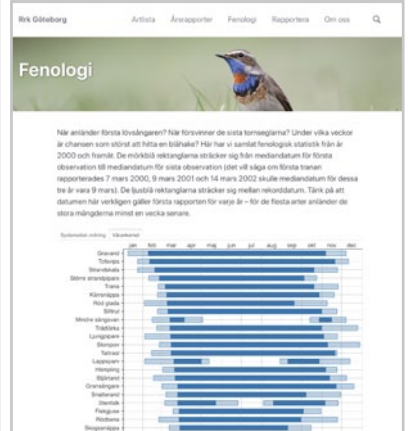
Pröva på innan det är för sent och granska nogr vil exempel flytt! Mediansdatum för såvångarna absolut sista uts anges inom parentes.

- Mindre såvångare (4.4)
- Sødåv (4.4)

Flyttglädlar som i extremfall kan drøja sig kvar till nu

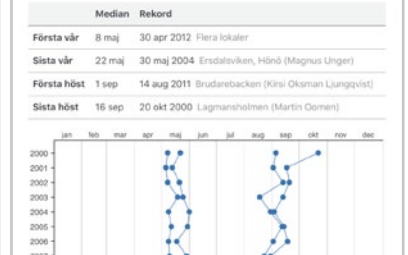
Extremt sällsynt – dubbelkolla och dokumentera nogr! Rekorddatum för senaste flyndet någonsin anges inom parentes, följ av mediansdatum för såvångarna sista uts.

- Våttspåvåv (10.4, 17.3)

Blåhake *Luscinia svecica*

Fenologi

Viktigt att komma ihåg om datumen!

Tänk på att de fynd som redovisas i tabellerna gäller det *absolut första* (eller sista) fyndet av arten under perioden. För en ankommande vårflyttare som lövsångare betyder alltså det angivna datumet bara att årets *alla första* lövsångare rapporterats det datumet. Samma sak gäller även fenologirekorden och mediandatumet i tabellerna, så mediandatumet för en art anger alltså det datum då periodens *absolut första* (eller sista) fynd i genomsnitt har noterats sedan år 2000. För lövsångare på våren innebär det att de stora massorna oftast inte anländer förrän någon vecka senare än så. Med detta i bakhuvudet kan man ha stor nytta av fenologistatistiken i fält.

Teckenförklaring

- Fynd saknas
- * Entydigt första-/sistadatum saknas
- ±XX Normalt eller nära normalt datum (XX anger antal dagar före/efter mediandatum)
- ±XX Tidigt/sent datum (XX anger antal dagar före/efter mediandatum)
- ±XX Mycket tidigt/sent datum (XX anger antal dagar före/efter mediandatum)
- Röd text Nytt eller tangerat fenologirekord (skillnad från gamla rekordet anges inom parentes)

ART	FÖRSTA FYND		SISTA FYND	
	1. Årtnamn 2. Period	1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets första fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord	1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets sista fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord	
Mindre sångsvan Vår		-26 16.2 Välen (Hans Börjesson m fl) 13.3 14.2-15 Kvibergsfältet (Mikael Forsman)	-5 30.3 Masthugget (Johan Svedholm) 4.4 2.5-00 Torslandaviken (Björn Dellming)	
Mindre sångsvan Höst		+1 29.10 Flera lokaler 28.10 13.10-09 Rörö (Björn Dellming)	+40 27.12 Sävås mynning (Adam Bergqvist) 17.11 Nytt fenologirekord (+20)	
Spetsbergsgås Höst-Vår		-2 24.9 Flera lokaler 26.9 29.8-15 Fridhemsberget (Johannes Löfqvist)	-45 20.3 Öxnäs (Bo Brinkhoff) 4.5 30.5-16 Björkö (Peter Hamrén)	
Gravand Vår-Höst		-25 13.1 Lappesand, Hönö 7.2 8.1-02 Askimsviken (Märta Haagen)	+23 1.12 Torslandaviken (Birger Stenseke m fl) 8.11 7.12-07 Kråkudden (Per Björkman)	
Årta Vår-Höst		-3 4.4 Torslandaviken (Ola Wennberg m fl) 7.4 16.3-17 Nolviks kile, Björlanda (Tommy Johansson)	-17 13.8 Torslandaviken (Ragnar Lagerkvist) 30.8 23.9-16 Torslandaviken (Ola Wennberg)	
Skedand Vår-Höst		-13 23.3 Torslandaviken (Fredrik Bothén m fl) 5.4 13.3-02 Hökålla (Peter Strandvik)	+16 15.11 Gullö, Säve (Anders Hansson) 30.10 24.11-08 Slottskogen (Magnus Eriksson)	
Alfågel Höst-Vår		-1 28.9 Vinga (Roger Book) 29.9 5.9-12 Kråkudden (Rikard Henricsson)	-8 14.5 Kråkudden (Jon Håkansson) 22.5 24.6-08 Kråkudden (Martin Oomen)	
Salskrake Höst-Vår		-8 15.0 Flera lokaler 13.10 21.4-18 Välen (Göran Gustavsson)	+4 28.4 Skintebo, Askim (Lars Lundmark) 24.4 12.5-11 Torslandaviken (Stefan Svanberg m fl)	
Grållra Höst		+5 15.9 Kråkudden (David Armini m fl) 10.9 28.7-07 Kråkudden (Adam Engström Svanberg)	-31 12.10 Kråkudden (Musse Björklund m fl) 12.11 31.12-16 Kråkudden (Roger Eskilsson)	
Mindre lira Vår-Höst		+25 1.7 Kråkudden (David Armini m fl) 6.6 17.4-10 Kråkudden (Mikael Molin m fl)	-49 11.8 Flera lokaler 29.9 3.11-10 Kråkudden (Uno Unger m fl)	
Klykstjärtad stormsva Höst		-12 15.9 Kråkudden (Magnus Rahm m fl) 27.9 9.9-00 Kråkudden (Magnus Unger)	-40 16.9 Kråkudden (Per Gustavsson) 26.10 29.12-11 Långe tånge, Öckerö (Albin Thorsson m fl)	
Bivrak Vår-Höst		-2 9.5 Kråkudden (Jon Håkansson) 11.5 3.5-01 Sisjöns ind.omr. (Kristoffer Nilsson)	+11 5.10 Torslandaviken (Christer Fält) 24.9 12.10-06 Brännholmsviken, Styrö (Martin Fransson)	
Röd glada Vår-Höst		-20 17.2 Landvetters flygpl. (Anders Olsson) 8.3 2.2-18 Hjälvik, Öckerö (Anders Lindroos)	+41 4.11 Jonsered, Partille (Johan Karlström) 24.9 8.11-17 Ersdalen, Hönö (Daniel Laveson)	
Brun kärrhök Höst-Vår		-13 15.3 Torslandaviken (Ola Wennberg) 28.3 10.3-10 Tulebosjön (Bengt Hallberg)	+5 14.10 Lagmansholmen (Camilla Ek) 9.10 30.11-16 Säve (Nils Abrahamsson)	
Blå kärrhök Höst-Vår		-15 8.8 Gunnesby, Säve (Maria Aronsson) 23.8 17.7-12 Kråkudden (Osborne Lindberg m fl)	-10 9.5 Flera lokaler 19.5 12.6-11 Lärjens dalgång (Hans-Erik Hermansson)	
Fjällvråk Höst-Vår		-13 5.9 Brudarebacken (Roger Eskilsson m fl) 18.9 18.4-15 Angered (David Klingberg)	+19 19.5 Slottsskogen (Tina Widén) 30.4 Nytt fenologirekord (+6)	
Fiskguse Vår-Höst		-3 23.3 Landvetter (Andrahandsuppgift) 26.3 17.3-18 Torslandaviken (Peter Andersson)	-4 29.9 Brudarebacken (Mia Wallin m fl) 3.10 30.10-04 Brudarebacken (Christer Fält)	
Stenfalk Vår		-9 17.3 Smedstorps ängar (Elon Wismén) 26.3 5.3-11 Kråkudden (Per Johan Ulfendahl)	-1 20.5 Slottsskogen (Peder Winding) 21.5 25.6-15 Smedstorps ängar (Kristian Thisted)	
Stenfalk Höst		+11 30.8 Flera lokaler 19.8 3.8-13 Bolleskären, Hönö (Eva-Maria Ferm m fl)	-2 30.10 Flera lokaler 1.11 25.11-08 Donsö (Gösta Olofsson)	
Lärkfalk Vår-Höst		-4 22.4 Brännö (Johan Ennerfelt) 26.4 18.4-17 Hårssjön (Jan-Åke Noresson m fl)	-15 16.9 Slottsskogen (Peder Winding) 1.10 14.10-07 Slottsskogen (Adam Engström Svanberg)	
Småfläckig sumphöna Vår-Höst		+39 13.6 Hökålla (John Thulin m fl) 5.5 6.4-17 Svankällan (gnm Fredrik Åstrand)	+31 2.9 Välen (Mattias Lindberg) 2.8 10.9-12 Välen (Thomas Karlsson m fl)	
Kornknarr Vår-Höst		+29 17.6 Brudarebacken (Frida Nettelblatt) 19.5 4.5-07 Ragnhildsholmen (Tina Widén)	-12 1.9 Lottkärr, Torslanda (Mathias Theander) 13.9 11.11-02 Brudarebacken (Leif Jonasson)	
Trana Vår-Höst		-63 3.1 Hökålla (John Thulin) 6.3 Nytt fenologirekord (-51)	+61 19.12 Askesby, Säve (Ingemar BE Larsson) 19.10 Nytt fenologirekord (+24)	
Strandskata Vår-Höst		-1 17.2 Flera lokaler 18.2 23.1-05 Grötö (Bengt Karlsson)	* 24.11-04 Galterö (Per Björkman) 19.10	
Mindre strandpipare Vår-Höst		-3 30.3 Lärjens dalgång (Peter Andersson) 2.4 22.3-14 Torslandaviken (Christer Fält)	-4 18.8 Stora Amundö (Lars Lundmark) 22.8 8.10-10 Välkommen (Magnus Persson)	
Större strandpipare Vår-Höst		-8 18.2 Öckerö (Bo Brinkhoff) 26.2 9.2-02 Kråkudden (Uno Unger)	±0 4.10 Lökholmen (Staffan Sényby) 4.10 23.10-04 Galterö (Lars Hellman)	
Ljungpipare Vår-Höst		+18 1.4 Torslandaviken (Ola Wennberg) 14.3 3.2-02 Arendalsudden (Björn Dellming)	-5 25.10 Kråkudden (Johan Thor m fl) 30.10 24.11-03 Torslandaviken (Erik Edvardsson)	
Kustpipare Vår-Höst		+3 10.5 Galterö (Lars Hellman) 7.5 27.3-16 Kråkudden (Roger Eskilsson)	-4 13.10 Torslandaviken (Ola Wennberg) 17.10 1.12-01 Galterö (Christer Fält)	
Tofsvipa Vår-Höst		-2 8.2 Torslandaviken (Joakim Cederlund) 10.2 23.1-06 Flera lokaler	* 11.12-05 Flera lokaler 23.11	

ART	FÖRSTA FYND		SISTA FYND	
1. Artnamn 2. Period	1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets första fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord		1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets sista fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord	
Kustsnäppa Vår–Höst	+2 19.4	21.4 Kråkudden (Roger Eskilsson m fl) 8.3-03 Lammholmsviken, Öckerö (Uno Unger)	+10 21.10	31.10 Kråkudden (Ola Ejdrén) 6.12-07 Bolleskären, Hönö (Roger Eskilsson m fl)
Sandlöpare Vår	– 12.5	– 12.5-07 Tistlarna (Stig Karlsson m fl)	– 6.6	– 6.6-07 Tistlarna (Bengt-Åke Svensson)
Sandlöpare Höst	+25 31.7	25.8 Bolleskären (Hans Zachrisson) 19.7-15 Vargö (Jan Mogol)	+14 28.9	12.10 Kråkudden (Musse Björklund m fl) 2.11-08 Tistlarna (Gösta Olofsson)
Småsnäppa Vår	– 29.5	– 11.5-14 Stora Kärrsvik, Öckerö (Bengt Karlsson)	– 30.5	– 17.6-15 Galterö (Lars Hellman)
Småsnäppa Höst	+15 27.7	11.8 Vinga (Kent Kristenson m fl) 14.7-18 Galterö (Jan Mogol)	–4 12.9	8.9 Torslandaviken (Ola Wennberg m fl) 8.10-07 Galterö (Lars Hellman)
Mosnäppa Vår–Höst	–10 7.5	27.4 Torslandaviken (Mattias Theander) Nytt fenologirekord (–4)	–4 23.8	19.8 Torslandaviken (Ola Wennberg) 4.9-05 Välen (Stefan Andersson)
Spovsnäppa Höst	–5 11.7	6.7 Torslandaviken (Joakim Johansson) 2.7-15 Torslandaviken (Magnus Persson m fl)	–13 7.9	25.8 Bolleskären (Hans Zachrisson) 25.9-01 Galterö (Magnus Unger)
Skärsnäppa Höst–Vår	+2 27.9	29.9 Vinga (Magnus Hallgren m fl) 12.8-12 Bolleskären (Rolf Nyback)	+2 14.5	16.5 Bolleskären (Lennart Bogren) 31.5-13 Bolleskären, Hönö (Per Björkman m fl)
Kärrsnäppa Vår–Höst	–20 8.3	17.2 Öxnäs (Lars Erik Norbäck m fl) Nytt fenologirekord (–5)	–16 28.10	12.10 Flera lokaler (Musse Björklund m fl) 11-06 Stora Amundö (Mikael Forsman)
Brushane Vår–Höst	–5 25.4	20.4 Torslandaviken (Ulf Persson m fl) 1.4-17 Öxnäs (Stefan Svanberg)	–3 29.9	26.9 Torslandaviken (Ola Wennberg) 20.10-09 Välen (Birger Kaiser m fl)
Dvärgbeckasin Höst–Vår	+6 18.9	24.9 Välen (Hans Börjesson m fl) 29.8-16 Hökålla (John Thulin)	–4 2.5	28.4 Rådasjön (Johannes Löfqvist) 15.5-13 Lagmansholmen (Kåre Ström)
Dubbelbeckasin Vår	– 6.5	9.5 Torslandaviken (Ola Wennberg) 1.5-12 Lunnagården (Lars-Eric Rahm m fl)	+7 11.5	18.5 Galterö (Roger Eskilsson m fl) 22.5-03 Ragnhildsholmen (Ola Sandberg)
Dubbelbeckasin Höst	+4 25.8	29.8 Brudarebacken (Martin Johansson) 1.8-13 Galterö (John Thulin)	+9 25.9	4.10 Nolviks kile (Tommy Johansson) Tangerat fenologirekord
Myrspov Vår–Höst	+13 9.4	22.4 Stora Amundö (David Klingberg) 8.3-03 Rörö (David Lundgren)	–13 5.10	22.9 Galterö (Andreas Svensson m fl) 6.11-13 Välen (Ingemar BE Larsson)
Småspov Vår–Höst	–1 21.4	20.4 Vinga (Edvin Klein m fl) 9.4-11 Torslandaviken (Magnus Persson)	+5 29.8	3.9 Kråkudden (Fredrik Klingberg) 21.9-08 Rörö (Magnus Unger)
Storspov Vår–Höst	–11 14.3	3.3 Kråkudden (Roger Eskilsson m fl) 25.2-00 Galterö (Lars Hellman)	– 13.11	* 28.12-06 Kråkudden (Lars Carlbrand)
Svartsnäppa Vår–Höst	–5 27.4	22.4 Torslandaviken (Andreas Holm) 6.4-12 Hökålla (John Thulin)	+8 21.9	29.9 Torslandaviken (Ola Wennber m fl) 20.10-09 Amundövik, Askim (Jan Krantz)
Rödbena Vår–Höst	–8 27.3	19.3 Vrångö (Lars Erik Norbäck) 24.2-07 Hönö (Torgny Nordin)	+9 30.9	9.10 Galterö (Lars-Eric Rahm) 24.11-01 Galterö (Magnus Unger)
Gluttsnäppa Vår–Höst	±0 19.4	19.4 Fotö (Hans Waern) 11.4-12 Bredviken, Hönö (Ola Wennberg)	–1 28.10	27.10 Vrångö (A Martin Fransson) 9.12-01 Styrö (Martin Fransson)
Skogssnäppa Vår–Höst	+2 28.3	30.3 Flera lokaler 12.3-17 Smedstorps ångar (Elon Wismén m fl)	+44 9.9	23.10 Kråkudden (Lars-Eric Rahm) Nytt fenologirekord (+8)
Grönbena Vår–Höst	+1 25.4	26.4 Torslandaviken (Magnus Persson) 16.4-16 Härssjön (Lars-Olof Sandberg m fl)	+6 9.9	15.9 Galterö (Roger Eskilsson m fl) 27.9-06 Välen (Uno Unger)
Drillsnäppa Vår–Höst	–4 18.4	14.4 Flera lokaler 24.3-12 Välen (Martin Johansson m fl)	+33 24.9	27.10 Torslandaviken (Christer Fält) Nytt fenologirekord (+6)
Roskarl Vår–Höst	+7 3.5	10.5 Galterö (Lars Hellman) 23.4-03 Stora Amundö (Pär Lydmark)	+7 5.10	12.10 Galterö (Ulf Lindell) 10.11-01 Kråkudden (Magnus Unger)
Bredstjärtad labb Vår	–85 5.5	10.2 Kråkudden (Mattias Lindberg m fl) Nytt fenologirekord (–80)	+15 11.5	26.5 Kråkudden (Stefan Svanberg m fl) 4.6-06 Kråkudden (Johannes Löfqvist)
Bredstjärtad labb Höst	+14 17.9	1.10 Kråkudden (Jon Håkansson) 31.7-13 Kråkudden (Lars Eric Rahm m fl)	+21 15.11	6.12 Kråkudden (Roger Eskilsson m fl) 29.12-11 Flera lokaler
Kustlabb Vår–Höst	+11 6.4	17.4 Brännö (Andreas Grabs) 1.3-17 Kråkudden (Bo Brinkhoff m fl)	–19 31.10	12.10 Flera lokaler (Musse Björklund m fl) 8.12-16 Kråkudden (Roger Eskilsson m fl)
Fjällabb Vår	– 21.5	– 17.5-15 Kråkudden (Magnus Unger m fl)	– 21.5	– 3.6-06 Kråkudden (Roger Eskilsson m fl)
Fjällabb Höst	+15 29.8	13.9 Kråkudden (Lars Andersson) 5.8-17 Kråkudden (Magnus Rahm m fl)	–15 30.9	15.9 Flera lokaler (Stefan Svanberg m fl) 2.12-09 Eklunda (Uno Unger m fl)
Dvärgmå Höst–Vår	+51 8.8	28.9 Vinga (Bernt Turesson m fl) 9.7-07 Torslandaviken (Sven Ångermark m fl)	–8 23.5	15.5 Kråkudden (Jon Håkansson m fl) 14.6-18 Torslandaviken (Ola Wennberg)

ART	FÖRSTA FYND		SISTA FYND	
1. Artnamn 2. Period	1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets första fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord		1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets sista fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord	
Silltrut Vår–Höst	+4 11.3	15.3 Torslandaviken (Per-Erik Hagström) 22.2-14 Öckerö (Bengt Karlsson)	-31 30.10	29.9 Galterö (Andreas Svensson) 23.11-12 Fiskhamnen (Peter Strandvik)
Kentsk tärna Vår–Höst	-8 31.3	23.3 Öckerö (Mats Raneström) 11.3-12 Galterö (Peter Keil)	+0 29.9	29.9 Vinga (Ulf Lindell m fl) 8.12-16 Kråkudden (Per Gustavsson m fl)
Fisktärna Vår–Höst	-12 10.4	29.3 Kråkudden (Roger Eskilsson m fl) <i>Nytt fenologirekord (-4)</i>	+13 6.10	19.10 Torslandaviken (Håkan Sjöber m fl) 9.11-14 Donsö huvud, Donsö (Martin Fransson)
Silvertärna Vår–Höst	-2 22.4	20.4 Vinga (Edvin Klein m fl) 12.4-05 Nordre älvs fjord (Johan Svedholm)	+4 8.10	12.9 Kråkudden (Musse Björklund m fl) 3.11-07 Kråkudden (Magnus Unger)
Gök Vår–Höst	-12 3.5	21.4 Sagered, Källered (Björn Schröder) <i>Nytt fenologirekord (-2)</i>	+0 13.9	13.9 Brudarebacken (Håkan Sjöberg) 7.10-18 Brudarebacken (Mikael Forsman m fl)
Nattskärna Vår–Höst	-21 10.5	21.4 Slottsskogen (Tina Wideén m fl) <i>Nytt fenologirekord (-10)</i>	+27 28.8	24.9 Hög, Hisingen (Tommy Järås) 5.10-10 Torslandaviken (Magnus Persson)
Tornseglare Vår–Höst	+2 8.5	10.5 Torslandaviken (Christer Fält) 28.4-06 Torslandaviken (Karl-Olof Johansson)	+10 19.9	29.9 Brudarebacken (Mia Wallin m fl) 13.11-08 Berglärkan, Göteborg (Ingegerd Nyberg)
Göktyta Vår–Höst	-4 23.4	19.4 Hönö (Hans Zachrisson) 6.4-07 Härssjön (Michael Nilsson)	+6 6.9	12.9 Torslandaviken (Ola Wennberg) 2.10-05 Torslandaviken (Magnus Unger)
Trädlärka Vår–Höst	-14 13.3	28.2 Vättlefjäll (Daniel Frederiksen m fl) 21.2-15 Sandvik, Torslanda (Christer Fält)	+3 31.10	3.11 Kråkudden (Hans Zachrisson) 25.12-14 Vargö (Jan Mogol)
Berglärka Höst–Vår	-7 12.10	5.10 Flera lokaler (Magnus Persson m fl) 1.10-17 Brudarebacken (Conny Palm m fl)	+3 19.4	22.7 Torslandaviken (Magnus Persson) 4.5-03 Rörs (Magnus Unger)
Backsvala Vår–Höst	-8 15.4	7.4 Torslandaviken (Ola Wennberg m fl) <i>Nytt fenologirekord (-2)</i>	-8 20.9	12.9 Torslandaviken (Ola Wennberg m fl) 27.9-15 Vrångö (Stefan Svanberg m fl)
Ladusvala Vår–Höst	+7 13.4	20.4 Flera lokaler (Edvin Klein m fl) 31.3-16 Sisjön (Ulf Persson)	-12 25.10	13.0 Brudarebacken (Jan-Åke Noresson) 16.11-16 Sandvik, Torslanda (Christer Fält)
Hussvala Vår–Höst	+1 19.4	20.4 Flera lokaler (Edvin Klein m fl) 11.4-09 Torslandaviken (Hans Petersson)	-4 26.9	22.9 Välen (Hans Börjesson) 17.10-04 Skintebo, Askim (Mikael Forsman)
Trädpiplärka Vår–Höst	+2 17.4	19.4 Vättlefjäll (Daniel Frederiksen m fl) 10.4-09 Delsjöområdet (Magnus Unger)	+18 10.10	28.10 Ganlet, Önnered (Stefan Svanberg) 2.11-03 Smithska udden (Kristoffer Nilsson)
Rödstrupig piplärka Vår	- 10.5	- 3.5-10 Galterö (Lars Hellman)	- 12.5	- 26.5-13 Hönö (Christer Fält)
Rödstrupig piplärka Höst	+0 1.9	1.9 Galterö (Roger Eskilsson m fl) 25.8-13 Galterö (Lars Hellman)	-3 1.10	28.9 Välen (Tore Holsendahl m fl) 9.10-06 Smithska udden (Kristoffer Nilsson)
Vattenpiplärka Höst–Vår	+3 8.11	11.11 Kråkudden (Jon Håkansson) 22.10-04 Ersdalen, Hönö (Christer Fält)	-46 6.3	20.1 Rörs (Stefan Svanberg m fl) 10.4-06 Rörs (Martin Alexandersson m fl)
Gulärka Vår–Höst	-1 22.4	21.4 Flera lokaler 7.4-10 Torslandaviken (Ola Bäckman)	+0 28.9	28.9 Vinga (Edvin Klein m fl) 12.10-02 Rörs (Magnus Unger)
Sidensvans Höst–Vår	-1 6.10	5.10 Hälsö (Jan-Åke Noresson m fl) 20.9-05 Kungssten (Kristoffer Nilsson)	-21 26.4	5.4 Botaniska trädgården (Stefan Svensson) 7.5-02 Botaniska trädgården (Berndt Lindberg)
Näktergal Vår–Höst	+9 3.5	12.5 Flera lokaler 27.4-14 Torslandaviken (Mia Wallin m fl)	+47 15.8	1.10 Björlanda skjutfält (Karin Magnander) <i>Nytt fenologirekord (+19)</i>
Blåhake Vår	+7 8.5	15.5 Galterö (Lars Hellman) 30.4-12 Flera lokaler	-1 21.5	20.5 Tistlarna (Tommy Järås m fl) 30.5-04 Ersdalsviken, Hönö (Magnus Unger)
Blåhake Höst	+35 1.9	6.10 Ganlet, Önnered (Stefan Svanberg) 14.8-11 Brudarebacken (Kirsi Oksman Ljungqvist)	+20 16.9	6.10 Ganlet, Önnered (Stefan Svanberg) 20.10-00 Lagmansholmen (Martin Oomen)
Svart rödstjärt Vår–Höst	-46 3.4	17.2 Stenpiren (Per-Sture Ljungdahl) <i>Nytt fenologirekord (-35)</i>	- 12.11	* 8.12-03 Rörs (Magnus Unger)
Rödstjärt Höst	+1 18.4	19.4 Hönö (Thomas Karlsson) 10.4-16 Sandvik, Torslanda (Christer Fält)	+19 7.10	26.10 Hönö (Hans Zachrisson) 6.11-17 Välen (Eva Åkesson m fl)
Buskskvätta Vår–Höst	-1 23.4	22.4 Flera lokaler 16.4-00 Styrö (Donald Granqvist)	-2 4.10	2.10 Välen (Jonathan Uppström m fl) 21.11-10 Eklunda (Christer Fält)
Stenskvätta Vår–Höst	-3 2.4	30.3 Flera lokaler 18.3-17 Torslandaviken (Mikael Forsman)	-8 29.10	21.10 Torslandaviken (Ola Wennberg) 14.11-09 Rörs (Christer Fält)
Taltrast Vår–Höst	-3 14.3	11.3 Brudarebacken (Ulf Persson m fl) 13.2-07 Rörs (Christer Fält)	+13 20.11	3.12 Hönö (Thomas Karlsson) <i>Nytt fenologirekord (+8)</i>
Ringtrast Vår	-13 4.4	22.3 Brudarebacken (Roger Eskilsson m fl) <i>Nytt fenologirekord (-3)</i>	+0 12.5	12.5 Billdal, Askim (Lars Lundmark) 24.5-04 Donsö (Martin Fransson)
Ringtrast Höst	+0 2.10	2.10 Hög, Hisingen (Tommy Järås) 14.9-03 Sisjöns skjutfält (Tony Börjesson)	+10 25.10	4.11 Brudarebacken (Marie Mattsson) 25.11-14 Brudarebacken (Jan-Åke Noresson m fl)

ART	FÖRSTA FYND		SISTA FYND	
1. Artnamn 2. Period	1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets första fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord		1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets sista fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord	
Gräshoppssångare Vår–Höst	+10 2.5	12.5 Ragnhildsholmen (Staffan Larsson) 27.4-11 Haga kile, Askim (Aimon Niklasson)	+16 5.8	21.8 Sudda, Hönö (Björn Zachrisson m fl) 25.9-10 Vinga (Musse Björklund)
Sävsångare Vår–Höst	+0 29.4	29.4 Torslandaviken (Jan-Eric Larsson) 22.4-11 Härssjön (Kristian Thisted)	-4 12.9	8.9 Torslandaviken (Christer Fält) 4.10-12 Sudda, Hönö (Björn Zachrisson)
Kärssångare Vår–Höst	-2 13.5	11.5 Stora Oxhagen (Leif Bergendahl) 8.5-16 Hyppeln (Tina Widén m fl)	-11 9.9	29.8 Sudda, Hönö (Björn Zachrisson m fl) 27.9-09 Sudda, Hönö (Björn Zachrisson)
Rörsångare Vår–Höst	-2 27.4	25.4 Torslandaviken (Ola Wennberg) 20.4-11 Hills golfbana, Mölndal (Uno Unger)	+14 6.10	20.10 Torslandaviken (Ola Wennberg m fl) 1.11-08 Torslandaviken (Hans Börjesson)
Härmsångare Vår–Höst	+0 8.5	8.5 Flera lokaler 5.5-18 Torslandaviken (Christer Fält)	+2 23.8	25.8 Brudarebacken (Roger Eskilsson) 12.9-13 Sudda (Björn Zachrisson)
Ärtsångare Vår–Höst	-3 23.4	20.4 Vinga (Anders Borgehed) 17.4-18 Flera lokaler	+25 3.10	28.10 Mölnlycke (Lennart Hjalmarsson) 26.11-14 Öckerö (Hans Zachrisson m fl)
Törnsångare Vår–Höst	-1 27.4	26.4 Torslandaviken (Andreas Svensson) 23.4-16 Stora Amundö (Lars Lundmark)	-1 30.9	29.9 Brudarebacken (Lars Carlbrand) 18.12-00 Torslandaviken (Magnus Unger)
Trädgårdssångare Vår–Höst	+2 6.5	8.5 Flera lokaler 2.5-12 Södra Guldheden (Bernt Nielsen)	-7 2.10	25.9 Hög, Hisingen (Tommy Järås) 7.11-17 Arendalsudden (Carl Jyker m fl)
Grönsångare Vår–Höst	-5 21.4	16.4 Råda säteri (Agneta Looberger) 14.4-09 Slottsskogen (Magnus Eriksson)	-15 28	7.8 Balltorps våtmark (Jan Tallnäs) 17.9-17 Rörel (Per Björkman m fl)
Gransångare Vår–Höst	-7 25.3	18.3 Torslandaviken (Roland Berndtsson) 1.3-14 Askim (gnm Markus Lagerqvist)	- 23.11	* 19.12-09 Flera lokaler
Lövsångare Vår–Höst	-1 16.4	15.4 Albatross golfbana (Per Norberg) 10.4-09 Oxsjön, Askim (Anders Grönvall)	+15 6.10	21.10 Torslandaviken (Ola Wennberg) 4.11-15 Rörel (Bo Brinkhoff m fl)
Grå flugsappare Vår–Höst	-1 5.5	4.5 Balltorps våtmark (Lennart Tullberg) 27.4-11 Smithska udden (Karl-Olof Johansson)	+0 29.9	29.9 Torslandaviken (Christer Fält) 14.10-01 Rörel (Magnus Unger)
Svartvit flugsappare Vår–Höst	+0 21.4	21.4 Fridhem, Hisingen (Jan Hellström) 12.4-09 Horstedammen, Öckerö (Bengt Karlsson)	+8 18.9	26.9 Torslandaviken (Ola Wennberg) 29.10-18 Slottsskogen (Robert Ennerfelt)
Törnskata Vår–Höst	+4 7.5	11.5 Hälso (Bengt Karlsson mfl) 24.4-16 Smithska udden (Karl-Olof Johansson)	+7 15.9	22.9 Utbyfältet (Roger Eskilsson) 21.10-12 Torslandaviken (Ola Wennberg)
Varfågel Höst–Vår	+3 17.9	20.9 Öxnäs, Säre (Tommy Johansson) 10.9-09 Stora Amundö (Patrik Axelsson)	-4 20.4	16.4 Flera lokaler 16.5-10 Vrångö (Tina Widén)
Bergfink Höst–Vår	+10 26.8	5.9 Galterö (Mikael Sundberg) 31.7-03 Smithska udden (Kristoffer Nilsson)	+31 10.5	10.6 Hönel (Daniel Laveson) 16.6-16 Töleredsskogen (Jörgen Arvidsson)
Hämpling Vår–Höst	-7 17.3	10.3 Budarebacken (Jonas B. Laurila) 6.2-18 Fässberg, Mölndal (Uno Unger)	-61 5.11	5.9 Slottsskogen (Peder Winding) 23.11-01 Ersdalen, Hönel (Kristoffer Nilsson)
Vinterhämpling Höst–Vår	-6 5.10	29.9 Smedstorps ängar (Johannes Löfqvist) 16.9-18 Öxnäs, Säre (Bo Brinkhoff)	-3 28.4	25.4 (Välen) (Stefan Svanberg) 11.5-05 Öxnäs (Daniel Gustafsson)
Rosenfink Höst–Vår	-3 18.5	15.5 Björkö (Peter Hamrén) 9.5-14 Gullö, Säre (Johan Svedholm)	-3 3.9	31.8 Sisjöns skjutfält (Magnus Rahm) 18.10-15 Hönel (Magnus Unger m fl)
Lappspärv Vår	+13 21.3	3.4 Öckerö (Thomas Karlsson) 3.2-02 Kvilehed, Säre (Magnus Unger)	+1 29.4	30.4 Galterö (Peder Winding) 12.5-02 Torslandaviken (Kristoffer Nilsson)
Lappspärv Höst	+10 10.9	20.9 Utbyfältet (Roger Eskilsson) 28.8-10 Öxnäs (Martin Oomen fl)	-11 27.10	16.10 Kråkudden (Per Björkman) 13.12-10 Säre (Uno Unger)
Snöspärv Höst–Vår	-1 14.10	13.10 Torslandaviken (Oskar Rang Lindén) 21.9-15 Torslandaviken (Ola Wennberg)	+55 4.9	29.5 Kvilehed (Jonas Örnberg) Nytt fenologirekord (+19)
Ortolanspärv Vår	- 5.5	- 29.4-03 Yttre Tistlarna (Tommy Järås)	- 7.5	- 21.5-13 Brudarebacken (Roger Eskilsson)
Ortolanspärv Höst	+4 21.8	25.8 Torslandaviken (Martin Johansson) 8.8-09 Brudarebacken (Jan-Åke Noresson mfl)	-10 4.9	25.8 Torslandaviken (Martin Johansson) 28.9-11 Öxnäs (Bo Brinkhoff)

Så här rapporterar du!

En fågelrapport blir ingenting utan rapportunderlag, och det är du som står för rapporterna. Vissa rapporterar allt de ser, andra väljer ut det viktigaste. Hur du gör själv avgör du. Det viktigaste är att du rapporterar. Information om hur du rapporterar hittar du här.

NÄR?

Vi rekommenderar att du rapporterar dina fynd så snart som möjligt efter observationstillfället. Dels för att det kan finnas andra personer som är intresserade att se just det du har sett, och dels för att det minskar risken att du glömmer av att rapportera det senare. Vill du trots allt skicka en årssammanställning är det naturligtvis bättre än att inte rapportera alls. Adress hittar du nedan.

VAD?

Rapporterar du till Artportalen (se nedan) direkt efter observationstillfället är det helt upp till dig hur mycket du rapporterar. Vill du lägga in precis alla dina fynd går det bra, vill du bara lägga in en del går det också bra. Vi vill dock gärna att du åtminstone rapporterar motsvarande det vi presenterar i den här fågelrapporten. En detaljerad rapportmall art för art är för tillfället inte tillgänglig på Artportalen, så i väntan på att rapportmallarna återigen dyker upp där hänvisar vi till urvalet i den här rapporten som guide.

HUR?

Vi rekommenderar att du rapporterar dina fynd via Artportalen på adress <http://www.artportalen.se/>. Inmatning kan göras direkt via onlineformulär eller via Excel, och är smidigt när man väl fått in vanan. Hjälp för att komma igång om du aldrig rapporterat förut hittar du på Artportalens första sida. Om du saknar tillgång till internet går det fortfarande bra att skicka in en årssammanställning till nedanstående adress (men om du har minsta möjlighet att själv lägga in dina fynd är vi mycket tacksamma om du gör det eftersom det besparar oss mycket arbete).

RARITETSRAPPORTER

För vissa fynd (rariteter och extremt tidiga/sena fynd) kräver vi att en beskrivning av fyndet lämnas in. Om det finns bilder på fågeln i fråga behöver inte beskrivningen vara lika omfattande som om bilder saknas. Har du rapporterat dina fynd via Artportalen (se ovan) kommer observationen att finnas under rubriken "Fynd för validering" som visas på första sidan när du har loggat in. Följ länkarna och fyll i din rapport direkt på skärmen. Vill du skicka en beskrivning via post använder du adressen nedan, alternativt via e-post till rrk@gof.nu. Vi ser dock helst att rapporten läggs in via Artportalen.

RAPPORTMOTTAGARE

Per Björkman
Klassikergatan 9
422 41 Hisings Backa

Fler tips om hur du rapporterar, till exempel om hur, när och varför du ska skriva en raritetsrapport, hittar du på

rrk.gof.nu

POSTTIDNING B

GOF • BOX 166 • 421 22 VÄSTRA FRÖLUNDA

